

VENDIM
Nr. 476, datë 26.6.2026

PËR PËRCAKTIMIN E KRITEREVE TË QËNDRUESHMËRISË DHE TË REDUKTIMIT TË EMETIMEVE TË GAZEVE SERRË PËR BIOKARBURANTET DHE LËNDËT DJEGËSE TË RINOVUESHME, SI DHE TË RREGULLAVE PËR VERIFIKIMIN E PËRMBUSHJES SË TYRE¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 3, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025, “Për biokarburantet në transport”, me propozimin e ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Përcaktimin e kriterëve të qëndrueshmërisë dhe të reduktimit të emetimeve të gazeve serrë për biokarburantet dhe lëndët djegëse të rinovueshme, si dhe të rregullave për verifikimin e përmbushjes së tyre, sipas anekseve që i bashkëlidhen këtij vendimi dhe janë pjesë përbërëse të tij, përkatësisht, me emërtimet si vijon:

- a) Aneksi 1, “Kuari i përgjithshëm dhe transpozimi operacional”;
- b) Aneksi 2, “Metodologjia për llogaritjen e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit”;
- c) Aneksi 3, “Kritere të hollësishme të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, kuadri i verifikimit”;
- ç) Aneksi 4, “Metodologjia për llogaritjen e kursimit të emetimeve të gazeve serrë”;
- d) Aneksi 5, “Baza e të dhënave për biokarburantet dhe regjistri i verifikimit”;
- dh) Aneksi 6, “Sasia e detyrueshme e energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit dhe certifikatat për lëndët djegëse të rinovueshme për transport (RTF)”;
- e) Aneksi 7, “Kritere të qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa, nga biomasa bujqësore dhe pyjore”;
- ë) Aneksi 8, “Dispozita kalimtare dhe përfundimtare”.

2. Ngarkohen Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministria e Mjedisit, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Agjencia Kombëtare e

¹ Kjo rregullore është përafuar me nenet 25–31 të Direktivës (BE) 2018/2001. Numri CELEX: 32018L2001, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 328, datë 21.12.2018, fq. 82–209.

Rregullorja e deleguar e Komisionit (BE) 2019/807 për përcaktimin e lëndëve të para me rrezik të lartë ILUC dhe certifikimin me rrezik të ulët ILUC. Numri CELEX: 32019R0807, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 133, datë 21.5.2019, fq. 1–7.

Rregullorja zbatuese e Komisionit (BE) 2022/996 mbi rregullat për verifikimin e kriterëve të qëndrueshmërisë dhe kursimit të emetimeve të gazeve serrë. Numri CELEX: 32022R0996, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 168, datë 27.6.2022, fq. 1–62.

Rregullorja zbatuese e Komisionit (BE) 2022/2448 për udhëzimet operacionale lidhur me biomasën pyjore. Numri CELEX: 32022R2448, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 320, datë 14.12.2022, fq. 4–58.

Rregullorja e deleguar e Komisionit (BE) 2023/1184 për metodologjinë e prodhimit të RFNBO-ve. Numri CELEX 32023R1184, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 157, datë 20.6.2023, fq. 11–19.

Rregullorja e deleguar e Komisionit (BE) 2023/1185 për metodologjinë e RFNBO-ve dhe karburanteve të karbonit të ricikluar. Numri CELEX: 32023R1185, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 157, datë 20.6.2023, fq. 20–30.

Rregullorja e deleguar e Komisionit (BE) 2023/1640 mbi metodologjinë e bashkëpunimit. Numri CELEX 32023R1640, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 205, datë 18.8.2023, fq. 46–67.

Vendimi i Komisionit 2010/335/BE mbi udhëzimet për stokun e karbonit në tokë. Numri CELEX: 32010D0335, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L, datë 17.6.2010, fq. 19–41.

Rregullorja e Komisionit (BE) nr.1307/2014 për kriteret dhe shtrirjen gjeografike të kullotave me biodiversitet të lartë. Numri CELEX: 32014R1307, Fletorja zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L 351, datë 9.12.2014, fq. 3–5.

Burimeve Natyrore, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura, Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit, Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit dhe Qendra Kombëtare e Biznesit për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR

Albana Koçiu

ANEKSI 1

KUADRI I PËRGJITHSHËM DHE TRANSPOZIMI OPERATIV I NENEVE 25 DERI NË 31, TË DIREKTIVËS (EU) 2018/2001

Neni 1

Qëllimi dhe objekti i zbatimit

1. Ky vendim përcakton:

a) kuadrin e përgjithshëm për prodhimin, vendosjen në treg dhe përdorimin, në Republikën e Shqipërisë, të biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, lëndëve djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe lëndëve djegëse me karbon të ricikluar, në zbatim të ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025;

b) pjesën minimale të detyrueshme të energjisë së rinovueshme në konsumin final të energjisë në sektorin e transportit që do të hidhet në treg nga furnizuesit e karburantit, në zbatim të nenit 4, të ligjit nr. 46/2025, së bashku me metodologjinë e llogaritjes, skemën e Certifikatës së Karburantit të Rinovueshëm për Transport (RTF) dhe rregullimet administrative mbështetëse;

c) kriteret thelbësore të qëndrueshmërisë dhe pragjet e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të zbatueshme për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës, në zbatim të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025 dhe të neneve 7, 24 e 25, të ligjit nr. 24/2023; dhe të nenit 10 (1) dhe 24, të ligjit nr. 24/2023;

ç) kuadrin e verifikimit, duke përfshirë njohjen dhe mbikëqyrjen e skemave vullnetare dhe organeve të certifikimit, procesin e auditimit dhe detyrimet e operatorëve ekonomikë, në zbatim të nenit 7, të ligjit nr. 46/2025;

d) metodologjinë për llogaritjen e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë, në zbatim të pikës 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025;

dh) Bazën e të Dhënave të Biokarburanteve dhe Regjistrin e Verifikimit, duke përfshirë detyrimet e operatorëve ekonomikë, organeve të certifikimit dhe skemave vullnetare në lidhje me bazën e të dhënave, dhe lidhjen e bazës së të dhënave me bazën e të dhënave për biokarburantet, që funksionon në përputhje me pikën 2, të nenit 28, të direktivës (EU) 2018/2001, i inkorporuar dhe përshtatur nga vendimi i Këshillit Ministerial 2021/14/MC-EnC, të datës 30 nëntor 2021;

e) kriteret për përcaktimin e lëndës së parë me rrezik të lartë të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës dhe për certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të ulët të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës;

ë) detyrimet e raportimit të furnizuesve të karburanteve, operatorëve ekonomikë, organeve për vlerësimin e përputhshmërisë dhe skemave vullnetare, si dhe raportimi i Republikës së Shqipërisë të Sekretariati i Komunitetit të Energjisë në lidhje me çështjet e mbuluara nga ky vendim.

2. Ky vendim zbatohet për:

a) biokarburantet dhe lëndët e tjera djegëse të rinovueshme për transport (në kuptim të ligjit nr. 46/2025) të vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë;

b) biolëngjet e vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë për qëllime energjetike të tjera nga transporti;

c) lëndët djegëse të biomasës të vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë për përdorim në impiante, që prodhojnë energji elektrike, ngrohje ose ftohje, në përputhje me pragjet e përcaktuara në nenin 9 të këtij aneksi;

ç) lëndët djegëse të karbonit të ricikluara dhe lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) të vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë për përdorim në sektorin e transportit;

d) të gjithë operatorët ekonomikë në zinxhirin e furnizimit të lëndëve djegëse të përmendura në shkronjat “a” deri në “ç”, duke përfshirë prodhuesit e lëndëve të para, mbledhësit e mbetjeve dhe të mbetjeve të mbetura, operatorët e instalimeve, që përpunojnë lëndët e para në lëndë djegëse përfundimtare ose produkte të ndërmjetme, objektet e magazinimit, tregtarët, furnizuesit e lëndëve djegëse, skemat vullnetare dhe organet e certifikimit.

3. Ky vendim nuk zbatohet për lëndët djegëse të vendosura në treg për qëllimet e krijimit të rezervave të detyrueshme të naftës dhe produkteve të naftës, as për rezervat ushtarake, në përputhje me pikën 3, të nenit 1, të ligjit nr. 46/2025.

Neni 2 Përkufizime

1. Për qëllimet e këtij vendimi, përkufizimet e mëposhtme zbatohen në të gjithë kapitujt:

a) **“Ky vendim”** nënkupton këtë vendim të Këshillit të Ministrave, duke përfshirë të gjithë anekset dhe shtojcat e tij;

b) **“Ligji nr. 24/2023”** do të thotë ligji nr. 24/2023, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme” (Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë, nr. 64, datë 14 prill 2023), i ndryshuar;

c) **“Ligji nr. 46/2025”** do të thotë ligji nr. 46/2025 “Për prodhimin, transportin, tregtimin dhe përdorimin e biokarburanteve dhe lëndëve të tjera të rinovueshme djegëse për transport” (shpallur me dekreten e Presidentit nr. 215, datë 4 korrik 2025);

ç) **“Direktiva (BE) 2018/2001”** nënkupton direktivën (BE) 2018/2001 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, të 11 dhjetorit 2018, mbi promovimin e përdorimit të energjisë nga burime të rinovueshme, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/14/MC-EnC dhe 2022/02/MC-EnC të Komunitetit të Energjisë;

d) **“Ministria”** nënkupton ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë;

dh) **“Ministri”** do të thotë ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë;

e) **“Ministria e Mjedisit”** nënkupton ministrinë përgjegjëse për mjedisin në qeverinë aktuale të Republikës së Shqipërisë;

ë) **“Sekretariati i Komunitetit të Energjisë”** nënkupton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë të krijuar sipas Traktatit për Krijimin e Komunitetit të Energjisë;

f) **“Plani Kombëtar i Energjisë dhe Klimës” ose “NECP”** nënkupton Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës të përmendur në pikën 33, të nenit 3, të ligjit nr. 24/2023, aktualisht të miratuar me vendimin nr. 872, datë 29 dhjetor 2021, të Këshillit të Ministrave (PKEK 2020–2030), siç mund të rishikohet, në përputhje me pikën 4, të nenit 14, të ligjit nr. 155/2020, “Për ndryshimet klimatike”;

g) **“i përshtatur nga Komuniteti i Energjisë”** në lidhje me çdo direktivë ose rregullore të Bashkimit Evropian, nënkupton atë direktivë ose rregullore siç është përshtatur dhe miratuar me vendim të Këshillit Ministror ose vendim të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë;

gj) **“Aneksi”** do të thotë një nga anekset e këtij vendimi, në të cilët referencat ndaj një neni të numërtuar brenda një aneksi i referohen nenit me atë numër brenda atij aneksi, me numërim të vazhdueshëm të zbatuar në të gjithë anekset e këtij vendimi.

2. Termat e përcaktuar në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023 dhe në nenin 3 të ligjit nr. 46/2025 zbatohen në të gjithë këtë vendim, në përputhje me përkufizimet e dhëna në ato ligje. Kur një term përkufizohet në të dyja ligjet, përkufizimi më specifik i ligjit nr. 46/2025 zbatohet për çështjet brenda objektit të atij ligji dhe përkufizimi i ligjit nr. 24/2023 zbatohet për çështjet jashtë objektit të ligjit nr. 46/2025.

3. Çdo aneks i këtij vendimi mund të përcaktojë përkufizime shtesë të zbatueshme posaçërisht brenda atij kapitulli. Përkufizime të tilla specifike për aneksin do të zbatohen vetëm brenda kapitullit, në të cilin shfaqen ato dhe nuk do të ndikojnë në kuptimin e të njëjtëve terma në kapitujt e tjerë të këtij vendimi.

4. Termat e përdorur në këtë vendim që nuk përkufizohen në këtë nen, në nenin e aneksit përkatës, që përmban përkufizime specifike të aneksit, në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023, ose në nenin 3, të ligjit nr. 46/2025, do të kenë kuptimin që u është dhënë në:

- a) ligjin nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë”, të ndryshuar;
- b) ligjin nr. 8450/1999, “Për përpunimin, transportin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar;
- c) ligjin nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar;
- ç) ligjin nr. 155/2020, “Për ndryshimet klimatike”; dhe
- d) direktivën (EU) 2018/2001 dhe rregulloret zbatuese dhe të deleguara të përshtatura nga Komuniteti i Energjisë të përmendura në aneksin i të këtij aneksi.

Neni 3 **Transpozim**

1. Ky vendim transponon në legjislacionin dytësor shqiptar, në zbatim të dispozitave autorizuese të ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025, dispozitat e mëposhtme të direktivës (EU) 2018/2001, siç janë përshtatur e miratuar nga Këshilli Ministror i Komunitetit të Energjisë:

a) Neni 25 (integrimi i energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit) – i zbatuar nëpërmjet nenit 5 të këtij aneksi dhe nëpërmjet aneksit 6 të këtij vendimi, në zbatim të neneve 4 e 5, pika 2, të ligjit nr. 46/2025;

b) Neni 26 (rregulla specifike për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere; lëndët djegëse me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës) – i zbatuar përmes nenit 6 të këtij aneksi dhe përmes aneksit 7 të këtij vendimi, në zbatim të pikave 3 dhe 4, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025;

c) Neni 27 (rregullat e llogaritjes në lidhje me pjesët minimale të energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit) – i zbatuar nga neni 7 i këtij aneksi dhe nga aneksi 2 i këtij vendimi, në zbatim të pikës 2, të nenit 5, të ligjit nr. 46/2025 dhe të pikës 2, të nenit 6, të ligjit nr. 24/2023;

ç) Neni 28 (dispozita të tjera për energjinë e rinovueshme në sektorin e transportit, përfshirë Bazën e të Dhënave të Biokarburanteve) – i operacionalizuar nga neni 8 i këtij aneksi dhe nga aneksi 5 i këtij vendimi, në zbatim të nenit 7, pika 4, të ligjit nr. 46/2025 dhe të nenit 7, të ligjit nr. 24/2023;

d) Neni 29 (kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës) – i operacionalizuar nga neni 9 i këtij aneksi dhe nga krerët 3 dhe 7 të këtij vendimi, në zbatim të nenit 6, pikat 3 dhe 4, të ligjit nr. 46/2025 (për biokarburantet dhe lëndët djegëse të rinovueshme për transport) dhe të neneve 7, pika 2, shkronja “d”, nënndarja “viii”, 24 dhe 25, të ligjit nr. 24/2023 (për lëndët djegëse të biomasës për përdorime të tjera përveç transportit);

dh) Neni 30 (verifikimi i pajtueshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë) – i operacionalizuar nga neni 10 i këtij aneksi dhe nga aneksi 3 i këtij vendimi, në zbatim të nenit 7, pika 4, të ligjit nr. 46/2025;

e) Neni 31 (rregullat e llogaritjes për ndikimin e gazeve serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës dhe krahasesit të lëndës djegëse fosile; rregullat për të dhënat e furnizimit) – i operacionalizuar nga neni 11 i këtij aneksi dhe nga aneksi 4 i këtij vendimi, në zbatim të nenit 6, pika 5, të ligjit nr. 46/2025.

2. Ky vendim operacionalizon më tej, në zbatim të të njëjtave dispozita autorizuese të ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025, rregulloret zbatuese dhe të deleguara të mëposhtme të përshtatura nga Komuniteti i Energjisë:

a) Rregullorja e Deleguar e Komisionit (EU) 2019/807 për përcaktimin e lëndës së parë me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës dhe certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës;

b) Rregullorja Zbatuese e Komisionit (EU) 2022/996 mbi rregullat për të verifikuar kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë dhe kriteret e riskut të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës;

c) Rregullorja e Deleguar e Komisionit (EU) 2023/1184 që përcakton një metodologji të Unionit duke parashtruar rregulla të detajuara për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike;

ç) Rregullorja e Deleguar e Komisionit (EU) 2023/1185, që përcakton një prag minimal për kursimet e emetimeve të gazeve serrë të lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar dhe që specifikon një metodologji për vlerësimin e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë nga lëndët djegëse të lëngëta dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike dhe nga lëndët djegëse të karbonit të ricikluar;

d) Rregullorja e Deleguar e Komisionit (EU) 2023/1640 mbi metodologjinë për të përcaktuar pjesën e biokarburantit dhe biogazit për transport, të prodhuar nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët;

dh) Rregullorja e Komisionit (EU) nr. 1307/2014 për përcaktimin e kriterëve dhe shtrirjeve gjeografike të kullotave me biodiversitet të lartë;

e) Rregullorja Zbatuese e Komisionit (EU) 2022/2448 për vendosjen e udhëzimeve operacionale mbi provat për demonstrimin e përputhshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë për biomasën pyjore të përcaktuara në nenin 29 të direktivës (EU) 2018/2001. Udhëzimet operacionale të përcaktuara në këtë rregullore zbatuese operacionalizohen brenda aneksit 7 të këtij vendimi, i cili përfshin një seksion të posaçëm që transpozon kuadrin e vlerësimit të bazuar në rrezik, kërkesat për prova në nivel vendi dhe në nivel zone furnizimi, dhe rregullat operacionale për demonstrimin e përputhshmërisë me kriteret mbi ligjshmërinë e korrijës, rigjenerimin e pyjeve, mbrojtjen e zonave të përcaktuara, ruajtjen e cilësisë së tokës dhe biodiversitetit, kapacitetin afatgjatë prodhues të pyjeve, dhe kriteret LULUCF.

3. Korrelacioni ndërmjet dispozitave të direktivës (EU) 2018/2001 dhe rregulloreve përkatëse zbatuese dhe të deleguara të përmendura në pikat 1 dhe 2, dispozitave autorizuese të ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025, sipas të cilave ato vihen në zbatim, dhe krerëve të këtij vendimi, në të cilët ato vihen në zbatim, përcaktohet në shtojcën I të këtij aneksi.

4. Nenet dhe krerët e këtij vendimi do të interpretohen në përputhje me dispozitat përkatëse të direktivës (EU) 2018/2001, siç janë përshtatur dhe miratuar nga Këshilli Ministerial i Komunitetit të Energjisë, dhe me rregulloret zbatuese dhe të deleguara të përshtatura nga Komuniteti i Energjisë të renditura në pikën 2, të këtij neni.

Neni 4

Marrëdhënia me akte të tjera ligjore shqiptare

1. Ky vendim miratohet në zbatim të ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025 dhe zbatohet në përputhje me kuadrin më të gjerë ligjor shqiptar, në veçanti:

a) **Ligji nr. 155/2020**, “Për ndryshimet klimatike” – duke përfshirë për kuadrin e Planit Kombëtar të Energjisë dhe Klimës, të përmendur në nenin 14, pika 4, të atij ligji, sistemin kombëtar për monitorimin, raportimin dhe verifikimin e emetimeve të gazeve serrë, dhe detyrimet e raportimit të Republikës së Shqipërisë ndaj Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë;

b) **Ligji nr. 43/2015**, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar – duke përfshirë edhe për pjesën e rinovueshme të energjisë elektrike nga rrjeti të përdorur në transport, funksionimin e Bursës Shqiptare të Energjisë Elektrike, dhe çështje që lidhen me regjimin e Garancive të Origjinës të administruar nga ERE, sipas nenit 22, të ligjit nr. 24/2023;

c) **Ligji nr. 8450/1999**, “Për përpunimin, transportin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, i ndryshuar – duke përfshirë për licencimin, transportin, tregtimin me pakicë dhe inspektimin e biokarburanteve dhe lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme për transport, në përputhje me nenet 8, pika 6, 9, pika 3, 11, pika 8, dhe 12, pika 2, të ligjit nr. 46/2025;

ç) **Ligji nr. 61/2012**, “Për akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar – duke përfshirë identifikimin e subjekteve të detyruara për qëllimet e aneksit 6 të këtij vendimi, marrëveshjet e shkëmbimit të të dhënave me Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, dhe trajtimin fiskal të instalimeve të përzierjes së biokarburanteve, sipas pikës 3, të nenit 10, të ligjit nr. 46/2025;

d) **Ligji nr. 102/2014**, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë” – i zbatueshëm për instalimet e përzierjes së biokarburanteve të licencuara si magazina fiskale ose doganore, në përputhje me pikën 3, nenin 10, të ligjit nr. 46/2025;

dh) **Ligji nr. 116/2014**, “Për akreditimin e organeve për vlerësimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar – për akreditimin e Organeve të Certifikimit që veprojnë sipas skemave vullnetare të njohura në përputhje me nenin 30 të direktivës (EU) 2018/2001;

e) **Ligji nr. 9870/2008**, “Për standardizimin”, i ndryshuar – për standardet shqiptare të publikuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit të zbatueshme për biokarburantet dhe për përzierjet e biokarburanteve të vendosura në treg, në përputhje me nenet 2, pika 2, dhe 9, pika 4, të ligjit nr. 46/2025;

ë) **Ligji nr. 10081/2009**, “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar – për kategoritë e licencimit të zbatueshme për prodhimin, përzierjen dhe tregtinë me shumicë të biokarburanteve, në përputhje me nenin 8, të ligjit nr. 46/2025;

f) **Ligji nr. 81/2017**, “Për zonat e mbrojtura”;

g) **Ligji nr. 44/2015**, “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë” – duke ofruar kuadrin procedural për nxjerrjen, njoftimin, kundërshtimin dhe zbatimin e të gjitha akteve administrative të miratuara sipas këtij vendimi;

gj) **Ligji nr. 49/2012**, “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative” – duke ofruar kuadrin për shqyrtimin gjyqësor të akteve administrative të miratuara sipas këtij vendimi;

h) **Ligji nr. 10279/2010**, “Për kundërvajtjet administrative” – për trajtimin procedural të kundërvajtjeve administrative të përcaktuara nga neni 14, i ligjit nr. 46/2025, në lidhje me çështjet që janë brenda fushës së këtij vendimi;

i) **Ligji nr. 99/2024**, “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë” – për inspektimet e kryera nga Inspektorati Shtetëror, sipas nenit 12, të ligjit nr. 46/2025, lidhur me çështjet që janë brenda objektit të këtij vendimi.

2. Kur ndonjë dispozitë e këtij vendimi ndërvepron me, ose i referohet, një akti juridik shqiptar, që nuk renditet në pikën 1, referenca do të interpretohet në përputhje me atë akt, siç është në fuqi herë pas here. Kur akti juridik shqiptar përkatës ndryshohet ose zëvendësohet,

referenca në këtë Vendim do të interpretohet si referencë ndaj aktit ndryshues ose zëvendësues, përveç rasteve kur përmbajtja e këtij vendimi është e papajtueshme me këtë ndryshim ose zëvendësim, rast në të cilin ky vendim do të mbizotërojë derisa të ndryshohet.

3. Asgjë në këtë vendim nuk do të interpretohet si shmangie nga dispozitat e ligjit nr. 24/2023, të ligjit nr. 46/2025 ose të çdo ligji tjetër të Republikës së Shqipërisë. Në rast të ndonjë mospërputhjeje ndërmjet një dispozite të këtij vendimi dhe një dispozite të një ligji, dispozita e ligjit do të mbizotërojë.

Neni 5

Integrimi i energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit

1. Në zbatim të shkronjës “a”, të pikës 1, të nenit 4, të ligjit nr. 46/2025, pjesa minimale e energjisë së rinovueshme nga biokarburantet dhe lëndëve të tjera të rinovueshme djegëse për transport të hedhura në treg në Republikën e Shqipërisë, që përmbushin kriteret e qëndrueshmërisë dhe kriteret e reduktimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara sipas këtij Vendimi, do të jetë:

a) jo më pak se 1 për qind e konsumit përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit, duke filluar nga 1 janari 2026;

b) duke u rritur në mënyrë progresive me të paktën 1 pikë përqindje në vit pas kësaj; dhe

c) jo më pak se 7 për qind e konsumit përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit deri më 31 dhjetor 2030.

2. Pjesa minimale e përmendur në pikën 2 të këtij neni përbëhet nga nënobjektiva dhe kontribute specifike për kategori, të përcaktuara si më poshtë:

a) **Nënobjektivi për biokarburantet e avancuara dhe biogazin.** Pjesa minimale do të përfaqësojë një kontribut minimal të biokarburanteve të avancuara dhe biogazit të prodhuar nga lëndët e para të renditura në pjesën A, të shtojcës III të këtij aneksi. Kontributi minimal do të rritet në mënyrë progresive gjatë periudhës 2026 deri në 2030, në përputhje me një trajektore të përcaktuar me urdhër të Ministrit, në përputhje me vendimet përkatëse të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë, por jo më pak se 3.5% e pjesës së energjisë fundore nga konsumi final i energjisë në transport;

b) **Kufi maksimal për biokarburantet e prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere.** Kontributi i biokarburanteve dhe biogazit të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere ndaj pjesës minimale nuk duhet të tejkalojë kufirin maksimal të përcaktuar në nenin 6 të këtij aneksi;

c) **Kufi për lëndën e parë të pjesës B.** Kontributi i biokarburanteve dhe biogazit të prodhuar nga lënda e parë e renditur në pjesën B të shtojcës III, të këtij aneksi, ndaj pjesës minimale do të kufizohet në një maksimum prej 1.7 për qind të konsumit përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit;

ç) **Nënobjektivi për RFNBO-të (kur është e zbatueshme).** Një pjesë minimale e lëndëve djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike (RFNBOs) mund të përcaktohet, në përputhje me një trajektore të përcaktuar me urdhër të Ministrit, në përputhje me Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës;

d) **Lëndë djegëse me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës.** Kontributi i biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, të prodhuara nga kultura ushqimore dhe foragjere, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqes së prodhimit në toka me stok të lartë karboni, kufizohet dhe reduktohet progresivisht, në përputhje me nenin 6, të këtij aneksi, deri sa të arrijë në zero deri më 31 dhjetor 2030. Kriteret për përcaktimin e lëndës së parë me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës përcaktohen në shtojcën II të këtij aneksi.

3. Për qëllimin e demonstrimit të përputhshmërisë me pjesën minimale të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, kontributet e energjisë nga burime të rinovueshme të përdorura në transport do të numërohen në përputhje me shumëzuesit e mëposhtëm:

a) biokarburantet e avancuara dhe biogazi i prodhuar nga lënda e parë e listuar në pjesën A të shtojcës III, të këtij aneksi, do të llogariten sa dyfishi i përmbajtjes së tyre energjetike;

b) biokarburantet dhe biogazi të prodhuara nga lënda e parë e renditur në pjesën B të shtojcës III, të këtij aneksi do të numërohen sa dyfishi i përmbajtjes së tyre energjetike, në varësi të kufirit maksimal në shkronjën “c”, të pikës 3, të këtij neni;

c) energjia elektrike nga burime të rinovueshme e furnizuar për mjetet rrugore do të llogaritet sa katërfishi i përmbajtjes së saj energjetike;

ç) energjia elektrike nga burimet e rinovueshme e furnizuar për mjetet hekurudhore do të llogaritet sa një herë e gjysmë e përmbajtjes së saj energjetike;

d) energjia e rinovueshme e furnizuar për sektorët e aviacionit dhe detarisë, me përjashtim të lëndëve djegëse të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, do të llogaritet sa një pikë dy herë përmbajtja e saj energjetike;

dh) lëndët djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) do të numërohen sipas përmbajtjes së tyre energjetike, kur ato përputhen me prapën e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuar në pikën 5, të nenin 9, të këtij aneksi.

4. Pjesa minimale vjetore, nënobjektivat, dhe kontributet specifike, sipas kategorive të përmendura në pikat 1 dhe 2, të këtij neni, duke përfshirë çdo nivel më të lartë të miratuar nga Republika e Shqipërisë, në përputhje me angazhimet e saj sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë, caktohen me urdhër të Ministrit, duke marrë parasysh Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës. Urdhri miratohet jo më vonë se 30 shtator i vitit kalendarik, që i paraprin vitit të zbatimit.

5. Furnizuesit e karburanteve do të demonstrojnë përputhshmërinë me pjesën minimale dhe nënobjektivat e përcaktuar në këtë nen nëpërmjet paraqitjes së Certifikatave të Karburantit të Rinovueshëm për Transport (RTF), në përputhje me rregullimet e përcaktuara në aneksin 6 të këtij vendimi. Mospërputhshmëria do t'u nënshtrohet sanksioneve administrative të përcaktuara nga neni 14 i ligjit nr. 46/2025.

Neni 6

Rregulla specifike për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjerore dhe për lëndët djegëse me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës

1. Për qëllimet e llogaritjes së pjesës minimale të caktuar në nenin 5, pika 2, të këtij aneksi, dhe llogaritjen e konsumit final bruto të energjisë nga energjitë e burimet e rinovueshme, llogaritja e pjesës nga biokarburantet, biolëngjet dhe biomasës nga kulturat ushqimore dhe foragjere, në sasinë e energjisë finale të konsumuar në transport, nuk do të jetë më e madhe se 0%.

2. Pjesa e biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, të prodhuara nga kultura ushqimore dhe foragjere, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqes së prodhimit në tokë me rezervë të lartë karboni, nuk tejkalon nivelin e konsumit të lëndëve të tilla djegëse në Republikën e Shqipërisë në vitin 2019.

3. Nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, deri më 31 dhjetor 2030, pjesa e biokarburanteve, biolëngjeve ose karburanteve nga biomasa me rrezik të lartë indirekt të ndryshimit të përdorimit të tokës të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe për kafshët, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i zonës së prodhimit në tokë me stok të lartë karboni, nuk duhet të tejkalojë

nivelin e konsumit të karburanteve të tilla në Republikën e Shqipërisë në vitin 2019, përveç nëse certifikohen si biokarburante, biolëngje ose karburante biomase me rrezik të ulët indirekt të ndryshimit të përdorimit të tokës.

Neni 7

Rregullat e llogaritjes për pjesën minimale të energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit

Llogaritja e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme

Për qëllimet e llogaritjes së konsumit përfundimtar të energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit do të zbatohen kërkesat e mëposhtme:

a) Konsumi përfundimtar i energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit do të llogaritet si shuma e të gjitha biokarburanteve, karburanteve të biomasës dhe karburanteve të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike të konsumuara në sektorin e transportit. Megjithatë, karburantet e rinovueshme të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike, që prodhohen nga energjia elektrike e rinovueshme do të konsiderohen si pjesë e llogaritjes së konsumit përfundimtar bruto nga burimet e rinovueshme vetëm kur llogaritet sasia e energjisë elektrike të prodhuar në Shqipëri nga burime të rinovueshme.

b) Për llogaritjen e konsumit përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit do të përdoren vlerat në lidhje me përmbajtjen e energjisë së karburanteve të transportit, siç përcaktohet në shtojcë. Për përcaktimin e përmbajtjes së energjisë së karburanteve të transportit, që nuk përfshihen në shtojcën përkatëse, standardet përkatëse të Organizatës Evropiane të Standardeve (ESO) do të përdoren për të përcaktuar vlerat kalorifike të karburanteve. Kur nuk është miratuar asnjë standard ESO për këtë qëllim, do të përdoren standardet përkatëse të Organizatës Ndërkombëtare për Standardizim (ISO).

Kuadri i llogaritjes

1. Për qëllimin e llogaritjes së pjesës minimale të energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit të përmendur në nenin 5, të këtij aneksi, do të zbatohet kuadri i mëposhtëm i llogaritjes:

a) **emëruesi**, që është sasia e energjisë së konsumuar në sektorin e transportit në një vit kalendarik të caktuar, do të llogaritet duke marrë parasysh benzinën për motorë, naftën dizel, gazin natyror, biokarburantet, biogazin, lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs), lëndët djegëse nga karboni i ricikluar, dhe energjinë elektrike, duke përfshirë energjinë elektrike të përdorur për të prodhuar RFNBOs, të furnizuara për të gjithë sektorët e transportit;

b) **numëruesi**, që është sasia e energjisë nga burime të rinovueshme e konsumuar në sektorin e transportit në një vit kalendarik të caktuar, do të llogaritet duke marrë parasysh përmbajtjen e energjisë së:

i. biokarburantet e përparuara dhe biogazi i prodhuar nga lënda e parë e renditur në pjesën A të shtojcës III, të këtij aneksi, duke zbatuar shumëzuesin e përcaktuar në shkronjën “a”, pikës 4, të nenit 5, të këtij aneksi;

ii. biokarburantet dhe biogazi të prodhuara nga lënda e parë e renditur në pjesën B të shtojcës III, të këtij aneksi, duke zbatuar shumëzuesin e përcaktuar në shkronjën “b”, të pikës 4, të nenit 5, të këtij aneksi, dhe brenda kufirit të përcaktuar në shkronjën “c”, të pikës 3, të nenit 5, të këtij aneksi;

iii. biokarburantet dhe biolëngjet e prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjerore, brenda kufirit të përcaktuar në nenin 6 të këtij aneksi;

iv. RFNBO-të që përmbushin pragun e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të pikës 5, të nenit 9, të këtij aneksi;

v. lëndë djegëse karboni të ricikluara, që përputhen me pragun e kursimit të emetimeve të gazeve serrë sipas pikës 5, të nenit 9, të këtij aneksi;

vi. energjia elektrike e rinovueshme e furnizuar për mënyrat rrugore, hekurudhore dhe mënyrat e tjera të transportit, duke zbatuar shumëzuesit e përcaktuar në shkronjat “c”, “ç” dhe “d”, të pikës 4, të nenit 5, të këtij aneksi;

c) për llogaritjen e numëruesit dhe emëruesit do të përdoren vlerat në lidhje me përmbajtjen e energjisë së karburanteve të transportit të përcaktuara në shtojcën III. Për përcaktimin e përmbajtjes së energjisë së karburanteve të transportit që nuk përfshihen në shtojcën III, palët kontraktuese do të përdorin standardet përkatëse ESO për përcaktimin e vlerave kalorifike të karburanteve. Kur nuk është miratuar asnjë standard ESO për këtë qëllim, do të përdoren standardet përkatëse ISO.

2. Pjesa e rinovueshme e energjisë elektrike të furnizuar për sektorin e transportit përcaktohet si më poshtë:

a) me referencë ndaj pjesës mesatare të rinovueshme në prodhimin e energjisë elektrike në Republikën e Shqipërisë në vitin e dytë, që i paraprin vitit në fjalë, e llogaritur në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në aneksin 2 të këtij vendimi;

b) nëpërmjet shmangies nga shkronja “a”, të kësaj pike, kur energjia elektrike merret nga një lidhje e drejtpërdrejtë me një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, që nuk është i lidhur me rrjetin më të gjerë, dhe furnizohet për automjetet rrugore, ajo energji elektrike do të llogaritet plotësisht si e rinovueshme;

c) me anë të shmangies nga shkronja “a”, të kësaj pike, kur energjia elektrike merret nga rrjeti në një mënyrë që përmbush kërkesat për korrelacionin kohor dhe shtesën e përcaktuara për prodhimin e RFNBO-ve në aneksin 2 të këtij vendimi, ajo energji elektrike llogaritet si e rinovueshme, në përputhje me rregullat e përcaktuara në atë kre.

3. Kur biomasa përpunohet së bashku me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët për prodhimin e biokarburanteve dhe biogazit për transport, pjesa e biokarburantit ose biogazit, që rezulton nga një përpunim i tillë i përbashkët përcaktohet në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në aneksin 2 të këtij vendimi, që transpozon rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2023/1640, siç është përshtatur e miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

4. Energjia e rinovueshme e furnizuar për sektorët e aviacionit dhe detarisë llogaritet ndaj pjesës minimale, në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në aneksin 2 të këtij vendimi, duke zbatuar shumëzuesin e përcaktuar në shkronjën “d”, të pikës 3, të nenit 5, të këtij aneksi.

5. Për qëllimin e demonstrimit të pajtueshmërisë me pjesën minimale, entitetet e detyruara do t'i paraqesin çdo vit Ministrisë një raport të entitetit të detyruar, në formën dhe brenda afateve të përcaktuara në aneksin 6 të këtij Vendimi. Ministria do të përcaktojë, mbi bazën e raportit të entitetit të detyruar dhe të certifikatave RTF të mbajtura nga furnizuesi i karburantit në regjistrin RTF, nëse furnizuesi i karburantit i ka përmbushur detyrimet e tij sipas këtij aneksi.

Neni 8

Dispozita të tjera për energjinë e rinovueshme në sektorin e transportit; Baza e të Dhënave e Biokarburanteve; Integriteti i sistemit

1. Për të siguruar gjurmimin e biokarburanteve, biolëndëve, lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-ve dhe lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar të pranueshme për t'u numëruar drejt pjesës minimale të përcaktuar në nenin 5 të këtij aneksi, krijohet me këtë një bazë të dhënash kombëtare e biokarburanteve. Baza e të dhënave do të regjistrojë:

a) informacion mbi transaksionet e kryera dhe mbi karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të lëndëve djegëse të përmendura në nenin 5 të këtij aneksi, duke përfshirë emetimet e gazeve serrë gjatë ciklit të tyre jetësor, duke filluar nga pika e prodhimit deri te ofruesi i lëndës djegëse, që e hedh lëndën djegëse në treg;

b) regjistrimi i operatorëve ekonomikë, organeve të certifikimit dhe skemave vullnetare;
c) Procesverbal i verifikimit, që përmban listën e organeve të akredituara të certifikimit dhe të subjekteve të verifikimit.

2. Baza e të dhënave të biokarburanteve administrohet nga një autoritet i caktuar sipas aneksit 5 të këtij vendimi. Detyrimet e hollësishme të operatorëve ekonomikë, organeve të certifikimit dhe skemave vullnetare në lidhje me bazën e të dhënave përcaktohen në aneksin 5 të këtij vendimi.

3. Baza e të dhënave të biokarburanteve do të lidhet me bazën e të dhënave për biokarburantet që funksionon në përputhje me nenin 28, pika 2, të direktivës (EU) 2018/2001, në përputhje me kërkesat teknike të përcaktuara nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë. Lidhja do të sigurojë që informacioni i futur në bazën kombëtare të të dhënave të biokarburanteve, për sa u përket lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta për transport, të transferohet menjëherë në bazën e të dhënave të bashkimit, dhe anasjelltas.

4. Për qëllimet e minimizimit të rrezikut që një dërgesë e vetme të deklarohet më shumë se një herë në Republikën e Shqipërisë ose gjetkë në Komunitetin e Energjisë ose Bashkimin Evropian:

a) çdo dërgesë e biokarburantit, biolëngut, karburantit nga biomasa, RFNBO ose karburantit të karbonit të ricikluar do të regjistrohet në bazën e të dhënave të biokarburanteve në pikën e saj të parë të hyrjes në treg në Republikën e Shqipërisë, dhe do të çregjistrohet në pikën e konsumit përfundimtar;

b) karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të çdo dërgese, së bashku me dokumentacionin provues të qëndrueshmërisë, do të transmetohen në përputhje me sistemin e balancës së masës të përcaktuar në aneksin 3 të këtij vendimi;

c) kur dyshohet ose konstatohet mashtrim, autoriteti mbikëqyrës i caktuar sipas aneksit 3 të këtij vendimi njofton autoritetet kompetente të shtetit anëtar përkatës të Bashkimit Evropian dhe/ose palës kontraktuese të Komunitetit të Energjisë, si dhe Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë.

5. Furnizuesit e karburanteve që vendosin në treg në Republikën e Shqipërisë benzinë motorike, lëndë djegëse dizel, biokarburante, energji elektrike, RFNBOs, lëndë djegëse karboni të ricikluara, gaz natyror, duke përfshirë biometanin, gaz të lëngshëm të naftës, dhe hidrogjen për përdorim në sektorin e transportit, do të kontribuojnë në uljen e intensitetit të gazeve serrë të energjisë së furnizuar për përdorim në sektorin e transportit, në përputhje me metodologjinë dhe trajektoren e përcaktuar në aneksin 2 të këtij vendimi.

6. Furnizuesit e karburantit publikojnë, në faqen e tyre zyrtare të internetit, deri më 31 mars të çdo viti dhe për vitin kalendarik paraardhës, informacion mbi vendin e origjinës dhe llojin e lëndës së parë të biokarburantit, biolëngut ose karburantit nga biomasa të përdorur për karburantet e hedhura në treg.

7. Ministria publikon, në faqen e saj zyrtare të internetit dhe në bazë të agreguar, informacionin e përmendur në pikën 6, të këtij neni, së bashku me të dhënat për pjesën e energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit për vitin e mëparshëm kalendarik.

Neni 9

Kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa

1. Energjia nga biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa do të merret parasysh për qëllimin e demonstrimit të përputhshmërisë me pjesën minimale të përcaktuar në nenin 5 të këtij aneksi, vetëm nëse lëndët djegëse përmbushin:

a) kriteret e qëndrueshmërisë të përcaktuara në pikat 3, 4 dhe 6 të këtij neni (për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa bujqësore);

b) kriteret e qëndrueshmërisë të përcaktuara në pikën 7 të këtij neni (për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa pyjore);

c) kriteret LULUCF të përcaktuara në pikën 8 të këtij neni (për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore);

ç) pragjet e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikën 9 të këtij neni.

2. Kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazrave serrë të përcaktuara në këtë nen zbatohen pavarësisht nga origjina gjeografike e biomasës.

3. Energjia elektrike, ngrohja dhe ftohja e prodhuar nga lëndët djegëse të biomasës duhet të përmbushin kriteret e qëndrueshmërisë dhe kursimit të emetimeve të gazrave serrë të këtij neni vetëm nëse përmbushin një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

a) prodhohet në instalime me një hyrje totale termike të vlerësuar nën 50 mw;

b) për instalimet me një hyrje totale termike të vlerësuar nga 50 deri në 100 mw, prodhohet duke aplikuar teknologji të bashkëprodhimit me efikasitet të lartë, ose, për instalimet vetëm me energji elektrike, duke përmbushur një nivel të efikasitetit të energjisë të lidhur me teknikat më të mira të disponueshme (BAT-AEEL), siç përcaktohet në vendimin zbatues të Komisionit (BE) 2017/1442 (26);

c) për instalimet me një hyrje totale termike të vlerësuar mbi 100 MW, prodhohet duke aplikuar teknologji të bashkëprodhimit me efikasitet të lartë, ose, për instalimet vetëm me energji elektrike, duke arritur një efikasitet neto elektrik prej të paktën 36%;

ç) prodhohet duke aplikuar kapjen dhe ruajtjen e CO₂ të biomasës.

4. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga mbetjet dhe mbeturinat, përveç mbeturinave nga bujqësia, akuakultura, peshkimi dhe pylltaria, duhet të përmbushin vetëm kriteret e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikën 9 të këtij neni në mënyrë që të merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në këtë vendim. Kjo pikë zbatohet gjithashtu për mbetjet e mbeturinat që fillimisht përpunohen në një produkt përpara se të përpunohen më tej në biokarburante, biolëngje dhe lëndë djegëse nga biomasa.

5. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga mbetjet dhe mbetjet e mbetura që rrjedhin jo nga pylltaria, por nga toka bujqësore, merren parasysh për qëllimet e përmendura në këtë Vendim vetëm kur operatorët ekonomikë ose autoritetet kombëtare kanë në fuqi plane monitorimi ose menaxhimi për të trajtuar ndikimet në cilësinë e tokës dhe karbonin e tokës. Informacioni mbi mënyrën se si monitorohen dhe menaxhohen këto ndikime raportohet në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi.

6. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa bujqësore nuk duhet të prodhohen nga lëndë e parë e marrë nga toka me vlerë të lartë biodiversiteti, përkatësisht toka që kishte një nga statuset e mëposhtme në ose pas janarit 2008, pavarësisht nëse toka vazhdon ose jo ta ketë atë status:

a) pyll parësor dhe tokë tjetër e pyllëzuar, përkatësisht pyll dhe tokë tjetër e pyllëzuar me specie vendase, ku nuk ka tregues qartësisht të dukshëm të veprimtarisë njerëzore dhe proceset ekologjike nuk janë të shqetësuara në mënyrë domethënëse;

b) pyll me biodiversitet të lartë dhe tokë tjetër pyjore që është e pasur me specie dhe jo e degraduar, ose është identifikuar si me biodiversitet të lartë nga autoriteti kompetent përkatës, përveç nëse jepen prova që prodhimi i atij materiali të papërpunuar nuk ndërhyri me ato qëllime të mbrojtjes së natyrës;

c) zonat e përcaktuara:

i. me ligj ose nga autoriteti kompetent përkatës për qëllime të mbrojtjes së natyrës; ose

ii. për mbrojtjen e ekosistemeve ose specieve të rralla, të kërcënuara ose të rrezikuara të njohura nga marrëveshjet ndërkombëtare ose të përfshira në listat e hartuara nga organizata

ndërqeveritare ose nga Unioni Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës, me kusht që të njihen nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, përveç rastit kur jepen prova se prodhimi i asaj lënde të parë nuk ka ndërhyrë në ato qëllime të mbrojtjes së natyrës;

ç) kullotë me biodiversitet të lartë, që shtrihet në më shumë se një hektar dhe që është:

i. natyrore, përkatësisht kullotë që do të mbetej kullotë në mungesë të ndërhyrjes njerëzore dhe që ruan përbërjen natyrore të specieve dhe karakteristikat dhe proceset ekologjike; ose

ii. jonatyrore, domethënë tokë kullimore që do të pushonte së qeni tokë kullimore në mungesë të ndërhyrjes njerëzore dhe që është e pasur me specie dhe jo e degraduar dhe është identifikuar si me biodiversitet të lartë nga autoriteti kompetent përkatës, përveç nëse paraqiten prova se korrja e lëndës së parë është e nevojshme për të ruajtur statusin e saj si tokë kullimore me biodiversitet të lartë.

Kriteret dhe shtrirjet gjeografike për kullotat me biodiversitet të lartë do të jenë ato të përcaktuara në aneksin 7 të këtij vendimi, që transponon rregulloren e Komisionit (EU) nr. 1307/2014, të përshtatur dhe të miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

7. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa bujqësore nuk duhet të prodhohen nga lëndë e parë e përftuar nga toka me rezervë të lartë karboni, përkatësisht toka që kishte një nga statuset e mëposhtme në janar 2008 dhe nuk e ka më atë status:

a) ligatina, përkatësisht toka që mbulohet me ose ngopet nga uji në mënyrë të përhershme ose për një pjesë të konsiderueshme të vitit;

b) zona të pyllëzuara vazhdimisht, përkatësisht tokë që shtrihet në më shumë se një hektar me pemë më të larta se pesë metra dhe një mbulesë kurore prej më shumë se 30 për qind ose pemë të afta t'i arrijnë këto pragje in situ;

c) tokë me sipërfaqe më shumë se një hektar me pemë më të larta se pesë metra dhe me mbulim kurore ndërmjet 10 për qind dhe 30 për qind, ose pemë në gjendje të arrijnë ato pragje në vend, përveç nëse paraqiten prova se stoku i karbonit i zonës para dhe pas konvertimit është i tillë që, kur zbatohet metodologjia e përcaktuar në aneksin 4, të këtij vendimi, kushtet e përcaktuara në këtë nen do të përmbusheshin.

8. Kufizimet e përcaktuara në pikën 7 të këtij neni nuk zbatohen nëse, në kohën kur është siguruar lënda e parë, toka kishte të njëjtin status siç kishte në janar 2008.

9. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa bujqësore nuk prodhohen nga lëndë e parë e përftuar nga toka që ishte torfë në janar 2008, përveç nëse sigurohen prova që kultivimi dhe korrja e asaj lënde të parë nuk përfshin kullimin e tokës, që më parë nuk ishte kulluar.

10. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore duhet të përmbushin kriteret e mëposhtme për të minimizuar rrezikun e përdorimit të biomasës pyjore, që rrjedh nga prodhim jo i qëndrueshëm:

a) vendi në të cilin biomasa pyjore është korrur ka ligje kombëtare ose ndërkombëtare të zbatueshme në zonën e korrjes, si dhe sisteme monitorimi e zbatimi në fuqi, duke siguruar:

i. ligjshmërinë e operacioneve të korrjes;

ii. rigjenerimin e pyjeve të zonave të korrura;

iii. që zonat e përcaktuara nga e drejta ndërkombëtare ose kombëtare ose nga autoriteti kompetent përkatës për qëllime të mbrojtjes së natyrës, përfshirë në ligatina dhe torfiera, të mbrohen;

iv. që korrja kryhet duke marrë parasysh ruajtjen e cilësisë së tokës dhe biodiversitetit, me synimin e minimizimit të ndikimeve negative;

v. që korrja ruan ose përmirëson kapacitetin afatgjatë prodhues të pyllit;

b) kur provat e përmendura në shkronjën “a”, të kësaj pike, nuk janë të disponueshme, biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore do të merren parasysh për qëllimet e përmendura në këtë vendim vetëm nëse ekzistojnë sisteme

menaxhimi në nivelin e zonës së furnizimit pyjor, duke siguruar çështjet e përcaktuara në nënndarjet “i” deri në “v”, të shkronjës “a”, të kësaj pike.

11. Udhëzimet operacionale për demonstrimin e pajtueshmërisë me kriteret e përcaktuara në pikën 10 të këtij neni – duke përfshirë kuadrin e vlerësimit të bazuar në rrezik dhe rregullat mbi provat në nivel vendi dhe në nivel zone furnizimi – përcaktohen në aneksin 7 të këtij vendimi, duke transpozuar rregulloren zbatuese të Komisionit (EU) 2022/2448 siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

12. Biokarburantet, biolëngjet dhe karburantet e biomasës të prodhuara nga biomasa pyjore duhet të përmbushin kriteret e mëposhtme të përdorimit të tokës, ndryshimit të përdorimit të tokës dhe pylltarisë (LULUCF):

- a) vendi ose organizata rajonale e integritetit ekonomik e origjinës së biomasës pyjore:
 - i. është palë në marrëveshjen e Parisit;
 - ii. ka paraqitur një kontribut të përcaktuar në nivel kombëtar (NDC) në Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike që mbulon emetimet dhe largimet nga bujqësia, pylltaria dhe përdorimi i tokës, duke siguruar që ndryshimet në stokun e karbonit të lidhura me korrijen e biomasës të llogariten në kuadër të angazhimit të vendit për të reduktuar ose kufizuar emetimet e gazeve serrë siç përcaktohet në NDC; ose
 - iii. ka ligje kombëtare ose nënkombëtare në fuqi, në përputhje me nenin 5 të Marrëveshjes së Parisit, të zbatueshme në zonën e korrijës, për të ruajtur dhe përmirësuar rezervat dhe thithësit e karbonit, dhe duke ofruar prova se emetimet e raportuara të sektorit LULUCF nuk tejkalojnë largimet;

b) kur provat e përmendura në shkronjën “a”, të kësaj pike nuk janë të disponueshme, biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në këtë vendim, vetëm nëse ekzistojnë sisteme menaxhimi në nivelin e zonës së furnizimit pyjor për të siguruar që nivelet e rezervave dhe përthithësve të karbonit në pyll të ruhen, ose të forcohen, në afat të gjatë.

13. Kursimet e emetimeve të gazeve serrë nga përdorimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa të marra në konsideratë për qëllimet e përmendura në këtë Vendim do të jenë:

- a) të paktën 50 për qind për biokarburantet, biogazin e konsumuar në sektorin e transportit dhe biolëngjet e prodhuara në impiantet në funksionim më 5 tetor 2015 ose para kësaj date;
- b) të paktën 60 për qind për biokarburantet, biogazin e konsumuar në sektorin e transportit dhe biolëngjet e prodhuara në instalime që kanë filluar funksionimin nga 6 tetor 2015 deri më 31 dhjetor 2020;
- c) të paktën 65 për qind për biokarburantet, biogazin e konsumuar në sektorin e transportit dhe biolëngjet e prodhuara në impiante që fillojnë funksionimin nga 1 janar 2023;
- ç) të paktën 70 për qind për prodhimin e energjisë elektrike, ngrohjes dhe ftohjes nga lëndët djegëse të biomasës të përdorura në impiantet që fillojnë funksionimin nga 1 janar 2023 deri më 31 dhjetor 2027; dhe
- d) të paktën 80 për qind për prodhimin e energjisë elektrike, ngrohjes dhe ftohjes nga lëndët djegëse të biomasës të përdorura në instalimet që fillojnë operimin nga 1 janar 2028.

14. Kursimet e emetimeve të gazeve serrë nga përdorimi i RFNBO-ve dhe nga lëndët djegëse të karbonit të ricikluar duhet të jenë të paktën 70 për qind nga 1 janar 2024.

15. Metodologjia për llogaritjen e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë, duke përfshirë krahasuesit e lëndëve djegëse fosile dhe vlerat e paracaktuara dhe aktuale, përcaktohet në nenin 11 të këtij aneksi dhe operacionalizohet në aneksin 4 të këtij vendimi.

16. Demonstrimi i përputhshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në këtë nen do të kryhet në përputhje me kuadrin e verifikimit të përcaktuar në nenin 10 të këtij aneksi dhe të vënë në zbatim në aneksin 3 të këtij vendimi, përfshirë nëpërmjet përdorimit të:

- a) një sistem bilanci masiv;
- b) Skema vullnetare të njohura nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, në përputhje me nenin 30, pika 4, të direktivës (EU) 2018/2001;
- c) skema kombëtare të njohura nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, në mbështetje të nenit 30, pika 6, të direktivës (EU) 2018/2001;
- ç) auditime të pavarura të kryera nga organet e akredituara të certifikimit.

Neni 10

Verifikimi i përputhshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë

1. Kur biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa, ose lëndë të tjera djegëse të pranueshme për t'u numëruar ndaj pjesës minimale të përcaktuar në nenin 5 të këtij aneksi, do të merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në këtë Vendim, operatorët ekonomikë duhet të demonstrojnë se kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në nenin 9 të këtij aneksi janë përmbushur. Për këtë qëllim, operatorët ekonomikë duhet të përdorin një sistem të bilanci të masës, i cili:

a) lejon që dërgesat e lëndës së parë ose të lëndëve djegëse me karakteristika të ndryshme të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përzihen, për shembull në një kontejner, objekt përpunimi ose logjistik, infrastrukturë transmetimi dhe shpërndarjeje ose vend;

b) lejon që dërgesat e lëndës së parë me përmbajtje të ndryshme energjie të përzihen për qëllimet e përpunimit të mëtejshëm, me kusht që madhësia e dërgesave të përshtatet sipas përmbajtjes së tyre energjetike;

c) kërkon që informacioni mbi qëndrueshmërinë dhe karakteristikat e kursimit të emetimeve të gazeve serrë, si dhe sasitë e dërgesave, të mbetet i caktuar për përzierjen;

ç) parashikon që shuma e të gjitha dërgesave të tërhequra nga përzierja të përshkruhet sikur të ketë të njëjtat karakteristika të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, në të njëjtat sasi, si shuma e të gjitha dërgesave të shtuara në përzierje, dhe kërkon që ky bilanci të arrihet gjatë një periudhe të përshtatshme kohore.

Sistemi i bilanci të masës duhet të sigurojë që çdo dërgesë të llogaritet vetëm një herë në shkronjat "a", "b" ose "c", të pikës 1, të nenit 7 për qëllimet e llogaritjes së konsumit përfundimtar bruto të energjisë nga burimet e rinovueshme dhe duhet të përfshijë informacion nëse është ofruar mbështetje për prodhimin e asaj dërgese dhe, nëse po, për llojin e skemës së mbështetjes.

2. Rregullat e detajuara për funksionimin e sistemit të bilanci në masë, duke përfshirë për mbetjet dhe mbetjet e mbetura dhe për bashkëpërpunimin, përcaktohen në aneksin 3 të këtij vendimi.

3. Operatorë ekonomikë do t'i paraqesin Ministrisë së Mjedisit informacion të besueshëm lidhur me përputhshmërinë me:

- a) kriteret e qëndrueshmërisë të përcaktuara në nenin 9 të këtij aneksi;
- b) pragjet e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikat 13 e 14, të nenit 9, të këtij aneksi.

4. Informacioni i paraqitur sipas pikës 3 të këtij neni do të verifikohet me anë të një standardi të përshtatshëm të auditimit të pavarur. Auditimi do të verifikojë që sistemet e përdorura nga operatorët ekonomikë janë të sakta, të besueshme dhe të mbrojtura kundër mashtrimit, duke përfshirë verifikimin që siguron se materialet nuk modifikohen ose hidhen poshtë qëllimisht në mënyrë që dërgesa ose një pjesë e saj të bëhet mbetje ose mbeturinë. Auditimi do të vlerësojë shpërndarjen dhe metodologjinë e kampionimit dhe qëndrueshmërinë e të dhënave.

5. Rregullat e detajuara për procesin e auditimit, nivelin e sigurisë, kualifikimet e audituesve, auditimin e grupit, auditimin e mbetjeve dhe të mbetjeve të mbetura, auditimin e llogaritjeve të emetimeve aktuale të gazeve serrë, auditimin e sistemeve të bilancit të masës dhe auditimin e kullotave me biodiversitet të lartë natyrore dhe jonatyrore përcaktohen në aneksin 3 të këtij vendimi.

Skemat vullnetare dhe skemat kombëtare

6. Kur një operator ekonomik paraqet prova ose të dhëna të marra në përputhje me një skemë vullnetare të njohur nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, në përputhje me pikën 4, të nenit 30, të direktivës (EU) 2018/2001, ose në përputhje me një skemë kombëtare të njohur, në përputhje me pikën 6, të nenit 30, të asaj direktive, Republika e Shqipërisë nuk do t'i kërkojë operatorit ekonomik të paraqesë prova të mëtijshme të pajtueshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në nenin 9 të këtij aneksi.

7. Kushtet që duhet të plotësohen nga skemat vullnetare dhe organet e certifikimit, që veprojnë në Republikën e Shqipërisë ose në lidhje me lëndët djegëse të importuara në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë kërkesat për qeverisjen, monitorimin e brendshëm, procedurat e ankesave, transparencën dhe mbikëqyrjen e veprimtarisë së tyre, përcaktohen në aneksin 3 të këtij vendimi.

Mbikëqyrje

8. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër të ministrit të miratuar pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, cakton një autoritet mbikëqyrës përgjegjës për mbikëqyrjen:

a) e funksionimit të operatorëve ekonomikë në përputhjen e tyre me kriteret e përcaktuara në nenin 9 të këtij aneksi;

b) e funksionimit të autoriteteve të certifikimit që kryejnë auditime të pavarura, sipas skemave vullnetare të njohura nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.

9. Autoriteti mbikëqyrës:

a) do të kryejë inspektime periodike të operatorëve ekonomikë dhe organeve të certifikimit;

b) do të verifikojnë saktësinë e informacionit të paraqitur në databazën e Biokarburanteve;

c) do të koordinohet me autoritetet mbikëqyrëse të shteteve anëtare të Bashkimit Evropian dhe palëve të tjera kontraktuese të Komunitetit të Energjisë, përfshirë nëpërmjet pjesëmarrjes në marrëveshje me mbikëqyrësit kryesorë kur organet e certifikimit operojnë në juridiksione të shumta;

ç) do të informojë Ministrinë për çdo mospërputhje të identifikuar, e cila, nga ana e saj, do të informojë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Skemën Vullnetare përkatëse.

10. Operatorët ekonomikë ose organet e certifikimit që dështojnë ose nuk dëshirojnë të respektojnë kërkesat e mbikëqyrjes të këtij neni do të përjashtohen nga pjesëmarrja në auditime në kuadër të skemave vullnetare, dhe do t'u nënshtrohen sanksioneve administrative të përcaktuara nga neni 14 i ligjit nr.46/2025.

Bashkëpunimi me Bazën e të Dhënave për Biokarburantet

11. Informacioni i paraqitur nga operatorët ekonomikë, në përputhje me këtë nen, do të regjistrohet në Bazën Kombëtare të të Dhënave të Biokarburanteve të krijuar sipas nenit 8 të këtij aneksi dhe do të transferohet në bazën e të dhënave për Biokarburantet, që funksionon në përputhje me pikën 2, të nenit 28, të direktivës (EU) 2018/2001, në përputhje me kërkesat teknike të përcaktuara nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.

Metodologji

1. Për qëllimin e demonstrimit të pajtueshmërisë me pragjet e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikat 13 e 14, të nenit 9, të këtij aneksi, kursimet e emetimeve të gazeve serrë nga përdorimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa do të llogariten në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në këtë nen dhe të operacionalizuar në aneksin 4 të këtij vendimi.

2. Kursimet e emetimeve të gazeve serrë do të llogariten duke iu referuar formulës dhe vlerave krahasuese të lëndëve djegëse fosile të përcaktuara në shtojcën III të këtij aneksi, duke transpozuar anekset V dhe VI të direktivës (EU) 2018/2001, siç janë përshtatur e miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

Krahasuesit e lëndëve djegëse fosile

3. Për qëllimet e llogaritjes, sipas pikës 2 të këtij neni, vlerat krahasuese të karburanteve fosile janë:

a) për biokarburantet dhe biogazin e konsumuar në sektorin e transportit: 94 gramë ekuivalent CO₂ për megaxhaul (gCO₂eq/MJ);

b) për biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të përdorura në prodhimin e energjisë elektrike: 183 gCO₂eq/MJ;

c) për biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të përdorura në ngrohje dhe ftohje: 80 gCO₂eq/MJ.

Përdorimi i vlerave të paracaktuara, vlerave aktuale dhe vlerave të ndara

4. Operatorët ekonomikë mund të demonstrojnë përputhshmërinë me pragjet e kursimit të emetimeve të gazeve serrë, duke:

a) duke përdorur **vlera të paracaktuara** për kursimin e emetimeve të gazeve serrë për rrugën e prodhimit, kur vlera të tilla të paracaktuara përcaktohen në aneksin 4 të këtij vendimi dhe kur vlera el (emetimet vjetore nga ndryshimet e stokut të karbonit të shkaktuara nga ndryshimi i përdorimit të tokës) për ato biokarburante, biolëngje ose lëndë djegëse nga biomasa është e barabartë me zero ose më e vogël se zero;

b) duke përdorur **vlerat aktuale** llogaritur në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në aneksin 4 të këtij vendimi;

c) duke përdorur një **kombinim** të vlerave të mospagimit të ndara dhe vlerave aktuale, ku përdorimi i vlerave të mospagimit të ndara për disa faktorë dhe vlerave aktuale për faktorë të tjerë lejohet në përputhje me aneksin 4 të këtij vendimi.

Përbërësit e llogaritjes

5. Për qëllimet e shkronjave “b” e “c”, të pikës 4, të këtij neni, llogaritja e vlerës aktuale do të marrë parasysh:

a) **eec** – emetimet nga nxjerrja ose kultivimi i lëndëve të para;

b) **el** – emetimet vjetore nga ndryshimet e stokut të karbonit të shkaktuara nga ndryshimi i përdorimit të tokës;

c) **e.p.** – emetimet nga përpunimi;

ç) **etj** – emetimet nga transporti dhe shpërndarja;

d) **EU** – emetimet nga karburanti në përdorim;

dh) **esca** – kursimet e emetimeve nga akumulimi i karbonit në tokë përmes menaxhimit të përmirësuar bujqësor;

e) **eccs** – kursime të emetimeve nga kapja e karbonit dhe depozitimi gjeologjik;

ë) **eccr** – kursime të emetimeve nga kapja dhe zëvendësimi i karbonit.

Emetimet totale nga prodhimi dhe përdorimi i karburantit do të llogariten si: $E = eec + el + ep + etd + eu - esca - eccs - ecrr$.

Kredia e akumulimit të karbonit në tokë (esca)

6. Kredia esca e përmendur në shkronjën “f”, të pikës 5, të këtij neni – kursimet e emetimeve, që i atribuohen akumulimit të karbonit në tokë përmes menaxhimit të përmirësuar bujqësor –

mund të kërkohet vetëm kur plotësohen kushtet e metodologjia e përcaktuar në aneksin 4 të këtij vendimi, duke transpozuar pjesët përkatëse të aneksit v të direktivës (EU) 2018/2001 siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

Kreditet e kapjes së karbonit (eccs dhe eccr)

7. Kursimet e emetimeve nga kapja e karbonit dhe depozitimi gjeologjik (eccs) mund të merren parasysh vetëm kur ka prova të vlefshme se CO₂ është kapur në mënyrë efektive dhe depozituar në mënyrë të sigurt. Kur CO₂ depozitohet gjeologjikisht, skemat vullnetare do të verifikojnë provat e ofruara mbi integritetin e vendit të depozitimit dhe mbi vëllimin e CO₂ të depozituar.

8. Kursimet e emetimeve nga kapja dhe zëvendësimi i karbonit (eccr) kufizohen në emetimet e shmangura përmes kapjes së CO₂, prej të cilit karboni e ka origjinën nga biomasa dhe që përdoret për të zëvendësuar CO₂ me origjinë fosile të përdorur në produkte dhe shërbime tregtare. Kushtet për marrjen parasysh të eccr përcaktohen në aneksin 4 të këtij vendimi.

RFNBO-të dhe lëndët djegëse me karbon të ricikluar

9. Kursimet e emetimeve të gazeve serrë nga RFNBO-të dhe lëndët djegëse të karbonit të ricikluar do të llogariten në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në aneksin 4 të këtij vendimi, duke transpozuar rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2023/1185 siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

Auditimi i vlerave aktuale

10. Kur operatorët ekonomikë pretendojnë vlera aktuale për kursimin e emetimeve të gazeve serrë, llogaritja duhet t'i nënshtrohet auditimit të pavarur në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi. Operatorët ekonomikë mund të pretendojnë vlera aktuale të GESGES vetëm pasi aftësia e tyre për të kryer llogaritje të vlerave aktuale të jetë verifikuar nga një auditim.

Shtojca I, e aneksit 1 – Tabela e përputhshmërisë

[Tabela e korelacionit të transpozimit – nenet 25–31 të RED II dhe rregulloret shoqëruese zbatuese/të deleguara të autorizimet në ligjin parësor shqiptar dhe kapitujt e këtij vendimi.]

Dispozita RED II /Rregullore zbatuese ose e deleguar	Objekti i ligjit	Fuqizim në ligjin parësor shqiptar	Vënë në zbatim nga
Direktiva (EU) 2018/2001, Neni 25	Integrimi i energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit	Neni 4, i ligjit 46/2025; Neni 5(2) i ligjit 46/2025; Neni 23 i ligjit nr. 24/2023	Neni 5 i aneksit 1; aneksi 6 i këtij vendimi
Direktiva (EU) 2018/2001, neni 26	Rregulla specifike për kulturat ushqimore dhe foragjere; lëndë djegëse me rrezik të lartë të ILUC	Neni 6 (3) dhe (4) i ligjit 46/2025; neni 29 i ligjit nr. 24/2023	Neni 6 i aneksit 1; aneksi 7 i këtij vendimi
Direktiva (EU) 2018/2001, neni 27	Rregullat e llogaritjes për pjesën minimale	Neni 5(2) i Ligjit 46/2025; Neni 6(2) i Ligjit nr. 24/2023	Neni 7 i aneksit 1; aneksi 2 i këtij vendimi
Direktiva (EU) 2018/2001, neni 28	Baza e të dhënave të biokarburanteve; masat e integritetit; intensiteti i GESGES	Neni 7(4) i Ligjit 46/2025; Neni 7 i Ligjit nr. 24/2023	Neni 8 i Aneksit 1; Aneksi 5 i këtij Vendimi
Direktiva (EU) 2018/2001, neni 29	Kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GESGES	Neni 6(3) dhe (4) i ligjit 46/2025; nenet 7(2)(d)(viii), 24 dhe 25 të ligjit nr. 24/2023	Neni 9 i aneksit 1; krerët 3 dhe 7 të këtij vendimi

Direktiva (EU) 2018/2001, neni 30	Verifikimi i përputhshmërisë me kriteret	Neni 7(4) i ligjit nr. 46/2025	Neni 10 i aneksit 1; aneksi 3 i këtij vendimi
Direktiva (EU) 2018/2001, Neni 31	Rregulla të llogaritjes për ndikimin e GESGES; krahasuesi i karburantit fosil	Neni 6(5) i ligjit nr. 46/2025	Neni 11 i aneksit 1; aneksi 4 i këtij vendimi
Rregullore e deleguar (EU) 2019/807	Përcaktimi i lëndës ushqyese me rrezik të lartë ILUC; certifikimi me rrezik të ulët ILUC	Neni 6(3) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 7 i këtij vendimi
Zbatimi i rregullores (EU) 2022/996	Rregullat e verifikimit; bilanci i masës; mbikëqyrja e skemave vullnetare	Neni 7(4) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 3 i këtij vendimi
Zbatimi i reg. (EU) 2022/2448	Udhëzim operacional për kriteret e qëndrueshmërisë së biomasës pyjore	Neni 7(4) i ligjit 46/2025; neni 29 i ligjit nr. 24/2023	Aneksi 7 i këtij vendimi (seksion i dedikuar)
Rregullore e deleguar (EU) 2023/1184	Metodologjia për prodhimin e RFNBO-ve	Neni 6(5) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 2 i këtij vendimi
Rregullore e deleguar (EU) 2023/1185	metodologjia e kursimeve të GESGES për RFNBO-të dhe lëndët djegëse me karbon të ricikluar	Neni 6(5) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 4 i këtij vendimi
Rregullorja e deleguar (EU) 2023/1640	Metodologjia për përcaktimin e pjesës së biokarburantit/biogazit të bashkëpërpunuar	Neni 5(2) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 2 i këtij vendimi
Rregullorja e Komisionit (EU) nr. 1307/2014	Kriteret dhe shtrirjet gjeografike të kullotave me biodiversitet të lartë	Neni 6(3) i ligjit nr. 46/2025	Aneksi 7 i këtij vendimi

Shtojca II, aneksit 1 – Kriteret dhe të dhënat për përcaktimin e lëndës së parë me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës

Pjesa A – Kriteret kumulative për përcaktimin e rrezikut të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës

Në mbështetje të nenit 6, pika 3 të këtij aneksi, një lëndë e parë ushqyese do të përcaktohet si me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës kur përmbushen të gjitha kriteret kumulative në vijim:

a) zgjerimi mesatar vjetor i sipërfaqes globale të prodhimit të lëndës së parë që nga viti 2008 është më i lartë se 1 për qind dhe prek më shumë se 100,000 hektarë;

b) pjesa e një zgjerimi të tillë në tokë me rezervë të lartë karboni është më e lartë se 10 për qind, e llogaritur në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$x_{hcs} = x_f + (2.6 \times x_p) / PF$$

Ku:

x_{hcs} = pjesa e zgjerimit në tokë me stok të lartë karboni;

x_f = pjesa e zgjerimit në tokë të përmendur në nenin 9, pika 7, shkronjat “b” dhe “c”, të aneksit 1, të këtij vendimi;

x_p = pjesa e zgjerimit në tokë të përmendur në nenin 9, pika 7, shkronjat (a), e aneksit 1 të këtij vendimi, përfshirë tokën torfike;

PF = faktori i produktivitetit.

Faktori i produktivitetit (PF) do të jetë:

- 1.7 për misër;
- 2.5 për vaj palme;
- 3.2 për panxhar sheqeri;
- 2.2 për kallam sheqeri;
- 1.0 për të gjitha lëndët e tjera ushqyese.

Pjesa B – Zgjerimi global i sipërfaqes së prodhimit që nga viti 2008

Zbatimi i kriterëve kumulative në pjesën A bazohet në të dhënat e përcaktuara në tabelën më poshtë:

	Zgjerimi mesatar vjetor që nga viti 2008 (kha)	Zgjerimi mesatar vjetor që nga viti 2008 (%)	Pjesa e zgjerimit në tokë të Art. 9(7)(b)(c)	Pjesa e zgjerimit në tokë e Nenit 9(7)(a)
Drithërat				
Grurë	– 263.4	– 0.1%	1%	–
Misër	4,027.5	2.3%	4%	–
Kultura sheqeri				
kallam sheqeri	299.8	1.2%	5%	–
panxhar sheqeri	39.1	0.9%	0.1%	–
Bimë vajore				
farë kolze	301.9	1.0%	1%	–
vaj palme	702.5	4.0%	45%	23%
Sojë soje	3,183.5	3.0%	8%	–
Luledielli	127.3	0.5%	1%	–

Shtojca III e aneksit 1 – Kuadri për llogaritjen e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë

Pjesa A – Formula për emetimet totale

Në mbështetje të pikës 5, të nenit 11, të aneksit 1, të këtij vendimi, emetimet totale të gazeve serrë nga prodhimi dhe përdorimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa do të llogariten, si vijon:

$$E = eec + el + ep + etd + eu - esca - eccs - eccr$$

ku:

E = emetimet totale nga prodhimi dhe përdorimi i karburantit, të shprehura në gramë ekuivalent CO₂ për megaxhaul karburant (gCO₂eq/MJ);

eec = emetimet nga nxjerrja ose kultivimi i lëndëve të para;

el = emetimet vjetore nga ndryshimet në rezervën e karbonit të shkaktuara nga ndryshimi i përdorimit të tokës;

ep = emetimet nga përpunimi;

etj = emetime nga transporti dhe shpërndarja;

EU = emetimet nga karburanti në përdorim;
esca = kursimet e emetimeve nga akumulimi i karbonit në tokë përmes menaxhimit të përmirësuar bujqësor;

eccs = kursimet e emetimeve nga kapja e karbonit dhe ruajtja gjeologjike;

eccr = kursime të emetimeve nga kapja e karbonit dhe zëvendësimi.

Pjesa B – Kursimi i emetimeve të gazeve serrë

Kursimi i emetimeve të gazeve serrë nga përdorimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa do të llogaritet si më poshtë:

$$Kursimi = (EF - E) / EF \times 100\%$$

ku:

EF = vlera krahasuese e lëndëve djegëse fosile, siç përcaktohet në pjesën C të kësaj shtojce;

E = emetimet totale, të llogaritura në përputhje me pjesën a të kësaj shtojce.

Pjesa C – Vlerat krahasuese të lëndëve djegëse fosile

Në mbështetje të pikës 3, të nenit 11, të aneksit 1, të këtij vendimi, vlerat krahasuese të lëndëve djegëse fosile janë:

kategori e përdorimit përfundimtar	Krahasuesi i lëndëve djegëse fosile (gCO₂eq/MJ)
Biokarburantet dhe biogazi të konsumuar në sektorin e transportit	94
Biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të përdorura në prodhimin e energjisë elektrike	183
Biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të përdorura në ngrohje dhe ftohje	80

Pjesa D – Përdorimi i vlerave të parazgjedhura dhe vlerave aktuale

1. Vlerat e detajuara standarde për llogaritjen e emetimeve të gazeve serrë për rrugët individuale të prodhimit, vlerat standarde të ndara për kultivimin (përfshirë vlerat rajonale NUTS2 kur është e zbatueshme), përpunimin dhe transportin, si dhe rregullat për përdorimin e vlerave aktuale, përcaktohen në aneksin 4 të këtij vendimi.

2. Kur një operator ekonomik përdor vlera aktuale, llogaritja do t'i nënshtrohet auditimit të pavarur në përputhje me aneksin 3, të këtij vendimi, siç përcaktohet më tej në pikën 10, të nenit 11, të aneksit 1.

3. Metodologjia për përcaktimin e pjesës së biokarburantit dhe biogazit, që rezulton nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët (lëndë djegëse të bashkëpërpunuara) përcaktohet në aneksin 2 të këtij vendimi, duke transpozuar rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2023/1640, siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

4. Metodologjia për përcaktimin e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë nga lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të transportit nga burime të rinovueshme me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe nga lëndët djegëse nga karboni i ricikluar përcaktohet në aneksin 4 të këtij vendimi, duke transpozuar rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2023/1185, siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

ANEKS 2

METODOLOGJIA PËR LLOGARITJEN E PJESËS SË ENERGJISË NGA BURIME TË RINOVUESHME NË SEKTORIN E TRANSPORTIT

Neni 1 Objekti

Në këtë aneks përcaktohen, në zbatim të nenit 7, të aneksit 1, të këtij vendimi:

- a) metodologjia e detajuar për llogaritjen e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit;
- b) rregullat e detajuara operationale për përcaktimin e pjesës së rinovueshme të energjisë elektrike të furnizuar sektorit të transportit;
- c) metodologjia e detajuar për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs);
- ç) metodologjia për përcaktimin e pjesës së biokarburantit dhe biogazit për transport të prodhuar nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët;
- d) vlerat e përmbajtjes së energjisë të zbatueshme për karburantet për qëllimet e llogaritjeve sipas këtij aneksi; dhe
- dh) lista joshteruese e mbetjeve dhe e mbetjeve të proceseve të prodhimit të mbuluara nga kategoritë e lëndës së parë të shtojcës III të aneksit 1 të këtij vendimi.

Neni 2 Përkufizime specifike për këtë Aneks

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2 të aneksit 1 të këtij vendimi zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023 dhe në nenin 3, të ligjit nr.46/2025 zbatohen në të gjithë këtë aneks në përputhje me nenin 2, paragrafi 2, të aneksit 1.

2. Përveç kësaj, për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Zona e ofertimit”** nënkupton zonën më të madhe gjeografike brenda së cilës pjesëmarrësit e tregut janë në gjendje të shkëmbejnë energji pa alokim kapaciteti, në kuptim të dispozitave përkatëse të ligjit nr.43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, dhe rregullave të tregut të miratuara nga Enti Rregullator i Energjisë (ERE); ose, kur kuadri shqiptar nuk e ka zbatuar ende këtë koncept, ka kuptimin e dhënë nga neni 2, pika 65, e rregullores (EU) 2019/943, siç është përshtatur dhe miratuar me vendim të Këshillit Ministerial të Komunitetit të Energjisë;

b) **“Linjë e drejtpërdrejtë”** ka kuptimin e dhënë në nenin 176, paragrafi 1, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë”, i ndryshuar;

c) **“Instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme”** nënkupton njësi individuale, ose grupe njësisish, që prodhojnë energji elektrike në një ose disa vendndodhje nga i njëjti ose nga burime të ndryshme të rinovueshme, në kuptim të nenit 3, të ligjit nr. 24/2023, duke përjashtuar njësitë që prodhojnë energji elektrike nga biomasa dhe njësitë e ruajtjes;

ç) **“Prodhues karburanti”** nënkupton një operator ekonomik që prodhon lëndë djegëse të rinovueshme për transport, në formë të lëngshme ose të gaztë, me origjinë jobiologjike;

d) **“Vihet në punë”** do të thotë fillimi i prodhimit të lëndëve djegëse të rinovueshme për transport, në formë të lëngshme dhe të gaztë me origjinë jobiologjike ose fillimi i prodhimit të energjisë elektrike të rinovueshme për herë të parë ose pas një rifuqizimi sipas kuptimit të nenit 3 të ligjit nr.24/2023, që kërkon investime që tejkalojnë 30% të investimit që do të nevojitej për të ndërtuar një instalim të ri të ngjashëm;

dh) **“Sistem matjeje inteligjent”** ka kuptimin e dhënë në nenin 3 të ligjit nr.43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar;

e) **“Periudha e shlyerjes së disbalancave”** ka kuptimin e dhënë në dispozitat përkatëse të ligjit për sektorin e energjisë elektrike dhe në rregullat e tregut të balancimit, të miratuara nga ERE.

ë) “RFNBO” nënkupton lëndë djegëse të rinovueshme me origjinë jobiologjike

Neni 3

Metodologjia për llogaritjen e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në transport

1. Pjesa e energjisë nga burime të rinovueshme në sektorin e transportit është një shumë përqindjeje e llogaritur në bazë vjetore, për periudhën nga 2026 deri në 2030, dhe shprehet si përqindje e energjisë përfundimtare të konsumuar në sektorin e transportit. Duke zbatuar metodologjinë e këtij neni, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë përcakton përmbushjen e pjesës kombëtare të energjisë nga burime të rinovueshme në sektorin e transportit për vitin në shqyrtim, në zbatim të nenit 5 të aneksit 1 të këtij vendimi.

2. Pjesa e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin vjetor përfundimtar të energjisë në transport (N_RES-T) llogaritet sipas shprehjes së mëposhtme:

$$N_RES-T = (E_Igen-P + 2 \cdot E_ADV-P + 2 \cdot E_BFBB-P + 4 \cdot E_EE-Road + 1.5 \cdot E_EE-Rail + E_REC-C-P + 1.2 \cdot E_RES-A\&M + E_RFNBO) / (E_MG-RR + E_D-RR + E_NG-RR + E_BBns-RR + E_Igen-RR + 2 \cdot E_ADV-RR + 2 \cdot E_BFBB-RR + 4 \cdot E_EE-Road + 1.5 \cdot E_EE-Rail + E_REC-C-RR + E_RFNBO-RR) \times 100\%$$

ku:

N_RES-T – pjesa e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar vjetor të energjisë në transport, në vitin në shqyrtim (%);

E_Igen-P – energjia e biokarburanteve të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere të konsumuara në të gjitha format e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

E_ADV-P – energjia e biogazit për transport dhe biokarburanteve të përparuara, të prodhuara nga lëndët e para të renditura në pjesën A të aneksit I, të këtij aneksi, të konsumuara në të gjitha format e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

E_BFBB-P – energjia e biokarburanteve dhe biogazit për transport, e prodhuar nga lëndët e para të renditura në pjesën B të aneksit I të këtij kapitulli, e përdorur në transport në vitin në shqyrtim (MJ);

$E_EE-Rrug$ – energjia elektrike nga burimet e rinovueshme e konsumuar në transportin rrugor në vitin në shqyrtim (MJ);

$E_EE-Rail$ – energjia elektrike nga burimet e rinovueshme e konsumuar në transportin hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

$E_REC-C-P$ – energjia e lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar e konsumuar në të gjitha format e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

$E_RES-A\&M$ – energjia e lëndëve djegëse të rinovueshme, me përjashtim të lëndëve djegëse të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjerore, e konsumuar në sektorët e aviacionit dhe transportit detar (MJ);

E_RFNBO – energjia e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme me origjinë jobiologjike, e konsumuar në të gjitha format e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

E_MG-RR – energjia e benzinës motorike, e konsumuar në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_D-RR – energjia e karburantit dizel të konsumuar në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_NG-RR – energjia e gazit natyror të konsumuar në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

$E_BBns-RR$ – energjia e biokarburanteve dhe biogazit që nuk përmbushin kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GES, të përcaktuara nga aneksi 3 i këtij vendimi, të konsumuara në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_Igen-RR – energjia e biokarburanteve të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere të konsumuara në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_ADV-RR – energjia e biogazit dhe biokarburanteve të avancuara, të prodhuara nga lëndët e para të renditura në pjesën A të shtojcës I të këtij aneksi, të konsumuara në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_BFBB-RR – energjia e biogazit për transport dhe biokarburantet e prodhuara nga lëndët e para të renditura në pjesën B të shtojcës I të këtij aneksi, të konsumuara në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_REC-C-RR – energjia nga lëndët djegëse të karbonit të ricikluar, e konsumuar në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ);

E_RFNBO-RR – energjia e lëndëve djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta me origjinë jobiologjike, e konsumuar në transportin rrugor dhe hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ).

3. Për llogaritjen e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit sipas pikës 2, të këtij neni, zbatohen rregullat e mëposhtme:

a) Për llogaritjen e numëruesit merren në konsideratë vetëm lëndët djegëse nga burime të rinovueshme që përmbushin kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara nga neni 9, i aneksit 1, të këtij vendimi, të vërtetuara në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi;

b) Emëruesi do të përfshijë të gjitha lëndët djegëse nga burime të rinovueshme, përfshirë ato që nuk përmbushin kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara nga neni 9, i aneksit 1, të këtij vendimi;

c) Për llogaritjen si të numëruesit ashtu edhe të emëruesit, do të përdoren vlerat e përmbajtjes energjetike për lëndët djegëse të transportit, të përcaktuara në aneksin III të këtij aneksi. Për përcaktimin e përmbajtjes energjetike të lëndëve djegëse të transportit që nuk renditen në aneksin III, do të përdoren standardet përkatëse evropiane (EN), të miratuara si standarde shqiptare (SSH) nga Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit (DPS). Kur nuk është miratuar asnjë standard i tillë shqiptar (SSH EN) për atë qëllim, do të përdoren standardet përkatëse ISO;

ç) Pjesa e biokarburanteve dhe biolëngjeve, si dhe e lëndëve djegëse nga biomasa të konsumuara në transport, kur prodhohen nga kulturat ushqimore dhe foragjere, kufizohet në përputhje me nenin 6 të aneksit 1 të këtij vendimi;

d) Kontributi i biokarburanteve të avancuara dhe biogazit të prodhuar nga lëndët e para të listuara në pjesën A të shtojcës I të këtij aneksi duhet të përmbushë nënobjektivin minimal të përcaktuar sipas nenit 5, pika 3, shkronja “a”, të aneksit 1 të këtij vendimi, siç përcaktohet me urdhër të ministrit, në përputhje me nenin 5, pika 5, të aneksit 1;

dh) Për llogaritjen e numëruesit, pjesa e biokarburanteve dhe biogazit të prodhuar nga lëndët e para të renditura në pjesën B të shtojcës I të këtij aneksi kufizohet në 1.7 % të përmbajtjes energjetike të lëndëve djegëse të transportit, të furnizuara për konsum ose përdorim në treg, në përputhje me nenin 5, pika 3, shkronja “c”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

e) Pjesa e biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse nga biomasa me rrezik të lartë të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës, të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqes së prodhimit në toka me rezervë të lartë karboni, kufizohet dhe reduktohet gradualisht në zero deri më 31 dhjetor 2030 në përputhje me nenin 6 të aneksit 1 të këtij vendimi, përveç rasteve kur certifikohen si biokarburante, biolëngje ose lëndë djegëse nga biomasa me rrezik të ulët të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës në përputhje me aneksin 7 të këtij vendimi;

ë) Pjesa e biokarburanteve dhe biogazit të prodhuara nga lëndë të para të listuara në shtojcën I të këtij aneksi do të konsiderohet të jetë sa dyfishi i përmbajtjes së saj energjetike, në përputhje me nenin 5, pika 4, shkronjat “a” dhe “b”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

f) Pjesa e energjisë elektrike të rinovueshme konsiderohet të jetë katër herë përmbajtja e saj energjetike kur furnizohet për mjetet rrugore dhe një herë e gjysmë përmbajtja e saj energjetike kur furnizohet për transportin hekurudhor, në përputhje me nenin 5, pika 4, shkronjat “c” dhe “ç”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

g) Me përjashtim të lëndëve djegëse të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, pjesa e lëndëve djegëse të furnizuara në sektorët e aviacionit dhe transportit detar do të konsiderohet të jetë një pikë dy herë përmbajtja e tyre energjetike, në përputhje me nenin 5, pika 4, shkronja “e”, e aneksit 1 të këtij vendimi;

gj) Për llogaritjen e pjesës së energjisë elektrike të rinovueshme në energjinë elektrike të furnizuar për mjetet rrugore dhe hekurudhore, do t’i referohet periudhës dyvjeçare përpara vitit në të cilin energjia elektrike furnizohet në territorin e Republikës së Shqipërisë. Me përjashtim nga ky rregull, kur energjia elektrike merret nga një linjë e drejtpërdrejtë me një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme dhe furnizohet për mjetet rrugore, ajo energji elektrike do të llogaritet plotësisht si e rinovueshme;

h) Për të siguruar që rritja e pritshme e kërkesës për energji elektrike në sektorin e transportit përtej nivelit bazë aktual të përmbushet me kapacitet shtesë të prodhimit të energjisë së rinovueshme, Republika e Shqipërisë do të zbatojë kuadrin për shtesën në sektorin e transportit të zhvilluar nga Komisioni Evropian, siç është përshtatur dhe miratuar me vendim të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë;

i) Kur energjia elektrike përdoret për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike, drejtpërdrejt ose nëpërmjet prodhimit të produkteve të ndërmjetme, pjesa mesatare e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme në Republikën e Shqipërisë, e matur dy vjet përpara vitit përkatës, përdoret për të përcaktuar pjesën e energjisë nga burime të rinovueshme, përveç rasteve të parashikuara në nenin 4 të këtij aneksi;

j) Energjia elektrike e përftuar nga një linjë e drejtpërdrejtë me një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme mund të llogaritet plotësisht si energji elektrike e rinovueshme kur përdoret për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike, me kusht që të jenë përmbushur kushtet e përcaktuara në nenin 4, pika 3, të këtij aneksi.

4. Rregullat e detajuara, që zbatohen për prodhimin e lëndëve djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta për transport me origjinë jobiologjike, nëpërmjet elektrolizës ose nëpërmjet proceseve të tjera të prodhimit, përcaktohen në nenin 4 të këtij aneksi. Metodologjia për përcaktimin e pjesës së biokarburantit dhe biogazit për transport të prodhuar nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët përcaktohet në nenin 5 të këtij aneksi.

Neni 4

Metodologjia për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs)

1. Ky nen përcakton rregullat e hollësishme për përcaktimin se kur energjia elektrike e përdorur për prodhimin e lëndëve djegëse të rinovueshme, të lëngshme dhe të gazta për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) mund të konsiderohet plotësisht e rinovueshme. Këto rregulla zbatohen për prodhimin e RFNBOs përmes elektrolizës, si dhe për procese të tjera prodhimi. Ato zbatohen pavarësisht nëse lënda djegëse e rinovueshme, e lëngshme dhe e gaztë për transport me origjinë jobiologjike, prodhohet brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë ose të Komunitetit të Energjisë.

2. Për qëllimin e demonstrimit të përputhshmërisë me rregullat e përcaktuara në nenin 3, pika 3, shkronja “j”, të këtij aneksi, për llogaritjen e energjisë elektrike të siguruar përmes një

lidhjeje të drejtpërdrejtë me një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme si plotësisht të rinovueshme, prodhuesi i lëndëve djegëse paraqet prova për të gjithë elementet si vijon:

a) Instalimet që gjenerojnë energji elektrike të rinovueshme janë të lidhura me instalimin që prodhon RFNBO nëpërmjet një linje të drejtpërdrejtë, ose prodhimi i energjisë elektrike të rinovueshme dhe prodhimi i RFNBO zhvillohen brenda të njëjtit instalim;

b) Instalimet që gjenerojnë energji elektrike të rinovueshme kanë hyrë në operim jo më herët se 36 muaj përpara instalimit që prodhon RFNBO; kur një kapacitet shtesë prodhimi i shtohet një instalimi ekzistues që prodhon RFNBO, kapaciteti i shtuar do të konsiderohet të jetë pjesë e instalimit ekzistues, me kusht që kapaciteti të shtohet në të njëjtin vend dhe shtimi të realizohet jo më vonë se 36 muaj pasi instalimi fillestar ka hyrë në operim;

c) Instalimi që prodhon energjinë elektrike nuk është i lidhur me rrjetin; ose instalimi që prodhon energjinë elektrike është i lidhur me rrjetin por një sistem inteligjent matjeje që mat të gjitha flukset e energjisë elektrike nga rrjeti tregon se nuk është marrë energji elektrike nga rrjeti për të prodhuar RFNBO.

3. Nëse prodhuesi i lëndës djegëse përdor gjithashtu energji elektrike nga rrjeti, ai mund ta llogarisë atë energji elektrike si plotësisht të rinovueshme vetëm nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në pikat 4, 5, 6 dhe 7 të këtij neni.

Energjia elektrike e rrjetit e llogaritur si plotësisht e rinovueshme – rregulla të përgjithshme

4. Prodhuesit e lëndëve djegëse mund të llogarisin energjinë elektrike të marrë nga rrjeti si plotësisht të rinovueshme nëse instalimi që prodhon RFNBO ndodhet në një zonë ofertimi ku pjesa mesatare e energjisë elektrike të rinovueshme ka tejkaluar 90% në vitin e mëparshëm kalendarik dhe prodhimi i RFNBO-së nuk tejkalon numrin maksimal të orëve të përcaktuar në lidhje me pjesën e energjisë elektrike të rinovueshme në atë zonë ofertimi. Numri maksimal i orëve llogaritet duke shumëzuar numrin total të orëve të çdo viti kalendarik me pjesën e energjisë elektrike të rinovueshme të raportuar për zonën e ofertimit ku prodhohen RFNBO. Pjesa mesatare e energjisë elektrike të rinovueshme përcaktohet duke pjesëtuar konsumin përfundimtar bruto të energjisë elektrike nga burime të rinovueshme në zonën e ofertimit, të llogaritur në analogji me rregullat e përcaktuara në ligjin nr.24/2023, me prodhimin bruto të energjisë elektrike nga të gjitha burimet e energjisë, siç përcaktohet në aneksin B të rregullores (KE) nr.1099/2008 të përshtatur dhe miratuar nga vendimet përkatëse të Këshillit Ministerial të Komunitetit të Energjisë dhe Vendimi i Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë, duke përjashtuar energjinë e përdorur më parë për pompim në hidrocentralet me pompim dhe duke shtuar importet e energjisë elektrike në zonën e ofertimit e duke zbritur eksportet e energjisë elektrike prej saj. Pasi pjesa mesatare e energjisë elektrike të rinovueshme të tejkalojë 90% në një vit kalendarik, ajo konsiderohet se mbetet mbi 90% edhe për pesë vitet kalendarike pasuese.

5. Kur kushtet e përcaktuara në pikën 4 të këtij neni nuk përmbushen, prodhuesit e lëndëve djegëse mund të llogarisin energjinë elektrike të marrë nga rrjeti si plotësisht të rinovueshme nëse instalimi që prodhon lëndë djegëse të rinovueshme me origjinë jobiologjike (RFNBO) ndodhet në një zonë ofertimi ku intensiteti i emetimeve të energjisë elektrike është më i ulët se 18 gCO₂eq/MJ, me kusht që të përmbushen të gjitha kriteret e mëposhtme:

a) Prodhuesit e karburantit kanë lidhur, drejtpërdrejt ose përmes ndërmjetësve, një ose më shumë marrëveshje për blerjen e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme me operatorë ekonomikë që prodhojnë energji elektrike të rinovueshme në një ose më shumë impiante që gjenerojnë energji elektrike të rinovueshme, për një sasi që është të paktën e barasvlershme me sasinë e energjisë elektrike të pretenduar si plotësisht e rinovueshme, dhe energjia elektrike e pretenduar prodhohet efektivisht në këtë ose këto impiante;

b) Plotësohen kushtet për korrelacionin kohor dhe gjeografik, të përcaktuara në pikat 8 dhe 9 të këtij neni.

Intensiteti i emetimeve të energjisë elektrike përcaktohet duke ndjekur qasjen për llogaritjen e intensitetit mesatar të karbonit të energjisë elektrike të rrjetit në metodologjinë e përcaktuar në aneksin 4 të këtij vendimi. Pasi intensiteti i emetimeve të energjisë elektrike të jetë më i ulët se 18 gCO₂eq/MJ në një vit kalendarik, intensiteti mesatar i emetimeve të energjisë elektrike do të vazhdojë të konsiderohet si më i ulët se 18 gCO₂eq/MJ për pesë vitet kalendarike pasuese.

6. Energjia elektrike e marrë nga rrjeti që përdoret për të prodhuar një RFNBO mund të llogaritet gjithashtu si plotësisht e rinovueshme, nëse energjia elektrike konsumohet gjatë një periudhe shlyerjeje të disbalancës gjatë së cilës prodhuesi i lëndëve djegëse mund të provojë nga operatori i sistemit të transmetimit se:

a) instalimet e prodhimit të energjisë duke përdorur burime të rinovueshme të energjisë u ridispeçeruan në ulje, në përputhje me ligjin nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, dhe rregullat përkatëse të tregut të energjisë elektrike dhe ato të balancimit, të miratuara nga Enti Rregullator i Energjisë (ERE);

b) energjia elektrike e konsumuar për prodhimin e lëndës djegëse të rinovueshme me origjinë jobiologjike ka reduktuar nevojën për ridispeçerim në një masë përkatëse.

7. Kur kushtet e përcaktuara në pikat 4, 5 dhe 6 të këtij neni nuk plotësohen, prodhuesit e lëndëve mund të llogarisin energjinë elektrike të marrë nga rrjeti si plotësisht të rinovueshme, vetëm nëse ajo përputhet me kushtet e shtesës, korrelacionit kohor dhe korrelacionit gjeografik, të përcaktuara në pikat 8, 9 dhe 10 të këtij neni.

8. Kushti i shtesës, i përmendur në pikën 7 të këtij neni, do të konsiderohet i përmbushur nëse prodhuesit e lëndëve djegëse prodhojnë një sasi të energjisë elektrike të rinovueshme në instalimet e tyre që është të paktën e barasvlershme me sasinë e energjisë elektrike të pretenduar si plotësisht e rinovueshme, ose kanë lidhur, drejtpërdrejt ose nëpërmjet ndërmjetësve, një ose më shumë marrëveshje të blerjes së energjisë nga burime të rinovueshme me operatorë ekonomikë që prodhojnë energji elektrike të rinovueshme në një ose më shumë instalime, për një sasi të energjisë elektrike të rinovueshme që është të paktën e barasvlershme me sasinë e energjisë elektrike të pretenduar si plotësisht e rinovueshme, dhe energjia elektrike e pretenduar prodhohet efektivisht në këtë ose këto instalime, me kusht që të përmbushen të gjitha kriteret e mëposhtme:

a) Instalimi, që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, ka hyrë në operim jo më herët se 36 muaj përpara instalimit që prodhon lëndë djegëse të rinovueshme me origjinë jobiologjike. Kur një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme e ka përmbushur këtë kërkesë në kuadër të një marrëveshjeje për blerjen e energjisë nga burime të rinovueshme me një prodhues të lëndëve djegëse, e cila ka përfunduar, ai konsiderohet se ka hyrë në operim në të njëjtën kohë me instalimin që prodhon RFNBO, sipas një marrëveshjeje të re për blerjen e energjisë nga burime të rinovueshme. Kur një kapacitet prodhues shtesë i shtohet një instalimi ekzistues që prodhon RFNBO, kapaciteti i shtuar konsiderohet se ka hyrë në operim në të njëjtën kohë me instalimin fillestar, me kusht që kapaciteti të shtohet në të njëjtin vend dhe shtimi të realizohet jo më vonë se 36 muaj nga hyrja në operim e instalimit fillestar;

b) Instalimi, që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, nuk ka marrë mbështetje në formën e ndihmës operative ose ndihmës për investime, me përjashtim të: mbështetjes së marrë nga instalimet para rifuqizimit të tyre, mbështetjes financiare për token ose për lidhjet me rrjetin, mbështetjes që nuk përbën mbështetje neto (siç është mbështetja që shlyhet plotësisht), dhe mbështetjes për impiantet që gjenerojnë energji elektrike të rinovueshme dhe që furnizojnë impiante që prodhojnë lëndë djegëse të rinovueshme të lëngshme ose të gazta për transport me origjinë jobiologjike të përdorura për kërkim, testim dhe demonstrim.

9. Deri më 31 dhjetor 2029, kushti i korrelacionit kohor, i përmendur në pikat 5 dhe 7 të këtij neni, do të konsiderohet i përmbushur nëse RFNBO prodhohet gjatë të njëjtit muaj kalendarik si energjia elektrike e rinovueshme e prodhuar sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë elektrike nga burime të rinovueshme, ose nga energjia elektrike e rinovueshme nga

një aset i ri depozitimi i vendosur pas së njëjtës pikë lidhjeje me rrjetin, si elektrolizatori ose instalimi që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, i cili është ngarkuar gjatë të njëjtit muaj kalendarik në të cilin është prodhuar energjia elektrike sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë elektrike nga burime të rinovueshme.

Nga 1 janari 2030, kushti i korrelacionit kohor konsiderohet i përmbushur nëse RFNBO prodhohet gjatë së njëjtës periudhë njëorëshe si energjia elektrike e rinovueshme e prodhuar sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë nga burime të rinovueshme, ose nga energjia elektrike e rinovueshme nga një aset i ri i depozitimit i vendosur pas së njëjtës pikë lidhjeje me rrjetin si elektrolizatori ose instalimi që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, i cili është ngarkuar gjatë së njëjtës periudhë njëorëshe në të cilën është prodhuar energjia elektrike sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë nga burime të rinovueshme. Pas një njoftimi drejtuar Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, Republika e Shqipërisë mund të zbatojë rregullin e një ore nga 1 korriku 2027 për RFNBO-të e prodhuara në territorin shqiptar.

Kushti i korrelacionit kohor konsiderohet gjithmonë i përmbushur nëse RFNBO prodhohet gjatë një periudhe njëorëshe kur çmimi i pastrimit të energjisë elektrike, i rezultuar nga bashkimi i vetëm i tregjeve të ditës në avancë në zonën e ofertimit, sipas nenit 39, pika 2, shkronja “a”, të rregullores së Komisionit (EU) 2015/1222, të përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, është më i ulët ose i barabartë me 20 EUR për MWh ose më i ulët se 0.36 herë çmimi i një kuote për emetimin e 1 toni ekuivalent dioksidi karboni gjatë periudhës përkatëse për qëllimin e përmbushjes së kërkesave të direktivës 2003/87/EC, të përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/05/MC-EnC.

10. Kushti i korrelacionit gjeografik të përmendur në pikat 5 dhe 7 të këtij neni do të konsiderohet i përmbushur nëse plotësohet të paktën një nga kriteret e mëposhtme që lidhen me vendndodhjen e elektrolizatorit:

a) Instalimi që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë nga burime të rinovueshme, ndodhet ose ndodhej në kohën kur hyri në funksionim, në të njëjtën zonë ofertimi si elektrolizatori;

b) Instalimi që gjeneron energji elektrike të rinovueshme ndodhet në një zonë ofertimi të ndërlidhur, duke përfshirë edhe në një palë tjetër kontraktuese të Komunitetit të Energjisë, dhe çmimet e energjisë elektrike në periudhën kohore përkatëse në tregun e ditës në avancë të referuar në pikën 9 të këtij neni, në zonën e ofertimit të ndërlidhur janë të barabarta ose më të larta se në zonën e ofertimit ku prodhohet RFNBO;

c) Instalimi që gjeneron energji elektrike të rinovueshme, sipas marrëveshjes së blerjes së energjisë nga burime të rinovueshme, ndodhet në një zonë ofertimi off-shore që është e ndërlidhur me zonën e ofertimit ku ndodhet elektrolizatori.

11. Pa cenuar ligjin nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, ministri mund të vendosë kriteret shtesë në lidhje me vendndodhjen e elektrolizatorëve dhe instalimin që prodhon energji elektrike të rinovueshme, me qëllim që të sigurojë përputhshmërinë e shtimit të kapaciteteve me planifikimin kombëtar të rrjetit të hidrogjenit dhe energjisë elektrike. Çdo kriter shtesë nuk do të ketë ndikim negativ në funksionimin e tregut të brendshëm të energjisë elektrike.

12. Prodhuesit e karburantit duhet të japin informacion të besueshëm që demonstroi se të gjitha kërkesat e përcaktuara në pikat 2 deri në 11 të këtij neni janë përmbushur, duke përfshirë, për çdo orë sipas rastit:

a) sasinë e energjisë elektrike të përdorur për të prodhuar RFNBO, e detajuar më tej si më poshtë:

i. shumën e energjisë elektrike të furnizuar nga rrjeti që nuk llogaritet si plotësisht e rinovueshme, si dhe pjesa e energjisë elektrike të rinovueshme;

ii. sasia e energjisë elektrike që konsiderohet si plotësisht e rinovueshme sepse është marrë nga një lidhje e drejtpërdrejtë me një instalim që gjeneron energji elektrike të rinovueshme në përputhje me pikën 2 të këtij neni;

iii. sasia e energjisë elektrike e marrë nga rrjeti që llogaritet si plotësisht e rinovueshme në përputhje me pikën 4 të këtij neni;

iv. sasia e energjisë elektrike që llogaritet si plotësisht e rinovueshme në përputhje me pikën 5 të këtij neni;

v. sasia e energjisë elektrike që llogaritet si plotësisht e rinovueshme në përputhje me pikën 6 të këtij neni;

vi. sasia e energjisë elektrike që llogaritet si plotësisht e rinovueshme në përputhje me pikën 7 të këtij neni;

b) sasinë e energjisë elektrike të rinovueshme të gjeneruar nga instalimet që gjenerojnë energji elektrike të rinovueshme, pavarësisht nëse ato janë të lidhura drejtpërdrejt me një elektrolizator dhe pavarësisht nëse energjia elektrike e rinovueshme përdoret për prodhimin e RFNBO ose për qëllime të tjera;

c) sasinë e lëndëve djegëse të rinovueshme dhe jo të rinovueshme, të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike, të prodhuara nga prodhuesi i lëndëve djegëse.

13. Pavarësisht nëse RFNBO prodhohet brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë ose të Komunitetit të Energjisë, prodhuesit e lëndëve djegëse mund të përdorin skema kombëtare ose skema vullnetare ndërkombëtare të njohura në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi për të dëshmuar pajtueshmërinë me kriteret e përcaktuara në pikat 2 deri në 12 të këtij neni.

14. Kur një prodhues i lëndëve djegëse jep prova ose të dhëna të marra në përputhje me një skemë të njohur në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi, në masën që një njohje e tillë mbulon vërtetimin e përputhshmërisë me rregullat e përcaktuara në nenin 3, pika 3, shkronja “j” të këtij aneksi, furnizuesit të RFNBO nuk i kërkohet të paraqesë prova shtesë të përputhshmërisë me kriteret e përcaktuara në këtë nen.

15. Pika 8, shkronjat “a” dhe “b”, të këtij neni nuk do të zbatohen përpara datës 1 janar 2038 për instalimet që prodhojnë RFNBO që hyjnë në operim përpara 1 janarit 2028. Ky përjashtim nuk do të zbatohet për kapacitetin e shtuar pas 1 janarit 2028 për prodhimin e RFNBO.

Neni 5

Metodologjia për përcaktimin e pjesës së biokarburantit dhe biogazit për transport të prodhuar nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët

1. Operatorët ekonomikë që bashkëpërpunojnë biomasë mund të zhvillojnë dhe të përdorin një metodë testimi specifike për shoqërinë ose specifike për procesin për të përcaktuar pjesën me bazë karboni të përmbajtjes bio të përshtatur me projektimin e veçantë të fabrikës së tyre dhe përzierjen e lëndës së parë. Kjo metodë kryesore testimi duhet të bazohet ose në bilancin masiv, bilancin e energjisë, metodat e rendimentit, ose testimin me radiokarbon (14C) – përkatësisht zbulimin e radiokarbonit përmes spektrometrisë së masës me përshpejtues (AMS) ose numërimit të shintilacionit të lëngshëm (LSC) – të daljeve.

2. Operatorët ekonomikë do të konsiderojnë të gjithë rafinerinë, instalimin që trajton biolëngje dhe naftë fosile ose instalimin që bashkëpërpunon lëndë hyrëse mbetjesh si kufij të sistemit, pavarësisht metodës së testimit të përdorur. Përzierja e lëndëve djegëse të bashkëpërpunuara me lëndë të tjera djegëse do të konsiderohet si jashtë kufijve të sistemit. Testimi me radiokarbon (14C) do të kryhet përpara se lëndët djegëse të prodhuara nëpërmjet bashkëpërpunimit të përzihen më tej me lëndë të tjera djegëse fosile ose biokarburante që nuk ishin pjesë e vetë bashkëpërpunimit.

3. Kur operatorët ekonomikë raportojnë rezultatet e bashkëpërpunimit, ata duhet të japin hollësi mbi saktësinë dhe përpikërinë e metodës së testimit të përdorur. Operatorët ekonomikë duhet të marrin parasysh dhe të raportojnë çdo pasaktësi në matjet e tyre të prurjeve ose vlerave ngrohëse si pjesë e metodës së tyre kryesore të testimit. Operatorët ekonomikë duhet të zbatojnë të njëjtën metodë testimi për njësi të ndryshme përpunimi të së njëjtës rafineri, impiantit që trajton biolëngje dhe naftë fosile ose impiantit që bashkëpërpunon lëndë hyrëse mbetjesh. Nëse këto njësi nuk janë të lidhura dhe nuk ka prurje ndërmjet tyre, operatorët ekonomikë mund të zbatojnë metoda të ndryshme testimi. Në rastin e impianteve që bashkëpërpunojnë lëndë hyrëse me bazë mbetjesh, kjo metodologji dhe verifikimi përmes testimit me radiokarbon (14C) mund të zbatohen vetëm nëse mund të kryhet një grup kampionesh i besueshëm dhe përfaqësues në nivelin e lëndëve hyrëse.

4. Operatorët ekonomikë duhet të sigurojnë që kufiri i zbulimit i metodës së testimit të përzgjedhur mund të masë në mënyrë efektive pjesën e pritshme të biokarburanteve ose biogazit në proces.

5. Kur operatorët ekonomikë raportojnë rezultatet e bashkëpërpunimit duke përdorur një metodë kryesore testimi, tjetër nga ajo e bazuar në testimin me radiokarbon (14C), ata përdorin testimin me radiokarbon (14C) të *out-put*-eve si një mënyrë të rregullt të verifikimit të saktësisë së performancës së sistemit të tyre dhe të rezultateve të metodës kryesore të testimit të përdorur. Verifikimi përmes testimit me radiokarbon (14C) kërkohet për të gjitha *out-put*-et që pretendojnë një përmbajtje biologjike të bazuar në karbon.

6. Operatorët ekonomikë dokumentojnë në mënyrë të plotë sasitë dhe llojet e biomasës që hyjnë në procesin e përbashkët ku biomasa përpunohet me lëndë djegëse fosile, si dhe sasitë e biokarburantit dhe biogazit të prodhuara nga ajo biomasa. Operatorët ekonomikë e mbështesin atë informacion me prova, duke përfshirë rezultatet e metodës kryesore të testimit të kontrollit dhe rezultatet e metodës së verifikimit.

7. Nëse përdoret një metodë e bilancit të masës, operatori ekonomik kryen analizën e plotë të bilancit të masës totale të hyrjeve dhe daljeve. Metoda e bilancit të masës siguron që përmbajtja bio e të gjitha daljeve të jetë proporcionale me përmbajtjen bio të hyrjeve dhe që pjesa e materialit biogjen të identifikuar nga rezultatet e testimit me radiokarbon (14C) t'i alokohet secilës dalje. Për secilën dalje zbatohen faktorë të ndryshëm konvertimi që përputhen sa më saktë me përmbajtjen bio të matur përmes rezultateve të testimit me radiokarbon (14C). Dalja merr parasysh masën e humbur në gazet e shkarkimit, në ujërat e ndotura industriale të lëngshme dhe në mbetjet e ngurta. Metoda e bilancit të masës përfshin karakterizim analitik shtesë të lëndëve të para dhe produkteve, si analiza përfundimtare dhe të afërta të flukseve të masës së sistemit.

8. Nëse një metodë e bilancit të masës përdoret si metoda kryesore, operatorët ekonomikë duhet të marrin parasysh në llogaritje lagështinë dhe papastërtitë e tjera jo-karburant në lëndën e tyre të parë, si dhe në rezultatet e procesit të tyre të prodhimit.

9. Nëse përdoret një metodë e bilancit të energjisë, pjesa e energjisë e përmbajtjes biogjene në të gjitha daljet nga një hap i bashkëpërpunimit në një rafineri naftë duhet të përcaktohet si e barabartë me pjesën e energjisë të përmbajtjes biogjene në hyrjen e rafinerisë. Metoda e bilancit të energjisë duhet të regjistrojë përmbajtjen e energjisë në biomasë dhe lëndët e para fosile dhe energjinë e procesit që hyn në impiantin e bashkëpërpunimit. Përmbajtja e energjisë si e biomasës ashtu edhe e lëndëve të para fosile duhet të llogaritet duke përdorur masën e lëndës së parë dhe vlerën e saj të poshtme kalorifike (LHV, e matur në MJ për kg). Fraksioni bio, i llogaritur si hyrja e bioenergjisë e pjesëtuar me hyrjen totale të energjisë, duhet të zbatohet për të gjitha daljet e karburantit që rezultojnë nga bashkëpërpunimi, me qëllim përcaktimin e përmbajtjes bio në karburantet përfundimtare të prodhuara. Duhet të zbatohen faktorë të ndryshëm konvertimi për secilën dalje që përputhen sa më mirë me përmbajtjen bio të matur përmes rezultateve të testimit me radiokarbon (14C).

10. Kur përdoret një metodë rendimenti, operatorët ekonomikë mund të përdorin njërën nga dy metodat e përshkruara më poshtë për të marrë një faktor rendimenti që do të zbatohet për procesin e përbashkët të prodhimit të karburantit:

a) **Metoda e rendimentit A.** Rendimentet e produkteve të ndryshme fillimisht do të vëzhgohen dhe do të regjistrohen kur njësitë e përpunimit operojnë vetëm me lëndë hyrëse fosile të pastra ose, për zbatime specifike (p.sh. përqendrimet të kufizuara), në njësi në shkallë pilot përfaqësuese të atyre në shkallë tregtare. Më pas, një pjesë e lëndëve hyrëse të biomasës do t'i shtohet rrjedhës hyrëse dhe efekti shtesë mbi rendimentet do të vëzhgohet dhe do të regjistrohet. Përmbajtja bio do t'i atribuohet më pas secilit produkt në përpjesëtim me rritjen e prodhimit të tij. Çdo faktor rendimenti do të jetë i vlefshëm vetëm për lëndët hyrëse referuese dhe kushtet e procesit për të cilat faktori i rendimentit është përcaktuar. Operatorët ekonomikë mund të përcaktojnë faktorë të ndryshëm rendimenti për t'iu referuar proceseve dhe kushteve të ndryshme të funksionimit. Nëse përdoren faktorë të ndryshëm rendimenti, do të kryhet një test radiokarboni (14C) sa herë që përdoret një faktor i ri rendimenti, dhe korrelacioni ndërmjet lëndëve hyrëse referuese dhe kushteve të procesit do të kontrollohet dhe, nëse është e nevojshme, do të përditësohet;

b) **Metoda e rendimentit B.** Kjo metodë vendos një marrëdhënie ndërmjet biohyrjes dhe biodaljes së një njësie të bashkëpërpunimit. Faktori i konvertimit përcaktohet duke kryer disa seri lëndësh ushqyese në kushte të njohura të bashkëpërpunimit, duke përfshirë një karakterizim të plotë të hyrjeve dhe daljeve të sistemit. Pasi të jetë përcaktuar ky korrelacion i faktorit të rendimentit, ai mund të zbatohet për lëndën ushqyese biogjene të të njëjtit lloj dhe cilësi që përdoret në të njëjtën njësi të bashkëpërpunimit që punon në të njëjtat kushte funksionimi.

11. Operatorët ekonomikë mund të përdorin metodat e rendimentit si metodë kryesore vetëm nëse sistemi mbahet në kushte referuese operimi të përcaktuara prej tyre, përfshirë për cilësinë e lëndës ushqyese. Nëse operatorët ekonomikë përdorin një metodë rendimenti, ata përdorin testimin me radiokarbon (14C) si metodë kontrolli për të verifikuar faktorin e tij të rendimentit të paktën sa herë që ndryshojnë kushtet referuese të operimit dhe në përputhje me pikën 14 të këtij neni.

12. Operatorët ekonomikë duhet të demonstrojnë funksionimin e vazhdueshëm të impiantit në kushte të njohura të bashkëpërpunimit duke kaluar secilin bio-input specifik përmes testimit me radiokarbon (14C), të përdorur për të llogaritur faktorin e tij specifik të konvertimit.

13. Nëse sistemi i prodhimit bashkëpërpunon hidrogjen të rinovueshëm me origjinë biologjike, operatorët ekonomikë dokumentojnë dhe japin prova për origjinën e hidrogjenit, si dhe provë që hidrogjeni që hyn në hidrotrajtorin ose njësinë tjetër të bashkëpërpunimit:

a) nuk është llogaritur si energji e rinovueshme diku tjetër për të shmangur numërimin e dyfishtë; dhe

b) është përfshirë në lëndën djegëse përfundimtare dhe jo thjesht është përdorur për të hequr papastërtitë.

Operatorët ekonomikë mund të përdorin një analizë elementare të zakonshme të rafinerisë, si testi CHN (Karbon, Hidrogjen, Azot) për të përcaktuar sasinë e përmbajtjes së hidrogjenit të materialit para dhe pas hidrotrajtimit, si një mënyrë për të dokumentuar çdo rritje të përmbajtjes së hidrogjenit në lëndën djegëse. Operatorët ekonomikë mund të llogarisin çdo rritje të tillë si biokarburant ose biogaz shtesë në produktin dalës. Origjina biologjike e hidrogjenit të përdorur në hidrotrajtim ose bashkëpërpunim do të certifikohet për origjinën e saj biologjike nga furnizuesi ose nga vetë operatorët ekonomikë, kur ata janë gjithashtu prodhues, përpara përdorimit.

14. Kur kryejnë testimin me radiokarbon (14C), operatorët ekonomikë duhet të zbatojnë metodën e spektrometrisë së masës me përshpejtues (AMS). Megjithatë, ata mund të zbatojnë alternativisht metodën e numërimit me scintilim të lëngshëm (LSC) nëse pjesa bio pritët të jetë

të paktën 1 % në vëllim dhe nëse kampioni është i përshtatshëm për këtë metodë testimi, veçanërisht në lidhje me grimcat e pranishme në lëng.

15. Operatorët ekonomikë duhet të sigurojnë që, kur kryejnë një test radiokarboni (14C), lloji i testit të radiokarbonit (14C) i përzgjedhur mund të zbulojë dhe të përcaktojë në mënyrë të besueshme pjesën biologjike. Ata duhet të japin hollësi mbi saktësinë dhe përpikërinë e rezultateve.

16. Testimi me radiokarbon (14C) duhet të përcaktojë gjithashtu sasinë e çdo humbjeje të karbonit me origjinë biogjene për shkak të procesit të heqjes së oksigjenit nga lënda e parë me origjinë biogjene duke bërë një krahasim të karbonit biogjen dhe fosil në produktet hyrëse dhe dalëse.

17. Nëse testimi me radiokarbon (14C), kur përdoret si metodë e dytë verifikimi për testimin e përmbajtjes bio në një dalje, tregon një shmangie prej më shumë se 1% në terma absolutë krahasuar me rezultatet e metodës kryesore të përdorur nga operatori ekonomik, vlerat e testimit me radiokarbon (14C) konsiderohen të vlefshme. Në vitin e parë të zbatimit të kësaj metodologjie, operatorët ekonomikë mund të zbatojnë një shmangie të rritur prej 3 % në vend të 1 % në terma absolutë, derisa të përsosin sistemin e tyre të metodave të testimit. Përveç kësaj, operatori ekonomik rishikon metodat e tij kryesore të testimit për të korrigjuar çdo gabim të sistemit që çon në një shmangie të tillë dhe rikalibron metodën e testimit nëse është e nevojshme.

18. Frekuenca për kryerjen e metodës kryesore të testimit dhe metodës së testimit me radiokarbon (14C), kur përdoret si metodë e dytë e testimit të verifikimit, përcaktohet duke marrë parasysh kompleksitetin dhe ndryshueshmërinë e parametrave kyç të bashkëpërpunimit, në mënyrë të tillë që të sigurohet që në çdo kohë pretendimet për përmbajtjen bio të pasqyrojnë pjesët e tyre aktuale. Operatorët ekonomikë kryejnë llogaritjen e pjesës së përmbajtjes bio të paktën për çdo seri ose dërgesë. Përveç rasteve kur zbatohet një metodë që mund të hartëzojë kushtet e funksionimit që lidhen me përmbajtjen e karbonit në produktin dalës për çdo seri ose dërgesë, metoda e testimit me radiokarbon (14C) kryhet sa herë që ka një ndryshim prej më shumë se 5 për qind, krahasuar me kushtet bazë në përbërjen e lëndës së parë, në sasinë e hyrjeve të hidrogjenit dhe katalizatorit në masën totale, në parametrat e procesit (temperatura në K absolute ose presioni në Pa absolute), ose në përbërjen e produktit. Një analizë elementare e karbonit, oksigjenit dhe azotit, së bashku me një analizë të përmbajtjes së ujit dhe të lëndëve të ngurta, jepet si bazë për vlerësimin e parametrave të përbërjes së produktit. Në të gjitha rastet, metoda e testimit me radiokarbon (14C) kryhet të paktën një herë në katër muaj.

Mbajtja e regjistrave, kontrolli i procesit, auditimi dhe raportimi i devijimeve

19. Kur operatorët ekonomikë pretendojnë se ekziston një pjesë specifike e biokarburanteve ose biogazit në karburantin që ata vendosin në treg, ata duhet të mbajnë mostra për të paktën dy vjet, së bashku me regjistrimet e të dhënave të matjes dhe llogaritjet. Operatorët ekonomikë duhet t'u ofrojnë organeve të certifikimit dhe audituesve të tyre akses të plotë në mostra të tilla, regjistrime dhe prova të tjera. Operatorët ekonomikë duhet të përgatisin një përshkrim të detajuar të metodës kryesore të testimit të përdorur, duke përfshirë një tregues të saktësisë dhe precizionit të saj, siç verifikohet përmes zbatimit të testimit me radiokarbon (14C), së bashku me një procedurë për zbatimin e saj.

20. Për të shmangur rreziqet e devijimeve dhe për të lehtësuar verifikimin retrospektiv nga auditimi të saktësisë së pretendimeve të bëra nga rafineritë ose instalime të tjera bashkëpërpunimi mbi pjesën bio në karburantet e tyre, operatorët ekonomikë do të zbatojnë një sistem të përgjithshëm të bilancit masik që tregon pjesën biogjene të hyrjes dhe daljes. Ata do ta kryejnë këtë llogaritje të bilancit masik paralelisht me metodën kryesore të testimit me qëllim që të kontrollojnë dhe të krahasojnë rezultatet e të dyja metodave për vlerësimin e pjesës bio në karburantet përfundimtare të prodhuara.

21. Nëse, brenda kufijve të rafinerisë ose impiantit tjetër të bashkëpërpunimit, operatorët ekonomikë përziejnë produktin e bashkëpërpunimit me lëndë të tjera djegëse, ata përdorin një sistem bilanci mase që lejon që ngarkesat e lëndëve djegëse të prodhuara nga biomasa e përpunuar me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët të përzihen me lëndë të tjera djegëse, duke dhënë njëkohësisht informacion të mjaftueshëm për karakteristikat dhe madhësitë e ngarkesave, në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi.

22. Çdo devijim i identifikuar nga audituesit e organeve të certifikimit në përqindjet e biokarburanteve ose biogazit në karburantin që operatorët ekonomikë vendosin në treg do të trajtohet si mospërputhje madhore dhe do t'u njoftohet menjëherë skemave vullnetare ose skemave të tjera të certifikimit që verifikojnë përputhshmërinë e karburantit me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara në neni 9, të aneksit 1, dhe të operacionalizuara në aneksin 3 të këtij vendimi.

23. Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore ka të drejtë të verifikojë gjithashtu pretendimet e operatorëve ekonomikë lidhur me pjesën e biokarburanteve ose biogazit në karburantet që ata vendosin në treg, duke përdorur metodat e përmendura në këtë nen. Çdo shmangie e identifikuar si rezultat i kontrolleve të tilla të kontrollit do t'i njoftohet menjëherë organit të certifikimit dhe skemës vullnetare ose skemës tjetër të certifikimit që kanë certifikuar pretendimet.

24. Në rast të njoftimeve të tilla të bëra ose nga organet e certifikimit ose nga autoriteti kompetent, skema e certifikimit përkatëse do të jetë e detyruar të ndërmarrë masa të menjëhershme duke hetuar rastin. Nëse hetimi i tyre konfirmon konstatimet e organit të certifikimit ose të autoritetit kompetent, skema e certifikimit do t'i trajtojë devijimet si një mospërputhje madhore dhe do të pezullojë menjëherë certifikatën e operatorit ekonomik.

25. Për të korrigjuar saktësinë e pretendimeve, vlerat më të ulëta të përcaktuara nga verifikimet e kontrollit do të përdoren si bazë për rillogaritjen e pretendimeve. Përveç kësaj, operatori ekonomik do të kërkohet nga skemat e certifikimit të rishikojë metodat e tij të testimit për të korrigjuar çdo gabim të sistemit që çon në shmangie të tilla.

26. Efektiviteti i masave të marra nga operatori ekonomik do të vlerësohet nga një auditim tjetër i organit të certifikimit përpara se të mund të hiqet pezullimi i certifikatës së tij.

Shtojca I e aneksit 2 – Lëndë të para për prodhimin e biogazit për transport dhe biokarburanteve, kontributi i të cilave ndaj kuotave minimale mund të konsiderohet të jetë dyfishi i përmbajtjes së tyre energjetike

Pjesa A – Lëndë të para për biokarburantet e avancuara (sipas përcaktimit në nenin 1, paragrafi 3, i ligjit nr. 46/2025 dhe biogazit (të numëruara si dyfishi i përmbajtjes së tyre energjitike)

Sipas nenit 5, pika 4, shkronja “a”, në aneksin 1 të këtij vendimi, kontributi në pjesën minimale të biokarburanteve të avancuara dhe biogazit të prodhuar nga lëndët e para më poshtë, do të numërohen në dyfishin e përmbajtjes së tyre energjitike:

- a) algat, kur kultivohen në tokë në pellgje ose fotobioreaktorë;
- b) fraksioni i biomasës së mbetjeve të përziera komunale, por jo mbetjet e ndara shtëpiake që i nënshtrohen objektivave të riciklimit;
- c) mbetjet biologjike, që burojnë nga mbetjet e materialeve të biodegradueshme nga kopshtet dhe parqet, ushqimi dhe mbetjet ushqimore nga familjet, zyrat, restorantet, lokalet e shërbimit të ushqimit dhe shitjes me pakicë dhe shumicë dhe mbetjet nga stabilimentet e përpunimit të ushqimit;
- ç) fraksioni i biomasës së mbetjeve industriale, të papërshtatshme për përdorim në zinxhirin ushqimor, duke përfshirë materialet nga shitja me pakicë dhe shumicë dhe industria agroushqimore, peshku dhe akuakultura, duke përjashtuar vajin e gatimit të përdorur dhe yndyrnat shtazore;
- d) kashta;

- dh) plehu i kafshëve dhe llumi i ujërave të zeza;
- e) mbetjet e mullirit të vajit të palmës dhe tufat e zbrazëta të frutave të palmës;
- ë) vaj i trashë nga pulpa;
- f) glicerina e papërpunuar;
- g) bagasa;
- gj) bërsi rrushi dhe fundërrina e verës;
- h) lëvozhga arrash;
- i) lëvore;
- j) kallinj të pastruar nga kokrra misri;
- k) fraksioni i biomasës së mbetjeve dhe mbetjeve nga pylltaria dhe industritë e bazuara në pyje, përkatësisht lëvorja, degët, rrallimet parakomerciale, gjethet, gjilpërat, majat e pemëve, pluhuri i tallashit, tallashet e prerësve, lëngu i zi, lëngu kafe, llumi i fibrave, ligninë dhe vaji i tallit;
- l) materiale të tjera joushqimore celulozike;
- ll) materiale të tjera ligno-celulozike, përveç trungjeve të sharrave dhe trungjeve të rimesove.
- m) vajrat e fuselit nga distilimi alkoolik;
- n) metanoli i papërpunuar nga pulpimi kraft që rrjedh nga prodhimi i tulit të drurit;
- nj) kulturat e ndërmjetme, të tilla si kulturat kapëse dhe kulturat mbuluese që kultivohen në zona ku për shkak të një periudhe të shkurtër vegjetacioni, prodhimi i kulturave ushqimore dhe të ushqimit për kafshët është i kufizuar në një korrje dhe me kusht që përdorimi i tyre të mos shkaktojë kërkesë për tokë shtesë, dhe me kusht që përmbajtja e lëndës organike të tokës të ruhet, kur përdoren për prodhimin e biokarburantit për sektorin e aviacionit;
- o kulturat e kultivuara në tokë të degraduar rëndë, përveç kulturave ushqimore dhe të ushqimit për kafshët, kur përdoren për prodhimin e biokarburantit për sektorin e aviacionit;
- p) cianobakteret.

Pjesa B – Lëndët e para për biokarburantet dhe biogazin (të llogaritura në dyfishin e përmbajtjes së tyre të energjisë, në varësi të kufirit prej 1.7 për qind)

Në përputhje me nenin 5, pikat 3, shkronja “c” dhe 4, shkronja “b”, të aneksit 1 të këtij vendimi, kontributi në pjesën minimale të biokarburanteve dhe biogazit të prodhuar nga lëndët e para të mëposhtme do të llogaritet në dyfishin e përmbajtjes së tyre të energjisë, por kontributi i tyre i kombinuar do të kufizohet në një maksimum prej 1.7 për qind të konsumit përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit:

- a) Vaj gatimi i përdorur;
- b) Yndyrna shtazore të klasifikuara si kategoritë 1 dhe 2, në përputhje me rregulloren (KE) nr. 1069/2009;
- c) Kulturat e dëmtuara që nuk janë të përshtatshme për përdorim në zinxhirin ushqimor ose të kafshëve, duke përjashtuar substancat që janë modifikuar ose kontaminuar qëllimisht për të përmbushur këtë përkufizim;
- ç) Ujërat e ndotura komunale dhe derivatet e tyre, përveç llumit të ujërave të zeza;
- d) Kulturat e kultivuara në tokë shumë të degraduar, duke përjashtuar kulturat ushqimore dhe të kafshëve për kafshë dhe lëndët e para të listuara në pjesën A të këtij aneksi, kur nuk përdoren për prodhimin e biokarburantit për sektorin e aviacionit;
- dh) Kulturat e ndërmjetme, të tilla si kulturat kapëse dhe kulturat mbuluese dhe duke përjashtuar lëndët e para të listuara në pjesën A të këtij aneksi, që kultivohen në zona ku për shkak të një periudhe të shkurtër vegjetacioni, prodhimi i kulturave ushqimore dhe të kafshëve për kafshë është i kufizuar në një korrje dhe me kusht që përdorimi i tyre të mos shkaktojë kërkesë për tokë shtesë dhe me kusht që përmbajtja e lëndës organike të tokës të ruhet, kur nuk përdoren për prodhimin e biokarburantit për sektorin e aviacionit.

Shtojca II e aneksit 2 – Listë joshteruese e mbetjeve dhe mbetjeve të mbetura të mbuluara aktualisht nga kategoritë e lëndës së parë të shtojcës I të këtij aneksi

Substancat e renditura në këtë aneks do të konsiderohen se bien nën një kategori të lëndës së parë të përcaktuar në shtojcën I të këtij aneksi, pa u përmendur shprehimisht aty. Lista nuk është shteruese dhe plotëson listën e materialeve në shtojcën I të këtij aneksi.

Kategoria në Shtojcën I	Nënkategoria e lëndës së parë/shembull
Shtojca I, pjesa A (d)	Mbetje pijesh
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetje dhe mbeturina frutash/perimesh (vetëm bishta, gjethe, kërcell dhe lëvore)
Shtojca I Pjesa A (d)	lëvozhga fasulesh ,lëvorja e kafes edhe në forme pluhuri: kakao, kafe
Shtojca I Pjesa A (p)	Lëvozhga/zhgaba dhe derivate: lëvozhga soje
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetje dhe mbeturina nga prodhimi i pijeve të nxehta: llum kafeje i përdorur, gjethe çaji të përdorura
Shtojca I Pjesa A (d)	Llum i mbetjeve të qumështit
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetje e vajit ushqimor: vaj i nxjerrë nga mbetje ushqimi nga industria
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetje dhe mbeturina drithërash të pangrënshme nga bluarja dhe përpunimi i drithit: grurë, misër, elb, oriz
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetjet dhe mbeturinat nga nxjerrja e vajit të ullirit: bërthama ulliri
Shtojca I Pjesa A (p)	Mbetje të korries bujqësore
Shtojca I Pjesa A (q)	degë palme, trung palme
Shtojca I Pjesa A (q)	Pemë të dëmtuara
Shtojca I Pjesa A (p)	Ushqim foragjer i papërdorur nga mbjelljet për ushqim bagëtie
Shtojca I Pjesa B (b)	vaj peshku i mbeturinave i klasifikuar si kategoritë 1 dhe 2, në përputhje me rregulloren (EC) nr.1069/2009
Shtojca I Pjesa A (d)	Mbetje të tjera thertoreje (mbetje shtazore (joyndyrore) Kat 1)
Shtojca I Pjesa A (d)	Ujërat e ndotura industriale dhe derivatet
Shtojca I Pjesa A (g)	Vaj llumi palme (PSO)
Shtojca I Pjesa A (d)	Depozitimet fundore në depozitat industriale
Shtojca I Pjesa A (d)	Fraksioni biogjen i gomave në fund të jetës së tyre
Shtojca I Pjesa A (q)	Dru i ricikluar/mbeturinë druri
Shtojca I Pjesa A (d)	Huminat
Shtojca I Pjesa A (d)	Argjile zbardhuese e përdorur

Shtojca III e Aneksit 2 – Përmbajtja energjetike e lëndëve djegëse

Karburant	Përmbajtja energjetike sipas peshës (vlera kalorifike e ulët, MJ/kg)	Përmbajtja energjetike sipas vëllimit (vlera kalorifike e ulët, MJ/l)
LËNDË DJEGËSE NGA BIOMASA DHE/OSE OPERACIONET E PËRPUNIMIT TË BIOMASË		
Bio-propan ¹	46	24
Vaj bimor i pastër (vaj i prodhuar nga bimët vajore nëpërmjet shtypjes, ekstraktimit ose procedurave të	37	34

krahasueshme, i papërpunuar ose i rafinuar, por kimikisht i pamodifikuar)		
Bionaftë — esteri metilik i acidit yndyror (metil-ester i prodhuar nga vaji me origjinë nga biomasa)	37	33
Bionaftë — esteri etilik i acidit yndyror (etil-ester i prodhuar nga vaji me origjinë biomase)	38	34
Biogaz që mund të pastrohet në cilësinë e gazit natyror	50	—
Vaj i hidrotrajtuar (i trajtuar termokimikisht me hidrogjen) me origjinë nga biomasa, për t'u përdorur për zëvendësimin e naftës diesel	44	34
Vaj i hidrotrajtuar (i trajtuar termokimikisht me hidrogjen) me origjinë nga biomasa, për t'u përdorur për zëvendësimin e benzinës	45	30
Vaj i hidrotrajtuar (i trajtuar termokimikisht me hidrogjen) me origjinë nga biomasa, për t'u përdorur për zëvendësimin e karburantit të avionëve jet	44	34
Vaj i hidrotrajtuar (i trajtuar termokimikisht me hidrogjen) me origjinë biomase, për t'u përdorur për zëvendësimin e gazit të lëngshëm të naftës	46	24
Vaj i bashkëpërpunuar (i përpunuar në një rafineri njëkohësisht me lëndë djegëse fosile) me origjinë nga biomasa ose biomasa e pirolizuar për t'u përdorur për zëvendësimin e naftës diesel	43	36
Vaj i bashkëpërpunuar (i përpunuar në një rafineri njëkohësisht me lëndë djegëse fosile) me origjinë nga biomasa ose biomasa e pirolizuar, për t'u përdorur për të zëvendësuar benzinën	44	32
Vaj i bashkëpërpunuar (i përpunuar në një rafineri njëkohësisht me lëndë djegëse fosile) me origjinë nga biomasa ose biomasa e pirolizuar, për t'u përdorur për të zëvendësuar karburantin e avionëve	43	33
Vaj i bashkëpërpunuar (i përpunuar në një rafineri njëkohësisht me lëndë djegëse fosile) me origjinë nga biomasa ose biomasa e pirolizuar, për t'u përdorur për të zëvendësuar gazin e lëngshëm të naftës	46	23
LËNDË DJEGËSE TË RINOVUESHME QË MUND TË PRODHOHEN NGA BURIME TË NDRYSHME TË RINOVUESHME, PËRFSHIRË BIOMASËN		
Metanol nga burime të rinovueshme	20	16
Etanol nga burime të rinovueshme	27	21
Propanol nga burime të rinovueshme	31	25
Butanol nga burime të rinovueshme	33	27
naftë Fischer-Tropsch (një hidrokarbur sintetik ose përzierje hidrokarburesh sintetikë për t'u përdorur për zëvendësimin e naftës)	44	34
benzinë Fischer-Tropsch (një hidrokarbur sintetik ose përzierje hidrokarburesh sintetikë të prodhuar nga biomasa, për t'u përdorur për zëvendësimin e benzinës)	44	33
karburant reaktiv Fischer-Tropsch (një hidrokarbur sintetik ose përzierje hidrokarburesh sintetike e prodhuar nga	44	33

biomasa, për t'u përdorur për zëvendësimin e karburantit reaktiv)		
Gaz naftë i lëngshëm Fischer-Tropsch (një hidrokarbur sintetik ose përzierje hidrokarburesh sintetikë, për t'u përdorur për zëvendësimin e gazit të naftës të lëngshëm)	46	24
DME (dimetil eter)	28	19
Hidrogjen nga burime të rinovueshme	120	—
ETBE (eter etil-tertio-butil i prodhuar në bazë të etanolit)	36 (nga të cilat 37% nga burime të rinovueshme)	27 (nga të cilat 37% nga burime të rinovueshme)
MTBE (metil-tertio-butil-eter i prodhuar në bazë të metanolit)	35 (nga të cilat 22% nga burime të rinovueshme)	26 (nga të cilat 22% nga burime të rinovueshme)
TAAE (eter terciar-amil-etil i prodhuar në bazë të etanolit)	38 (nga të cilat 29% nga burime të rinovueshme)	29 (nga të cilat 29% nga burime të rinovueshme)
TAME (eter terciar-amil-metil i prodhuar mbi bazën e metanolit)	36 (nga të cilat 18% nga burime të rinovueshme)	28 (nga të cilat 18% nga burime të rinovueshme)
THxEE (eteri terciar-heksil-etil i prodhuar në bazë të etanolit)	38 (nga të cilat 25% nga burime të rinovueshme)	30 (prej të cilave 25% nga burime të rinovueshme)
THxME (eter terciar-heksil-metil i prodhuar në bazë të metanolit)	38 (nga të cilat 14% nga burime të rinovueshme)	30 (prej të cilave 14% nga burime të rinovueshme)
KARBURANTET FOSILE		
Naftë	43	32
Naftë	43	36

Për përcaktimin e përmbajtjes energjetike të lëndëve djegëse të transportit, që nuk janë të renditura në këtë aneks, do të përdoren standardet përkatëse evropiane (EN) të miratuara si standarde shqiptare (SSH) nga Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit (DPS). Kur për atë qëllim nuk është miratuar asnjë standard i tillë shqiptar (SSH EN), do të përdoren standardet përkatëse ISO, në përputhje me nenin 3, pika 3, shkronja "c" të këtij aneksi.

ANEKS 3

KRITERET E DETAJUARA TË QËNDRUESHMËRISË DHE TË KURSIMIT TË EMETIMEVE TË GAZEVE SERRË – KUADRI I VERIFIKIMIT

Neni 1

Objekti

Ky aneks përcakton, në operacionalizim të neneve 9 dhe 10, të aneksit 1, të këtij vendimi:

- a) rregullat e hollësishme të sistemit të bilancit të masës për biokarburantet, biolëngjet, lëndët djegëse nga biomasa, lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe lëndët djegëse nga karboni i ricikluar;
- b) detyrimet e operatorëve ekonomikë në lidhje me verifikimin e përputhshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe kursimit të emetimeve të gazeve serrë, lëshimin e provave të qëndrueshmërisë dhe regjistrimin në bazën e të dhënave të biokarburanteve;
- c) emërtimin, rolin dhe kompetencat e autoriteteve mbikëqyrëse përgjegjëse për mbikëqyrjen e operatorëve ekonomikë dhe të organeve të certifikimit;

ç) kushtet që duhet të plotësohen nga skemat vullnetare, që veprojnë në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë qeverisjen, monitorimin e brendshëm, procedurat e ankesave dhe transparencën;

d) kushtet që duhet të përmbushen nga organet e certifikimit, duke përfshirë kërkesat e akreditimit dhe kualifikimet e audituesve;

dh) procesin e auditimit, nivelet e sigurisë, klasifikimi dhe pasojat e mospërputhjeve e rregullat specifike të auditimit të zbatueshme për mbetjet dhe tepricat, emetimet faktike të gazeve serrë, sistemet e bilancit të masës, kullotat natyrore dhe jonatyrore me biodiversitet të lartë, dhe certifikimin me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (rrezik i ulët ILUC);

e) përmbajtjen minimale e raporteve të auditimit, raporteve përmbledhëse të auditimit dhe certifikatave, të dhënat që do të transmetohen nëpërmjet zinxhirit të furnizimit dhe praktikat thelbësore të menaxhimit e të monitorimit të tokës, të zbatueshme për korrijen e mbetjeve bujqësore.

Neni 2

Përkufizime specifike për këtë kapitull

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 1, të këtij vendimi, zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023, dhe në nenin 3, të ligjit nr. 46/2025, zbatohen në të gjithë këtë kre, në përputhje me pikën 2, të nenit 2, të aneksit 1.

2. Përveç kësaj, për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Mbetjet bujqësore, të akuakulturës, peshkimit dhe pylltarisë”** do të thotë mbetje që gjenerohen drejtpërdrejt nga bujqësia, akuakultura, peshkimi ose pylltaria dhe që nuk përfshijnë mbetje nga industritë e lidhura ose përpunimi;

b) **“Certifikatë”** nënkupton një deklaratë përputhshmërie të lëshuar nga një organ për vlerësimin e përputhshmërisë, brenda kuadrit të një skeme vullnetare, që certifikon se një operator ekonomik përmbush kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi;

c) **“Certifikatë e pezulluar”** do të thotë një certifikatë e zhveshur nga vlera perkohësisht, për shkak të mospërputhjeve të identifikuara nga organi i certifikimit ose me kërkesë vullnetare të operatorit ekonomik;

ç) **“Certifikatë e tërhequr”** do të thotë një certifikatë që është anuluar në mënyrë të përhershme nga organi i certifikimit ose nga skema vullnetare;

d) **“Certifikatë e ndërprerë”** nënkupton një certifikatë që është anuluar vullnetarisht, ndërsa është ende e vlefshme;

dh) **“Certifikatë e skaduar”** do të thotë një certifikatë që nuk është më e vlefshme;

e) **“Auditim certifikimi”** nënkupton një auditim fillestar përpara pjesëmarrjes në një skemë vullnetare, me qëllim lëshimin e një certifikate;

ë) **“Audit rikualifikimi”** nënkupton një audit me qëllim rinovimin e një certifikate të lëshuar më parë nga një organ certifikimi, në kuadër të një skeme vullnetare;

f) **“Audit i mbikëqyrjes”** nënkupton çdo audit pasues të certifikatave të lëshuara nga një organ certifikimi, brenda kuadrit të një skeme vullnetare pas auditit të certifikimit dhe para një auditit të ricertifikimit, i cili mund të kryhet çdo tre muaj, çdo gjashtë muaj ose çdo vit;

g) **“Organ për vlerësimin e përputhshmërisë”** nënkupton një organ të pavarur, të akredituar për vlerësimin e përputhshmërisë që ka lidhur një marrëveshje me një skemë vullnetare të njohur ose skemë kombëtare të njohur, për të ofruar shërbime certifikimi për lëndët e para ose lëndët djegëse, duke kryer auditime të operatorëve ekonomikë dhe duke lëshuar certifikata në emër të skemës vullnetare ose kombëtare, duke përdorur sistemin e certifikimit të asaj skeme;

gj) “Operator ekonomik” do të thotë një prodhues i lëndës së parë, një grumbullues i mbetjeve dhe mbetjeve të mbetura, një operator i impianteve që përpunojnë lëndën e parë në lëndë djegëse përfundimtare ose produkte të ndërmjetme, një operator i impianteve që prodhojnë energji (energji elektrike, ngrohje ose ftohje) ose çdo operator tjetër, duke përfshirë objektet e magazinimit ose tregtarët, që ka në posedim fizik lëndën e parë ose lëndët djegëse dhe përpunon informacion për karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të atyre lëndëve të para ose lëndëve djegëse;

h) “Kulturat ushqimore dhe foragjere” nënkupton kultura të pasura me niseshte, kultura sheqerore ose kultura vajore të prodhuara në tokë bujqësore, si kulturë kryesore, duke përjashtuar mbetjet, tepricat, materialin ligno-celulozik dhe kulturat e ndërmjetme, si kulturat kapëse dhe kulturat mbuluese, me kusht që përdorimi i kulturave të tilla të ndërmjetme të mos nxisë kërkesë për tokë shtesë;

i) “Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës” nënkupton biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa, lënda e parë e të cilave është prodhuar brenda skemave që shmangin efektet e zhvendosjes së biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa, me bazë kultura ushqimore dhe foragjere, përmes praktikave të përmirësuara bujqësore, si dhe përmes kultivimit të kulturave në zona, që më parë nuk janë përdorur për kultivimin e kulturave dhe që janë prodhuar në përputhje me kriteret e qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa, të përcaktuara në aneksin 7, të këtij vendimi;

j) “Rigjenerimi i pyllit” nënkupton rivendosjen e një ngastre pyjore me mjete natyrore ose artificiale, pas heqjes së ngastrës së mëparshme me prerje, ose si rezultat i shkaqeve natyrore, duke përfshirë zjarrin ose stuhinë;

k) “Zona e burimit” nënkupton zonën e përcaktuar gjeografikisht, nga e cila lënda e parë e biomasës pyjore sigurohet, nga e cila është i disponueshëm informacion i besueshëm dhe i pavarur dhe ku kushtet janë mjaftueshëm homogjene për të vlerësuar rrezikun e karakteristikave të qëndrueshmërisë dhe ligjshmërisë së biomasës pyjore;

l) “Material lingo-celulozik” nënkupton material të përbërë nga lignina, celuloza dhe hemiceluloza, si biomasa me burim nga pyjet, kulturat energjetike drunore dhe mbetjet e tepricat e industrive të bazuara në pyje;

ll) “Material celuloze joushqimor” do të thotë lëndë e parë e përbërë kryesisht nga celuloza dhe hemiceluloza, me një përmbajtje më të ulët të ligninës sesa materiali ligno-celulozik, duke përfshirë mbetjet e kulturave ushqimore dhe foragjere si kashta, kërcellët, lëvoret dhe guaskat, kulturat energjetike barishtore, me përmbajtje të ulët niseshteje (si *ryegrass*, *switchgrass*, *miscanthus* ose kallami gjigant), kulturat mbuluese para dhe pas kulturave kryesore, kulturat livadhore, mbetjet industriale (duke përfshirë ato nga kulturat ushqimore dhe foragjere pasi vajrat bimore, sheqernat, niseshtetë dhe proteinat janë nxjerrë) dhe material nga mbetjet biologjike;

m) “Përzierje e lëndës së parë me qëllim përpunimin e mëtejshëm” nënkupton përzierjen fizike të lëndës së parë, me qëllimin e vetëm të prodhimit të biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse të biomasës;

n) “Dëshmi e qëndrueshmërisë” ose “PoS” do të thotë një deklaratë nga një operator ekonomik, e bërë në bazë të një certifikate të lëshuar nga një organ certifikimi, brenda kuadrit të një skeme vullnetare, që certifikon përputhshmërinë e një sasie specifike të lëndës së parë ose lëndëve djegëse, me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara, sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi;

nj) “Lëndë e parë” nënkupton substancat që ende nuk janë përpunuar në lëndë djegëse, duke përfshirë produktet ndërmjetëse;

o) “Furnizues i lëndëve të para” nënkupton një prodhues të lëndëve të para (biomasës), një tregtar të lëndëve të para ose çdo pjesëmarrës tjetër në zinxhirin e prodhimit dhe tregtimit

të lëndëve të para të kultivuara, të prodhuara, të siguruara ose të dorëzuara për qëllimin e prodhimit të biokarburanteve;

p) “Skemë vullnetare” nënkupton një organizatë që certifikon përputhshmërinë e operatorëve ekonomikë me kriteret dhe rregullat, duke përfshirë kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi;

q) “Skemë vullnetare e njohur” nënkupton një skemë vullnetare e njohur nga sekretariati i komunitetit të energjisë, në përputhje me pikën 4, të nenit 30, të direktivës (EU) 2018/2001 siç është përshtatur dhe është miratuar nga Këshilli i Ministrorëve të Komunitetit të Energjisë;

r) “Skemë kombëtare e njohur” nënkupton një skemë kombëtare e njohur nga sekretariati i komunitetit të energjisë, në mbështetje të pikës 6, të nenit 30, të direktivës (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe miratuar nga Këshilli i Ministrorëve të Komunitetit të Energjisë;

rr) “Mbetje” nënkupton një substancë që nuk është produkt(et) përfundimtar(e), që një proces prodhimi synon drejtpërdrejt të prodhojë, nuk është një qëllim parësor i procesit të prodhimit dhe procesi nuk është modifikuar qëllimisht për ta prodhuar atë;

s) “Karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë” nënkupton grupin e informacionit që përshkruan një dërgesë të lëndës së parë ose të karburantit që kërkohet për të demonstruar përputhshmërinë e asaj dërgese me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, ose me kërkesat për kursimin e emetimeve të gazeve serrë, të zbatueshme për lëndët djegëse të lëngshme e të gazta të transportit nga burime të rinovueshme me origjinë jobiologjike dhe karburantet e karbonit të ricikluar. të përcaktuara sipas pikës 14, të nenit 9, të aneksit 1;

sh) “Databaza e biokarburanteve” nënkupton databazën kombëtare, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi, për gjurmimin e transaksioneve të kryera dhe karakteristikave të qëndrueshmërisë së lëndëve djegëse të lëngëta e të gazta për transport, që kualifikohen për t’u llogaritur në pjesën e energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit, sipas aneksit 2, të këtij vendimi, duke përfshirë emetimet e gazeve serrë gjatë ciklit të tyre jetësor, duke filluar nga pika e prodhimit të tyre deri te furnizuesi i lëndës djegëse, që e vendos lëndën djegëse në treg;

t) “Pika e parë e grumbullimit” nënkupton një objekt magazinimi ose përpunimi të menaxhuar drejtpërdrejt nga një operator ekonomik ose palë tjetër përkatëse, sipas marrëveshjes kontraktore, që furnizon lëndë të parë drejtpërdrejt nga prodhuesit e biomasës bujqësore, biomasës pyjore, mbetjeve dhe mbetjeve të mbetura ose, në rastin e lëndëve djegëse të rinovueshme me origjinë jobiologjike, impianti që prodhon lëndë të tilla djegëse;

th) “Mospërputhje” nënkupton mospërputhjen e një operatori ekonomik ose organi për vlerësimin e përputhshmërisë me rregullat dhe procedurat e përcaktuara nga skema vullnetare e së cilës ata janë anëtarë ose sipas së cilës ata veprojnë;

u) “Infrastrukturë e ndërlidhur” nënkupton një sistem infrastrukturash, duke përfshirë tubacionet, terminalët LNG dhe objektet e magazinimit, i cili transporton gaze që përbëhen kryesisht nga metani dhe përfshijnë biogazin dhe gazin nga biomasa (në veçanti biometanin), ose lloje të tjera gazi, që teknikisht dhe në mënyrë të sigurt, mund të injektohen dhe të transportohen përmes sistemit të tubacioneve të gazit natyror, sistemeve të hidrogjenit e të rrjeteve të tubacioneve dhe infrastrukturave të transmetimit ose shpërndarjes për lëndë djegëse të lëngëta;

v) “Paraardhës ligjor” nënkupton një operator ekonomik që është zëvendësuar ligjërisht nga një i ri, por nuk janë bërë ndryshime thelbësore ose vetëm sipërfaqësore lidhur me pronësinë e tij, përbërjen e drejtimit, metodat e punës ose fushën e veprimtarisë;

x) “Grupi i produkteve” do të thotë lëndë të para, biokarburante, biolëngje dhe lëndë djegëse biomase jo të gazta me karakteristika të ngjashme fizike dhe kimike dhe vlera të

ngjashme ngrohëse ose lëndë djegëse biomase të gazta dhe LNG-ja me karakteristika të ngjashme kimike, të gjitha këto që i nënshtrohen të njëjtave rregulla të përcaktuara sipas aneksit 2, të këtij vendimi, për përcaktimin e kontributit të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës ndaj pjesës së energjisë së rinovueshme në transport;

xh) “Vendndodhje” nënkupton një vendndodhje gjeografike, objekt logjistik, infrastrukturë transmetimi ose shpërndarjeje me kufij të saktë, brenda së cilës produktet mund të përzihen;

y) “Lëndë djegëse” do të thotë lëndë djegëse që janë gati për t’u furnizuar për konsum, duke përfshirë biokarburantet, biolëngjet, lëndët djegëse nga biomasa, lëndët djegëse të lëngshme e të gazta, të rinovueshme për transport, me origjinë jobiologjike dhe lëndët djegëse të karbonit të ricikluar;

z) “Testi i aktraktivitetit financiar” nënkupton llogaritjen e vlerës neto aktuale (NPV) të një investimi, bazuar në masat e shtesës në kontekstin e certifikimit të biomasës me rrezik të ulët ILUC;

zh) “Testi i pengesave jofinanciare” nënkupton një vlerësim të pengesave të tjera të mundshme, që pritet të pengojnë një operator ekonomik nga zbatimi i masave të shtesës, në kontekstin e certifikimit të biomasës me rrezik të ulët ILUC;

aa) “Kullotë” do të thotë ekosisteme tokësore të dominuara nga bimësi barishtore ose shkurre për të paktën pesë vjet pandërprerë, duke përfshirë livadhet ose kullotat e kositura për sanë, por duke përjashtuar tokën e kultivuar për prodhimin e kulturave të tjera dhe tokën bujqësore të lënë përkohësisht djerrë. Termi më tej përjashton zonat e pyllëzuara në mënyrë të vazhdueshme, siç përcaktohet në shkronjën “b”, të pikës 7, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, përveç rasteve kur këto janë sisteme agropyjore, ku pemët menaxhohen së bashku me kulturat ose sistemet e prodhimit blegtoral në mjedise bujqësore.

Neni 3

Rregulla të hollësishme për zbatimin e sistemit të bilancit të masës

1. Skemat vullnetare do të kërkojnë që operatorët ekonomikë, që marrin pjesë në skemë, të përdorin një sistem bilanci mase, në përputhje me nenin 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, duke lejuar përzierjen e lëndëve të para ose të lëndëve djegëse, që ndryshojnë në karakteristikat e tyre të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë.

2. Rregullat e mëposhtme zbatohen për zbatimin e sistemit të bilancit masik:

a) Lëndët e para ose lëndët djegëse konsiderohen se janë pjesë e një përzierjeje vetëm nëse përzihen në një enë, në një impiant përpunimi ose logjistik apo në një infrastrukturë transmetimi dhe shpërndarjeje ose vend;

b) Lëndët e para të ndryshme konsiderohen pjesë e një përzierjeje vetëm nëse i përkasin të njëjtit grup produkti, përveç rasteve kur lënda e parë përzihet për qëllim të përpunimit të mëtejshëm;

c) Lëndët e para ose lëndët djegëse konsiderohen pjesë e një përzierjeje vetëm nëse përzihen fizikisht, përveç rasteve kur ato janë fizikisht identike ose i përkasin të njëjtit grup produkti. Kur lëndët e para ose lëndët djegëse janë fizikisht identike ose i përkasin të njëjtit grup produkti, ato duhet të ruhen në të njëjtën infrastrukturë të ndërlidhur, impiant përpunimi ose logjistik, infrastrukturë transmetimi dhe shpërndarjeje ose vend;

ç) Lëndët djegëse të futura në një objekt logjistik ose në një infrastrukturë transmetimi ose shpërndarjeje (siç është rrjeti i gazit ose një rrjet tubacionesh për lëndë djegëse të lëngëta) ose të depozituara në LNG ose objekte të tjera magazinimi, do të konsiderohen si pjesë e një përzierjeje, në përputhje me shkronjën “c”, të pikës 2, të aneksit 1, të këtij vendimi, vetëm kur ajo infrastrukturë është e ndërlidhur;

d) Operatorët ekonomikë duhet të mbajnë balance mase të veçanta për lëndët e para dhe lëndët djegëse, që nuk mund të konsiderohen pjesë e një përzierjeje. Transferimi i informacionit për karakteristikat dhe sasitë e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë midis balanceve të ndryshme të masës nuk lejohet. Në mbështetje të shkronjave “a” deri në “c”, të pikës 2, të aneksit 1, të këtij vendimi lëndët e para brenda impianteve të prodhimit të biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse të biomasës konsiderohen të jenë pjesë e një përzierjeje; prandaj, kërkesa për të mbajtur balance mase të veçanta nuk zbatohet për impiante të tilla dhe mund të mbahet një bilanc i vetëm mase;

dh) Sistemi i bilancit në masë duhet të përfshijë informacion për karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe kursimit të emetimeve të gazeve serrë dhe sasitë e lëndës së parë dhe karburanteve, duke përfshirë informacion për sasitë e lëndës së parë dhe karburanteve, për të cilat nuk janë përcaktuar karakteristika të qëndrueshmërisë ose GES;

e) Kur një dërgesë e lëndës së parë ose e karburantit i dorëzohet një operatori ekonomik që nuk merr pjesë në një skemë vullnetare ose skemë kombëtare, dorëzimi duhet të pasqyrohet në bilancin masiv, duke tërhequr një sasi ekuivalente të lëndës së parë ose karburantit. Lloji i karburantit që do të regjistrohet si i tërhequr duhet të korrespondojë me natyrën fizike të lëndës së parë ose karburantit të dorëzuar;

ë) Kur një dërgesë karburanti përdoret për të përmbushur një detyrim të vendosur për një furnizues karburanti, sipas aneksit 6, të këtij vendimi (certifikatat RTF), ajo do të konsiderohet se është tërhequr nga përzierja e bilancit masik;

f) Kur biokarburantet, biolëngjet ose lëndët djegëse të biomasës përzihen me lëndë djegëse fosile, informacioni për karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe kursimit të emetimeve të GES-it, të caktuara për përzierjen, duhet të korrespondojë me pjesën fizike të biokarburantit, biolëngut ose lëndës djegëse të biomasës në përzierje. Për biokarburantet dhe biolëngjet, autoriteti mbikëqyrës i caktuar sipas nenit 7, të këtij aneksi, mund të verifikojë më tej vërtetësinë e këtij informacioni, në përputhje me nenin 4, të këtij aneksi (mbetjet dhe mbetjet e mbetura), sipas rastit;

g) Karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të një dërgese të lëndës së parë ose karburantit do të konsiderohen si një tërësi. Kur dërgesat tërhiqen nga një përzierje, atyre mund t'u caktohet cilido prej grupeve të karakteristikave të qëndrueshmërisë, me kusht që grupet e karakteristikave të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GES-it të mos ndahen dhe të arrihet bilanci i masës gjatë periudhës së përshtatshme kohore;

gj) Kur është e rëndësishme për arsye transparence, sistemi i bilancit të masës duhet të përfshijë informacion nëse është dhënë mbështetje për prodhimin e karburantit ose prekursorit të karburantit, dhe nëse po, llojin e mbështetjes;

h) Periudha kohore e përshtatshme për arritjen e bilancit masik duhet të jetë 12 muaj për prodhuesit e biomasës bujqësore dhe biomasës pyjore dhe për pikat e para të grumbullimit, që sigurojnë vetëm biomasë bujqësore dhe biomasë pyjore, dhe 3 muaj për të gjithë operatorët ekonomikë të tjerë. Fillimi dhe fundi i periudhës duhet të përputhen me vitin kalendarik ose, sipas rastit, me katër tremujorët e vitit kalendarik. Si alternativa ndaj vitit kalendarik, operatorët ekonomikë mund të përdorin gjithashtu ose vitin ekonomik që përdorin për qëllime të kontabilitetit ose një pikë tjetër fillimi për periudhën e bilancit masik, me kusht që zgjedhja të tregohet qartë dhe të zbatohet në mënyrë të qëndrueshme. Në fund të periudhës së bilancit masik, të dhënat e qëndrueshmërisë të bartura përpara duhet të jenë ekuivalente me stokun fizik në kontejner, objekt përpunimi ose logjistik, infrastrukturë transmetimi dhe shpërndarjeje ose vend;

i) Skemat vullnetare duhet të përcaktojnë grupin minimal të karakteristikave të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GES-it, në përputhje me shtojcën II, të këtij aneksi, që duhet të përcillen përgjatë zinxhirit të furnizimit, si dhe informacione të tjera të

nevojshme për të gjurmuar ngarkesat. Në rastin e lëndëve djegëse të lëngshme ose të gazta të futura në një Infrastrukturë të Ndërlidhur dhe që i nënshtrohen të njëjtit sistem të balancimit në masë, karakteristikat përkatëse të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GES-it do t'u caktohen ngarkesave që hyjnë dhe dalin nga infrastruktura e ndërlidhur. Skemat vullnetare duhet gjithashtu të sigurojnë që operatorët ekonomikë dhe organet e certifikimit të fusin saktë të gjithë informacionin përkatës në bazën e të dhënave të biokarburanteve, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi.

3. Kur një dërgesë përpunohet, informacioni për qëndrueshmërinë dhe karakteristikat e kursimit të emetimeve të GES-it të dërgesës përshtatet dhe i caktohet produktit dalës, në përputhje me rregullat e mëposhtme:

a) Kur përpunimi i një dërgese të lëndës së parë jep vetëm një produkt daljeje që synohet për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së ose lëndëve djegëse me karbon të ricikluar, madhësia e dërgesës dhe sasitë përkatëse të karakteristikave të qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të GES-it do të përshtaten duke zbatuar një faktor konvertimi, që përfaqëson raportin ndërmjet masës së produktit të daljes, që synohet për një prodhim të tillë, dhe masës së lëndës së parë që hyn në proces;

b) Kur përpunimi i një ngarkese lënde të parë jep më shumë se një produkt, që synohet për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së ose lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar, për secilin produkt do të zbatohet një faktor i veçantë konvertimi dhe do të përdoret një bilanc mase i veçantë.

Neni 4

Rregulla specifike për mbetjet dhe mbetjet e mbetura

1. Skemat vullnetare do të zbatojnë rregullat specifike dhe përjashtimet për mbetjet dhe mbetjet e mbetura të përcaktuara sipas paragrafëve 4 dhe 5, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, vetëm nëse një lëndë e tillë e parë hyn brenda fushës së përkufizimeve përkatëse në nenin 2, të këtij aneksi dhe në nenin 9, të aneksit 1.

2. Nëse një lëndë e parë duhet të konsiderohet si mbetje ose mbeturinë, përcaktohet në pikën e zinxhirit të furnizimit, ku e ka origjinën materiali. Lëndët e para nuk konsiderohen si mbetje ose mbeturina, kur ato ose procesi për prodhimin e tyre, janë modifikuar qëllimisht, me qëllim deklarimin e këtyre materialeve si mbetje ose mbeturina.

3. Mbetjet dhe mbetjet e mbetjeve, të renditura në shtojcën II, të aneksit 2, të këtij vendimi (listë joshteruese e mbetjeve dhe mbetjeve të mbetjeve, që aktualisht mbulohen nga kategoritë e lëndës së parë), nuk do të konsiderohen si mbetje ose mbetje të mbetjeve kur ato janë modifikuar qëllimisht, me qëllim që të deklarohen si mbetje ose mbetje të mbetjeve.

4. Skemat vullnetare duhet t'u ofrojnë operatorëve ekonomikë udhëzime dhe mbështetje për mënyrën se si të vlerësojnë nëse lëndët e para kualifikohen si mbetje ose mbetje të mbetura. Operatorët ekonomikë duhet të mbajnë dhe t'u paraqesin audituesve provat mbështetëse për vlerësimet e tyre. Skemat vullnetare duhet të përcaktojnë rregulla specifike për auditimin e provave të tilla.

5. Për qëllimet e pajtueshmërisë me pikën 5, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi (mbetje dhe rezidua nga toka bujqësore – cilësia e tokës dhe monitorimi i karbonit në tokë), skemat vullnetare do të verifikojnë që korja e mbetjeve dhe reziduave bujqësore të mos ketë ndikim negativ në cilësinë e tokës dhe stokun e karbonit në tokë. Një verifikim i tillë do të sigurojë që një grup përkatës praktikash thelbësore të menaxhimit ose monitorimit të tokës zbatohet në tokë për të nxitur sekuestrimin e karbonit në tokë dhe cilësinë e tokës, në përputhje me shtojcën III, të këtij aneksi.

6. Zbatimi i praktikave, të përmendura në pikën 5, të këtij neni, mund të kërkohej dhe monitorohet ose në nivel kombëtar ose në nivelin e operatorëve ekonomikë. Në nivel kombëtar,

skemat vullnetare do të verifikojnë që vendi i origjinës kërkon zbatimin e praktikave thelbësore të menaxhimit të tokës për të trajtuar ndikimin e mundshëm të korrjes së mbetjeve të tilla për cilësinë e tokës dhe karbonin e tokës dhe ka vendosur mekanizma për të monitoruar dhe për të realizuar zbatimin e këtyre praktikave. Në nivelin e operatorëve ekonomikë, skemat vullnetare do të verifikojnë që praktika të tilla të menaxhimit zbatohen dhe monitorohen në mënyrë efektive, në nivelin e fermave që furnizojnë biomasën. Kur përdoret auditimi në grup, skemat vullnetare do të verifikojnë që këto praktika zbatohen nga të gjithë operatorët ekonomikë, të mbuluar nga auditimi në grup.

Neni 5

Rregulla specifike për bashkëpërpunimin

1. Skemat Vullnetare kërkojnë që operatorët ekonomikë pjesëmarrës në skemë të zbatojnë metodologjinë e përcaktuar në nenin 5, të aneksit 2, të këtij vendimi, kur përcaktojnë pjesën e biokarburantit dhe biogazit për transport, që rezulton nga biomasa, që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët.

2. Operatorët ekonomikë do t'u kërkohej të dokumentojnë në mënyrë të plotë sasitë dhe llojet e biomasës që hyjnë në proces, si dhe sasitë e biokarburantit dhe biogazit të prodhuara nga ajo biomasa. Pretendimet do të mbështeten me prova, përfshirë rezultatet e testeve të kontrollit.

3. Frekuenca për kryerjen e testeve të kontrollit, të përmendura në pikën 2, të këtij neni, do të përcaktohet duke marrë parasysh kompleksitetin dhe ndryshueshmërinë e parametrave kyç të bashkëpërpunimit, në mënyrë të tillë që të sigurohet, që në çdo kohë, pjesa e biokarburanteve dhe biogazit të pretenduar pasqyron pjesët e tyre faktike.

4. Gjatë kryerjes së auditimeve, theks i veçantë do të vihet në verifikimin e përputhshmërisë ndërmjet sasive të biomasës që hyjnë në proces dhe sasive të biokarburantit dhe biogazit, të regjistruara si të prodhuara nga biomasa. Për këtë qëllim, provat e paraqitura nga operatorët ekonomikë do të verifikohen tërësisht dhe besueshmëria e pretendimeve do të kontrollohet dhe do të krahasohet me standardet e industrisë. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet metodës së testimit të zbatuar nga operatori ekonomik, sistemit të kontrolleve shtesë të vendosura dhe metodës së llogaritjes së përdorur për të përfshirë rezultatet e të gjitha testeve në llogaritjen e pjesës përfundimtare të biokarburanteve dhe biogazit. Audituesit do të trajtojnë si mospërputhje të madhe çdo devijim të identifikuar në metodën e testimit ose pasaktësi në përfshirjen e rezultateve të testeve të tilla në llogaritjen përfundimtare nga operatori ekonomik.

Neni 6

Detyrimet e detajuara të operatorëve ekonomikë

1. Operatori ekonomik, i referuar në nenin 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, duhet:

a) të marrë një certifikatë të vlefshme, që konfirmon pajtueshmërinë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, si rezultat i një auditimi të pavarur të kryer nga një organ certifikimi i akredituar dhe i autorizuar, që vepron sipas një skeme vullnetare të njohur ose skeme kombëtare të njohur;

b) të lëshojë një provë të qëndrueshmërisë (PoS) për çdo ngarkesë biokarburanti, biolëngu, lëndë djegëse biomase, RFNBO ose karburanti me karbon të ricikluar të prodhuar, të tregtuar ose të hedhur në treg, në përputhje me përmbajtjen e përcaktuar në shtojcën II, të këtij aneksi;

c) të marrë nga operatorë të tjerë ekonomikë më herët në zinxhir të gjitha certifikatat dhe dëshmitë e qëndrueshmërisë, që lidhen me dërgesën specifike;

ç) të regjistrohhet në databazën e biokarburanteve, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi, dhe të paraqesin të dhënat e kërkuara në mënyrë elektronike;

d) kur certifikata e përmendur në shkronjën “a”, të kësaj pike, është pezulluar, është tërhequr, është përfunduar ose ka skaduar, ta regjistrojë këtë fakt në bazën e të dhënave të biokarburanteve pa vonesë dhe të informojë administratorin e bazës së të dhënave, i cili bllokon përkohësisht ose përgjithmonë operatorin ekonomik;

dh) të mbajë evidenca të të gjithë dokumentacionit, të referuar në shkronjat “a” deri në “d”, të kësaj pike, dhe të çdo dokumentacioni tjetër të përdorur në procesin e verifikimit, për të paktën pesë vjet, dhe ia paraqesin autoritetit mbikëqyrës me kërkesë.

2. Një operator ekonomik që njëkohësisht mban cilësinë e dy ose më shumë subjekteve, që marrin pjesë në ciklin jetësor të biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së ose lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar, të përmendura në pikën 1, të këtij neni, do të jetë i detyruar të përmbushë detyrimet e përcaktuara për të gjitha këto subjekte.

3. Furnizuesi i karburantit publikon informacion për shtetin e origjinës dhe llojin e lëndës së parë të biokarburantit, biolëngut ose karburantit nga biomasa të përdorur për karburantin e hedhur në treg në faqen e tij të internetit deri më 31 mars të çdo viti, për vitin kalendarik të mëparshëm.

Neni 7

Mbikëqyrja e operatorëve ekonomikë – caktimi dhe kompetencat

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër të ministrit, të miratuar pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, cakton një autoritet mbikëqyrës përgjegjës për mbikëqyrjen e operatorëve ekonomikë, në përputhjen e tyre me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas neni 9, të aneksit 1, të këtij vendimi.

2. Autoriteti mbikëqyrës:

a) do të kryejë inspektime periodike të operatorëve ekonomikë dhe të informacionit të paraqitur prej tyre, gjatë të cilave operatorët ekonomikë do të vënë në dispozicion të dhënat e përdorura për të hartuar informacionin dhe do të mundësojnë një vizitë në vend, kur autoriteti mbikëqyrës e kërkon këtë;

b) do të verifikojë saktësinë e informacionit të futur nga operatorë ekonomikë në bazën e të dhënave të biokarburanteve, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi;

c) kur ka dyshim ose zbulim të mashtrimit në lidhje me pretendime të shumta për dërgesa individuale të lëndëve të para për biokarburante ose dërgesa biokarburantesh në Bashkimin Evropian ose Komunitetin e Energjisë, njofton autoritetet e shtetit anëtar përkatës të Bashkimit Evropian ose të palës kontraktuese të komunitetit të energjisë;

d) kur identifikon mospërputhje gjatë mbikëqyrjes, njofton menjëherë Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, e cila nga ana e saj informon skemën vullnetare përkatëse dhe sekretariatit e komunitetit të energjisë;

ç) koordinon, sipas rastit, me autoritetet mbikëqyrëse të shteteve anëtare të Bashkimit Evropian dhe palëve të tjera kontraktuese të komunitetit të energjisë për çështje brenda fushës së zbatimit të këtij neni.

3. Operatorët ekonomikë që nuk arrijnë ose nuk dëshirojnë të respektojnë kërkesat e përcaktuara në pikën 2, të këtij neni, përjashtohen nga pjesëmarrja në auditime, sipas skemave vullnetare, dhe u nënshtrohen sanksioneve administrative, të përcaktuara nga neni 14, i ligjit nr. 46/2025.

Neni 8

Mbikëqyrja e organeve të certifikimit – emërtimi dhe kompetencat

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër të ministrit, të miratuar pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, cakton një autoritet mbikëqyrës përgjegjës për mbikëqyrjen e organeve të certifikimit që kryejnë auditimin e pavarur, të përmendur në nenin 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe në këtë kre, sipas një skeme vullnetare të njohur.

2. Organet e certifikimit duhet, me kërkesë të autoritetit mbikëqyrës, të paraqesin të gjithë informacionin përkatës të nevojshëm për të mbikëqyrur veprimtarinë e tyre, duke përfshirë datën, orën dhe vendndodhjen e saktë të auditimeve të verifikimit.

3. Organet e certifikimit verifikojnë gjithashtu saktësinë e informacionit të futur në bazën e të dhënave të biokarburanteve, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi.

4. Skema vullnetare i siguron autoritetit mbikëqyrës informacionin e nevojshëm për mbikëqyrjen e organit të certifikimit.

5. Pavarësisht se ku ndodhet selia e tyre qendrore, organet e certifikimit regjistrohen për mbikëqyrje në Republikën e Shqipërisë, duke paraqitur kërkesën pranë Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë.

6. Kur organet e certifikimit kryejnë certifikimin e lëndëve të para, biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa ose lëndëve të tjera djegëse në vende jashtë Republikës së Shqipërisë, autoriteti mbikëqyrës do të vendosë bashkëpunim me autoritetet e vendeve të tjera dhe do të krijojë një kuadër të përbashkët për të mundësuar mbikëqyrjen e organeve të certifikimit. Një shtet do të caktohet si mbikëqyrës kryesor i auditimit për të konsoliduar dhe për të shkëmbyer informacion për rezultatin e mbikëqyrjes së organeve të certifikimit. Mbikëqyrësi kryesor i auditimit do të jetë përgjegjës, në bashkëpunim me vendet e tjera përkatëse, për konsolidimin dhe shkëmbimin e një informacioni të tillë.

7. Kur autoriteti mbikëqyrës konstaton çështje të mospërputhshmërisë ose ka dyshime të arsyeshme për aftësinë e një organi të caktuar certifikimi për të kryer punën e tij të auditimit, ai informon pa vonesë Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë. Ministria, nga ana e saj, informon sekretariatit e komunitetit të energjisë dhe skemën vullnetare, sipas së cilës operon organi i certifikimit. Skema vullnetare informon ministrinë për rezultatin e hetimit dhe për çdo veprim korrigjues të ndërmarrë.

8. Organet e certifikimit, që dështojnë ose nuk dëshirojnë të respektojnë kërkesat e përcaktuara në pikat 2 deri në 6, të këtij neni, do të përjashtohen nga kryerja e auditimeve, sipas skemave vullnetare.

9. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë bashkëpunon me autoritetet përgjegjëse të vendeve të tjera për shkëmbimin e informacionit për mbikëqyrjen e organeve të certifikimit që auditojnë në territoret e tyre, në rastet kur një organ certifikimi vepron në më shumë se një vend.

10. Autoriteti mbikëqyrës, i përcaktuar sipas këtij neni, dhe autoriteti mbikëqyrës, i përcaktuar sipas nenit 7, të këtij aneksi, mund të jenë i njëjti organ ose organe të ndryshme, sipas asaj që ministri e konsideron të përshtatshme.

Neni 9

Kushtet që duhet të përmbushen nga skemat vullnetare – qeverisja, monitorimi i brendshëm, ankesat dhe transparenca

Struktura e qeverisjes

1. Skemat vullnetare do të krijojnë një strukturë qeverisjeje, që siguron që skema të ketë kapacitetin e nevojshëm ligjor dhe teknik, paanshmërinë dhe pavarësinë për të kryer detyrat e saj. Në varësi të fushëveprimit të skemës vullnetare, ajo do të ngrejë një komitet teknik ose një sistem ekuivalent të mbështetjes së ekspertëve teknikë, i cili në raste të veçanta, do të lejojë

gjithashtu angazhimin e ekspertëve të jashtëm të pavarur për të ofruar këshilla për çështje teknike.

2. Skemat vullnetare do të përfshijnë, në masën e mundur, në strukturën e qeverisjes dhe vendimmarrjen, një gamë të gjerë përfaqësuesish nga grupe të ndryshme përkatëse të palëve të interesuara (siç janë shoqatat e fermerëve ose të pylltarëve, organizatat mjedisore joqeveritare, komunitetet indigjene dhe lokale të prekura potencialisht nga skema, akademja dhe prodhuesit e karburantit). Asnjë palë e interesuar individuale ose grup-palësh të interesuara nuk do të ketë një pozitë dominuese në procesin e vendimmarrjes. Vendimet do të merren vetëm kur të arrihet kuorumi i shumicës së palëve të interesuara.

3. Skemat vullnetare do të përcaktojnë rregulla dhe procedura për të shmangur konfliktet e interesit në vendimmarrje. Si standard minimal, ato do të zbatojnë një sistem kontrollësh dhe balancash për të siguruar, që asnjë palë e interesuar individuale, që ka një interes të drejtpërdrejtë në rezultatin e një vendimi, të mos mund të ketë ndikim vendimtar për atë vendim të veçantë.

4. Organet e certifikimit do të vendosin rregulla dhe procedura integriteti, që sigurojnë pavarësinë e tyre të plotë nga operatorët ekonomikë, që marrin pjesë në skemë. Skemat vullnetare do të kërkojnë që organet e certifikimit, që veprojnë në emër të skemës, të akreditohen sipas standardit 17065 të Organizatës Ndërkombëtare për Standardizim (ISO).

5. Sistemi i qeverisjes së organeve të certifikimit duhet të synojë të sigurojë nivelin më të lartë të mundshëm të pavarësisë së gjykit të audituesve, duke zbatuar parimet e rotacionit të audituesve ose praktika të tjera më të mira ekzistuese në këtë fushë.

6. Personat që kanë një konflikt të mundshëm interesi përjashtohen nga vendimmarrja, si në skemën vullnetare ashtu edhe në organin e certifikimit. Skemat vullnetare vendosin procedura të përshtatshme dhe një gjurmë auditimi për të identifikuar dhe për të dokumentuar raste të tilla dhe i shqyrtojnë ato rregullisht, si pjesë e sistemeve të tyre të monitorimit të brendshëm.

Mospërputhje të operatorëve ekonomikë

7. Skemat vullnetare do të krijojnë një sistem gjithëpërfshirës për të trajtuar mospërputhjet nga operatorë ekonomikë. Si standard minimal, ai sistem do të përfshijë një klasifikim të qartë të mospërputhjeve, bazuar në shkallën e rëndësisë së tyre, në përputhje me nenin 11, të këtij aneksi. Për secilin lloj të mospërputhjes, do të ketë një grup transparent rregullash dhe procedurash për të siguruar zbatimin në kohë të masave korrigjuese dhe sanksioneve, duke përfshirë pezullimet, kur është e përshtatshme. Procedura të tilla zbatimi do të aktivizohen pa vonesë, në varësi të rëndësisë së mospërputhjes dhe urgjencës së masave korrigjuese.

8. Operatorët ekonomikë, certifikatat e të cilëve janë pezulluar, nuk do të jenë në gjendje të bëjnë pretendime për qëndrueshmëri derisa pezullimi të jetë hequr. Operatorët ekonomikë të pezulluar nuk mund t'i bashkohen një skeme vullnetare tjetër gjatë asaj periudhe. Kur pjesëmarrja e një operatori ekonomik ose e paraardhësit të tij ligjor në një skemë vullnetare pezullohet ose përfundon me tërheqjen e certifikatës së tij, pas një auditimi, që konfirmoi mospërputhje kritike, skema të tjera vullnetare mund të refuzojnë pjesëmarrjen e atij operatori për të paktën dy vjet pas pezullimit ose përfundimit të pjesëmarrjes.

9. Kur një operator ekonomik, që më parë është konstatuar se ishte në mospërputhje kritike ose madhore, aplikon për ricertifikim, audituesi duhet ta sjellë këtë fakt në vëmendjen e të gjitha skemave vullnetare, në të cilat operatori ekonomik aktualisht po merr pjesë, ose te të cilat ka aplikuar për ricertifikim.

Monitorimi i brendshëm, ankesat dhe menaxhimi i dokumentacionit

10. Skemat vullnetare do të krijojnë një sistem të monitorimit të brendshëm për të verifikuar pajtueshmërinë e operatorëve ekonomikë me rregullat dhe procedurat e zbatuara nga skema, si dhe për të siguruar cilësinë e punës së kryer nga audituesit e organeve të certifikimit. Monitorimi i brendshëm do të kryhet të paktën një herë në vit dhe do të pasqyrojë mbulimin gjeografik dhe të lëndëve të para të skemës vullnetare, si dhe nivelin e rrezikut të veprimtarive

të kryera nga operatorët ekonomikë. Si pjesë e procesit të monitorimit, skemat vullnetare do t'u kërkojnë organeve të certifikimit të paraqesin të gjitha raportet e auditimit dhe, kur është e zbatueshme, llogaritjet e vlerave aktuale për emetimet e gazeve serrë. Veprimtaritë e monitorimit do të mbulojnë një kampion të rastësishëm dhe të bazuar në rrezik të atyre raporteve të auditimit nga secili organ certifikimi.

11. Skemat vullnetare do të vendosin rregulla dhe procedura për të siguruar ndjekje efektive të rezultateve të monitorimit të brendshëm dhe, kur është e nevojshme, zbatimin e sanksioneve. Në bazë të rezultateve të monitorimit të brendshëm, masa korigjuese do të merren në nivelin e strukturës së qeverisjes ose të procesit të monitorimit të brendshëm të skemës vullnetare, me qëllim përmirësimin e funksionimit të saj në të ardhmen.

12. Skemat vullnetare do të përcaktojnë procedura për paraqitjen e ankesave kundër operatorëve ekonomikë ose organeve të certifikimit. Procedura e ankesave do të jetë e aksesueshme në faqen e internetit të skemës vullnetare dhe do të lejojë që ankesat të dërgohen elektronikisht ose me postë. Procedura e ankesave do të sigurojë gjithashtu mbrojtjen e personave, që raportojnë shkelje ose paraqesin ankesa në mirëbesim, në përputhje me ligjin nr. 60/2016, "Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve", të ndryshuar.

13. Procedura e ankesave e publikuar në faqen e internetit duhet të tregojë të paktën informacionin e mëposhtëm:

a) Informacionin dhe provat që duhet të jepen për të paraqitur një ankesë dhe adresën postare ose adresën e *email*-it, në të cilën ajo duhet të dërgohet;

b) Udhëzime se cilat ankesa janë brenda objektit të procedurës;

c) Një pasqyrë, hap pas hapi, e mënyrës se si trajtohen ankesat, nga marrja e ankesës fillestare deri te zgjidhja, dhe afati kohor përkatës për secilin hap;

ç) Procesin e vendimmarrjes për ankesat dhe procesin për apelimin e vendimeve;

d) Pasojat e skemës vullnetare, që konstaton një mospërputhje si rezultat i një ankese.

14. Skemat vullnetare do të mbajnë një regjistër të të gjitha ankesave dhe do të ofrojnë një përmbledhje në raportin vjetor të aktivitetit të paraqitur pranë sekretariatit të komunitetit të energjisë. Me kërkesë të sekretariatit të komunitetit të energjisë ose të autoritetit mbikëqyrës të Republikës së Shqipërisë, skemat vullnetare do të vënë në dispozicion të gjitha dokumentet që lidhen me një ankesë dhe trajtimin e saj.

15. Skemat vullnetare dhe organet e certifikimit do të krijojnë një sistem të menaxhimit të dokumentacionit, që trajton secilin nga elementet e mëposhtme:

a) Dokumentacionin e sistemit të përgjithshëm të menaxhimit (manuale, politika, përcaktimi i përgjegjësi);

b) Kontrollin e dokumenteve dhe të regjistrave;

c) rishikimin nga drejtuesit e sistemit të menaxhimit;

ç) auditimin e brendshëm dhe monitorimin i brendshëm;

d) procedurat për identifikimin dhe menaxhimin e mospërputhjeve;

dh) procedurat për ndërmarrjen e veprimeve parandaluese për të eliminuar shkaqet e mospërputhjeve të mundshme.

Dokumentacioni do të ruhet për një minimum prej pesë vjetësh ose më gjatë, nëse kërkohet nga autoriteti mbikëqyrës i Republikës së Shqipërisë.

Publikimi i informacionit

16. Skemat vullnetare do ta bëjnë informacionin e mëposhtëm publikisht dhe lirisht, të disponueshëm në një faqe interneti:

a) Struktura e tyre të qeverisjes, duke përshkruar rolet e të gjitha organeve përkatëse, hollësi për strukturën e pronësisë, përbërjen dhe përvojën e bordit të drejtorëve, sekretariatit dhe komitetit teknik (ose ekuivalentit) dhe listën e anëtarëve me të drejtë vote ose pjesëmarrësve në skemë;

b) Lista e operatorëve ekonomikë, që marrin pjesë në skemë, statusi i tyre të certifikimit, me datën përkatëse të lëshimit, pezullimit, tërheqjes, përfundimit ose skadimit të certifikatës, si dhe certifikatës ose raporteve përmbledhëse të auditimit. Kur auditimet identifikojnë mospërputhje kritike ose madhore, skemat vullnetare do të publikojnë një listë të agreguar të këtyre mospërputhjeve, së bashku me planin përkatës të veprimit dhe afatin kohor për korrigjim të rënë dakord me operatorët ekonomikë përkatës. Informacioni specifik mund të redaktohet për të respektuar legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale. Operatorët ekonomikë, të cilëve certifikatat u tërhiqen, u përfundojnë ose u skadojnë, do të renditen në faqen e internetit për të paktën 24 muaj pas datës së tërheqjes, përfundimit ose skadimit. Ndryshimet në statusin e certifikimit të operatorëve ekonomikë do të bëhen publike pa vonesë;

c) Versioni më i fundit i dokumentacionit të skemës dhe udhëzimet për auditimet. Dokumentet duhet të përfshijnë një datë dhe numër versioni dhe, sipas rastit, të përmbledhin ndryshimet e bëra, krahasuar me versionin e mëparshëm të dokumentit;

ç) Të dhënat e kontaktit të skemës, përfshirë numrin e telefonit, adresën e *email*-it dhe adresën e korrespondencës;

d) Lista e organizmave të certifikimit, që kryejnë auditim të pavarur sipas skemës, duke treguar për çdo organ certifikimi se cili autoritet publik kombëtar ose entitet e ka akredituar ose ka njohur atë dhe cili entitet ose autoritet publik kombëtar e mbikëqyr atë. Organizmat e certifikimit, që nuk kanë më të drejtë të kryejnë auditim të pavarur, sipas skemës, do të renditen për të paktën 12 muaj pas auditimit të fundit, me një tregues në këtë drejtim;

dh) Rezultatet e aktiviteteve vjetore të monitorimit të skemës vullnetare, siç përmbledhen në raportin vjetor të aktivitetit.

Ndryshimi i skemës nga operatorët ekonomikë

17. Skemat vullnetare do t'u kërkojnë operatorëve ekonomikë të zbulojnë informacionin e mëposhtëm në aplikimet e tyre për certifikim:

a) nëse ata ose Paraardhësi i tyre ligjor aktualisht po marrin pjesë në një skemë vullnetare tjetër ose kanë marrë pjesë në një skemë vullnetare tjetër në pesë vitet e fundit;

b) të gjitha informacionet përkatëse, duke përfshirë të dhënat e bilancit të masës, raportet e auditimit dhe (kur është e zbatueshme) çdo vendim për të pezulluar ose tërhequr certifikatat e tyre në pesë vitet e fundit;

c) nëse ata u tërhoqën nga një skemë përpara auditimit të parë të mbikëqyrjes.

18. Skemat vullnetare përjashtojnë nga skema operatorët ekonomikë, në rastet e mëposhtme:

a) Ata nuk zbulojnë informacionin në shkronjat "a" dhe "b", të pikës 17, të këtij neni.

b) Ata ose paraardhësi i tyre ligjor dështuan auditimin fillestar, sipas një skeme tjetër, përveç rastit, kur auditimi i tillë fillestar u zhvillua më shumë se tre vjet përpara aplikimit ose nëse ndërkohë skema tjetër i ndërpreu veprimtaritë e saj të certifikimit, duke e penguar kështu operatorin ekonomik të riaplikojë. Kur një skemë vullnetare pranon justifikimin e operatorit ekonomik dhe vendos të vlerësojë aplikimin, objekti i auditimit fillestar do të përshtatet për të mbuluar të gjitha çështjet përkatëse dhe do të përqendrohet në mënyrë specifike te mangësitë e identifikuara në auditimin fillestar;

c) Ata ose paraardhësi i tyre ligjor u tërhoqën nga një skemë tjetër para se të kryhej audit i parë i mbikëqyrjes, përveçse kur operatori mund të provojë se kishte një arsye të vlefshme për ta bërë këtë. Kur një skemë vullnetare e pranon justifikimin, objekti i auditit fillestar do të përshtatet për të mbuluar të gjitha çështjet përkatëse të auditit të mbikëqyrjes.

Njohja e skemave të tjera vullnetare dhe e skemave kombëtare të njohura

19. Kur një pjesë e zinxhirit të furnizimit mbështetet në skema vullnetare të tjera, skemat vullnetare pranojnë prova nga skemat vullnetare të njohura vetëm në masën e fushëveprimit të njohjes së tyre nga sekretariati i komunitetit të Energjisë, në përputhje me direktivën (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe është miratuar nga vendimet e Këshillit Ministror 2021/14/MC-EnC dhe 2022/02/MC-EnC.

20. Skemat vullnetare nuk refuzojnë njohjen e skemave kombëtare të njohura sa i përket verifikimit të përputhshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, përfshirë kriteret për certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa me rrezik të ulët ILUC, dhe pragjet e kursimit të GESGES, të përcaktuara në pikat 13 dhe 14, të nenit 9, të aneksit 1.

Neni 10

Kushtet që duhet të plotësohen nga organet e certifikimit – akreditimi dhe kualifikimet e audituesit

1. Një organ për vlerësimin e përputhshmërisë duhet të jetë i akredituar sipas EN ISO/IEC 17065. Kur një organ për vlerësimin e përputhshmërisë kryen veprimtari verifikimi, qoftë me burimet e veta të brendshme ose me burime të tjera nën kontrollin e tij të drejtpërdrejtë, ai duhet gjithashtu të përmbushë kërkesat e zbatueshme të EN ISO/IEC 17029 dhe EN ISO 14065. Organi për vlerësimin e përputhshmërisë duhet të përdorë burime të tjera për veprimtari verifikimi vetëm nga organe të akredituara, që përmbushin kërkesat e zbatueshme të EN ISO/IEC 17029 dhe EN ISO 14065.

2. Organet e certifikimit do të akreditohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit e Shqipërisë (DPA – Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit), në përputhje me ligjin nr. 116/2014, “Për akreditimin e organeve për vlerësimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, ose nga një organ akreditimi i një shteti anëtar të Bashkimit Evropian – dhe, në secilin rast, në përputhje me rregulloren (KE) nr.765/2008, dhe, kur është e zbatueshme, me marrëveshjen shumëpalëshe evropiane të akreditimit. Akreditimi do të mbulojë fushën specifike të certifikimit të skemës vullnetare ose kombëtare, brenda fushës së direktivës, (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe është miratuar nga vendimet e Këshillit Ministror 2021/14/MC-EnC dhe 2022/02/MC-EnC.

3. Organi i certifikimit do të përzgjedhë dhe do të emërojë ekipin e auditimit, në përputhje me ISO 19011, duke marrë parasysh kompetencën e nevojshme për arritjen e objektivave të auditimit. Ekipi i auditimit do të ketë kompetencën, përvojën dhe aftësitë e përgjithshme dhe specifike të nevojshme për kryerjen e auditimit, duke marrë parasysh objektin e auditimit. Kur ka vetëm një auditues, audituesi do të ketë gjithashtu kompetencën për të kryer detyrat e një drejtuesi të ekipit të auditimit të zbatueshme për atë auditim. Organi i certifikimit do të sigurojë që vendimi i certifikimit të merret nga një shqyrtues teknik, që nuk ka qenë pjesë e ekipit të auditimit.

4. Audituesit ligjorë duhet:

a) të jenë të pavarur nga veprimtaria që auditohet, me përjashtim të auditimeve që kanë të bëjnë me kapitullin 7, të këtij vendimi (certifikimi me rrezik të ulët ILUC), ku auditimi i palës së parë ose të dytë mund të kryhet deri në pikën e parë të grumbullimit;

b) të jenë të lirë nga konflikti i interesit;

c) të kenë aftësitë specifike të nevojshme për kryerjen e auditimit lidhur me kriteret e skemës, duke përfshirë:

i. për kriteret e përdorimit të tokës të përcaktuara në nenin 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, si dhe metodologjinë e certifikimit me rrezik të ulët ILUC, të përcaktuar sipas aneksit 7, të këtij vendimi: përvojë në bujqësi, agronomi, ekologji, shkenca natyrore, pylltari, silvikulturë ose një fushë të lidhur, duke përfshirë aftësitë teknike specifike të nevojshme për të verifikuar pajtueshmërinë me kriteret për kullotat me biodiversitet të lartë dhe pyjet me biodiversitet të lartë;

ii. për kriteret e kursimit të emetimeve të GESGES-it, të përcaktuara në nenin 9, pikat 13 dhe 14, të aneksit 1, të këtij vendimi, ose kur përcaktohen emetimet e GESGES-it të lëndëve

djegëse të karbonit të ricikluar dhe RFNBO-ve, në përputhje me metodologjinë e përcaktuar, sipas aneksit 4, të këtij vendimi: të paktën dy vjet përvojë në vlerësimin e ciklit të jetës së lëndëve djegëse dhe përvojë specifike në auditimin e llogaritjeve të emetimeve të GESGES-it, që lidhen me llojin e auditimeve që do të kryhen. Në varësi të fushëveprimit specifik të auditimit, ajo përvojë plotësohet me përvojë në bujqësi, agronomi, ekologji, pylltari, shkenca natyrore, silvikulturë, inxhinieri, menaxhim energjie ose një fushë të ngjashme. Kur fushëveprimi i auditimit përfshin verifikimin e niveleve të karbonit organik në tokë (për qëllimin e zbatimit të kredisë së kursimit të emetimeve për akumulimin e karbonit në tokë), kërkohet gjithashtu njohuri teknike për shkencën e tokës;

iii. për kriteret e zinxhirit të ruajtjes, të përcaktuara sipas nenit 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe të operacionalizuara sipas nenit 3, të këtij kapitulli: përvojë në sistemet e bilancit në masë, logjistikën e zinxhirit të furnizimit, kontabilitet, gjurmueshmëri dhe trajtimin e të dhënave ose një fushë të lidhur;

iv. për auditimin e grupit: përvojë në kryerjen e auditimeve të grupit.

5. Skemat vullnetare do të krijojnë kurse trajnimi për audituesit, që mbulojnë të gjitha aspektet që lidhen me fushëveprimin e skemës. Kurset do të përfshijnë një provim për të demonstruar përputhshmërinë e pjesëmarrësve me kërkesat e trajnimit në fushën ose fushat teknike, në të cilat ata janë aktivë. Audituesit do të marrin pjesë në kurset e trajnimit përpara kryerjes së auditimeve në emër të skemës vullnetare.

6. Audituesit ligjorë duhet të ndjekin kurse trajnimi rifreskues në mënyrë të rregullt. Skemat vullnetare duhet të zbatojnë një sistem për të monitoruar statusin e trajnimit të audituesve aktivë të skemës. Skemat vullnetare duhet gjithashtu të ofrojnë udhëzime për organet e certifikimit, sipas nevojës, për aspekte që janë të rëndësishme për procesin e certifikimit. Këto udhëzime mund të përfshijnë përditësime të kuadrit rregullator ose gjetje përkatëse nga procesi i monitorimit të brendshëm të skemës vullnetare.

7. Organi i certifikimit duhet të ruajë të dhënat për auditimet e kryera sipas skemave të verifikimit për kohëzgjatjen e këtyre skemave dhe për pesë vjet pas përfundimit të tyre, duke përfshirë të dhëna për datën, orën dhe vendndodhjen e saktë të secilit auditim.

Neni 11

Procesi i auditimit, nivelet e sigurisë dhe klasifikimi i mospërputhjeve

Procesi i auditimit dhe nivelet e sigurisë

1. Skemat vullnetare do të kërkojnë që operatorët ekonomikë të kalojnë me sukses një auditim fillestar përpara se t'u lejohej të marrin pjesë në skemë. Auditimi fillestar i një pjesëmarrësi të ri në skemë ose një ricertifikim i një pjesëmarrësi ekzistues në skemë, sipas një kuadri rregullator të rishikuar, do të jetë gjithmonë në vend dhe do të ofrojë, së paku, siguri të arsyeshme për efektivitetin e proceseve të brendshme të operatorit ekonomik. Në varësi të profilit të rrezikut të operatorit ekonomik, mund të zbatohet një nivel i kufizuar sigurie për vërtetësinë e deklaratave të tij. Në bazë të rezultateve të auditimit fillestar, operatorët ekonomikë, që konsiderohen me rrezik të ulët, mund t'u nënshtrohen auditimeve pasuese me nivel të kufizuar sigurie.

2. Skemat vullnetare mund të autorizojnë një organ për vlerësimin e përputhshmërisë për të kryer verifikimin e përputhshmërisë me kuadre të ndryshme certifikimi gjatë të njëjtit proces auditimi, për sa kohë që organi për vlerësimin e përputhshmërisë certifikon se operatorët ekonomikë plotësojnë kërkesat, në përputhje me ligjin nr. 24/2023, ligjin nr. 46/2025, këtë aneks, me nenin 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe me aneksin 7, të këtij vendimi (kur është e zbatueshme).

3. Skemat vullnetare që lejojnë një kohëzgjatje të certifikatës më të gjatë se një vit duhet të sigurojnë kryerjen e një auditimi mbikëqyrës vjetor të të gjithë operatorëve ekonomikë, që

marrin pjesë në skemë. Në rastin e auditimeve të grupit, auditimi vjetor mund të mbulojë një kampion të anëtarëve të grupit, në përputhje me nenin 12, të këtij aneksi. Shpeshtësia e auditimeve mbikëqyrëse duhet të rritet në bazë të nivelit të rrezikut të përgjithshëm, që lidhet me profilin e operatorit ekonomik, zinxhirin e furnizimit dhe rezultatet e auditimeve të mëparshme. Rishikuesi teknik duhet të jetë përgjegjës për vlerësimin e rezultateve të auditimeve mbikëqyrëse.

4. Skemat vullnetare do të përcaktojnë procedura të hollësishme, që përcaktojnë se si planifikohen dhe kryhen auditimet dhe si hartohen raportet e auditimit. Skemat vullnetare do të sigurojnë që organet e certifikimit të kryejnë auditime, në përputhje me ISO 19011 ose ekuivalentin. Skemat vullnetare do të sigurojnë gjithashtu një shkëmbim efikas dhe në kohë të informacionit të auditimit ndërmjet tyre për të mbështetur përgatitjen dhe kryerjen efektive të auditimeve.

5. Auditimi do të përfshijë të paktën elementet e mëposhtme:

a) Identifikimin e veprimtarive të ndërmarra nga operatori ekonomik, që janë relevante për kriteret e skemës;

b) Identifikimin e sistemeve përkatëse të operatorit ekonomik dhe i organizimit të tij të përgjithshëm në lidhje me kriteret e skemës dhe kontrollet e zbatimit efektiv të sistemeve përkatëse të kontrollit;

c) Analizën e rreziqeve, që mund të çojnë në një deklarament material të pasaktë, bazuar në njohuritë profesionale të audituesit dhe informacionin e paraqitur nga operatori ekonomik. Kjo analizë duhet të marrë në konsideratë profilin e përgjithshëm të rrezikut të aktiviteteve, në varësi të nivelit të rrezikut të operatorit ekonomik dhe zinxhirit të furnizimit, në veçanti në fazat menjëherë të mëparshme dhe të mëvonshme, për shembull, për operatorët ekonomikë, që trajtojnë material të listuar në shtojcën përkatëse të aneksit 4, të këtij vendimi (vlerat të paracaktuara për llogaritjen e GES-it). Intensiteti ose fushëveprimi i auditimit, ose të dyja, duhet të përshtaten me nivelin e rrezikut të përgjithshëm të identifikuar, gjithashtu bazuar në kontrollet e besueshmërisë të kapacitetit prodhues të një impianti dhe sasive të deklaruara të karburanteve të prodhuara;

ç) Një plan verifikimi, që i korrespondon analizës së rrezikut dhe fushës së veprimit e të kompleksitetit të aktiviteteve të operatorit ekonomik, duke përcaktuar metodat e kampionimit që do të përdoren në lidhje me ato aktivitete;

d) Zbatimin e planit të verifikimit, duke mbledhur prova, në përputhje me metodat e përcaktuara të kampionimit, si dhe të gjitha provat shtesë përkatëse, për të cilat do të bazohet përfundimi i verifikuesit;

dh) Një kërkesë ndaj operatorit ekonomik për sigurimin e çdo elementi mungues të gjurmëve të auditimit, një shpjegim të ndryshimeve ose rishikimin e pretendimeve apo të llogaritjeve, përpara arritjes së një konkluzioni përfundimtar të verifikimit;

e) Verifikimin e saktësisë së të dhënave të regjistruara nga operatorët ekonomikë ose përfaqësuesit e tyre në bazën e të dhënave të biokarburanteve, të krijuar sipas aneksit 5, të këtij vendimi.

Klasifikimi i mospërputhjeve

6. Mospërputhjet e identifikuara gjatë një auditimi do të klasifikohen si kritike, madhore ose të vogla, në përputhje me pikat 7 deri në 9, të këtij neni.

7. Shkelja e qëllimshme e standardeve të një skeme vullnetare, si mashtrimi, mospërputhshmëria e pakthyeshme ose një shkelje, që rrezikon integritetin e skemës vullnetare, do të konsiderohet si një mospërputhshmëri kritike. Mospërputhshmëritë kritike do të përfshijnë, por nuk kufizohen në:

a) mospërputhjen me kërkesat e detyrueshme, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, si p.sh. konvertimi i tokës që bie ndesh me atë nen;

b) lëshimin mashtues të një dëshmie të qëndrueshmërisë ose të vetëdeklarimeve, për shembull, dublikimi i qëllimshëm i një dëshmie të qëndrueshmërisë për të kërkuar përfitim financiar;

c) keqdeklarimin e qëllimshëm të përshkrimit të lëndës së parë, falsifikimin i vlerave të GES-it ose i të dhënave hyrëse, ose prodhimin e qëllimshëm të mbetjeve ose të mbetjeve të mbetura, për shembull, modifikimin e qëllimshëm të një procesi prodhimi për të prodhuar material shtesë mbetjesh të mbetura ose kontaminimin e qëllimshëm të një materiali, me qëllimin e klasifikimit të tij si mbetje.

8. Mosrespektimi i një kërkesë të detyrueshme të ligjit nr. 24/2023, të ligjit nr. 46/2025, të këtij aneksi, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, ose të aneksit 7, të këtij vendimi, kur mospërputhshmëria është potencialisht e kthyeshme, e përsëritur, dhe zbulon probleme ose aspekte sistematike, që më vete ose në kombinim me mospërputhshmëri të mëtejshme, mund të rezultojnë në një dështim themelor të sistemit, do të konsiderohet si një mospërputhshmëri madhore. Mospërputhshmëritë madhore do të përfshijnë, por nuk kufizohen në:

a) probleme sistematike me bilancin e masës ose të dhënat e GES-it të raportuara, për shembull, dokumentacion i pasaktë i identifikuar në më shumë se 10 për qind të pretendimeve të përfshira në kampionin përfaqësues;

b) mosdeklarimin nga një operator ekonomik të pjesëmarrjes së tij në skema të tjera vullnetare gjatë procesit të certifikimit;

c) mosdhënien e informacionit përkatës auditorëve, për shembull, të dhëna të bilancit masiv dhe raporte auditimi.

9. Një moskonformitet që ka ndikim të kufizuar, përbën një mungesë të izoluar ose të përkohshme, nuk është sistematik dhe nuk rezulton në një dështim themelor nëse nuk korrigjohet, do të konsiderohet si një moskonformitet i vogël.

Pasojat e mospërputhjeve

10. Pasojat e mospërputhjeve për operatorë ekonomikë do të jenë, si vijon:

a) Në rastin e mospërputhjeve kritike, operatorëve ekonomikë që aplikojnë për certifikim nuk u lëshohet certifikatë. Operatorët ekonomikë mund të riaplikojnë për certifikim pas kalimit të një periudhe kohe të caktuar të përcaktuar nga skema vullnetare. Mospërputhjet kritike të identifikuara gjatë auditimeve të mbikëqyrjes ose ricertifikimit ose përmes monitorimit të brendshëm ose procesit të ankesave të një skeme vullnetare do të çojnë në tërheqjen e menjëhershme të certifikatës së operatorit ekonomik;

b) Në rast të mospërputhjeve të mëdha, operatorëve ekonomikë që aplikojnë për certifikim nuk u lëshohet certifikatë. Mospërputhjet e mëdha të identifikuara gjatë auditimeve të mbikëqyrjes ose ricertifikimit ose nëpërmjet monitorimit të brendshëm të një skeme vullnetare ose procesit të ankesave çojnë në pezullimin e menjëhershëm të certifikatës së operatorit ekonomik. Kur operatorët ekonomikë nuk ofrojnë një zgjidhje për ndonjë mospërputhje të madhe, brenda 90 ditëve nga njoftimi, certifikata tërhiqet;

c) Në rastin e mospërputhjeve të vogla, skemat vullnetare mund të përcaktojnë periudhën kohore për zgjidhje, që nuk tejkalon 12 muaj nga njoftimi dhe datën e auditimit të ardhshëm të mbikëqyrjes ose të ricertifikimit.

Kërkesat e dokumentacionit për operatorët ekonomikë të certifikuar

11. Skemat vullnetare certifikojnë vetëm operatorë ekonomikë kur ato përputhen me të gjitha kërkesat e mëposhtme:

a) Kanë një sistem menaxhimi të dokumentacionit;

b) kanë një sistem të auditueshëm për ruajtjen e sigurt dhe shqyrtimin e të gjitha provave, që lidhen me pretendimet që bëjnë ose për të cilat mbështeten;

c) Mbajnë të gjitha provat e nevojshme për të përmbushur këtë kapitull, me nenin 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe me kapitullin 7, të këtij vendimi, për një minimum prej pesë vjetësh;

d) Pranojnë përgjegjësinë për përgatitjen e çdo informacioni, që lidhet me auditimin e provave të tilla.

12. Raportet e auditimit, raportet përmbledhëse të auditimit dhe certifikatat e hartuara ose të lëshuara nga një organ për vlerësimin e përputhshmërisë, në kuadër të një skeme vullnetare, duhet të përfshijnë të paktën elementet e përcaktuara në aneksin I, të këtij aneksi.

Neni 12 **Auditim ne grup**

1. Skemat vullnetare mund të kryejnë auditim në grup vetëm në rastet e mëposhtme:

a) Për prodhuesit e lëndës së parë, në veçanti prodhuesit e vegjël, organizatat e prodhuesve dhe kooperativat dhe mbledhësit e mbetjeve;

b) Për përputhshmërinë me kriteret e skemës, që lidhen me tokën, kur zonat në fjalë janë në afërsi dhe kanë karakteristika të ngjashme (si kushtet klimatike ose të tokës);

c) Për qëllimin e llogaritjes së kursimeve të GES-it, kur njësitë kanë sisteme të ngjashme prodhimi dhe lloje të kulturave.

Operatorët ekonomikë të përfshirë në një auditim grupi caktojnë një drejtues grupi. Pikat e para të grumbullimit, organizatat e prodhuesve ose kooperativat mund të veprojnë gjithashtu si drejtues grupi, që përfaqësojnë operatorët ekonomikë, të përfshirë në auditimin e grupit.

2. Auditimi në grup mund të kryejë verifikim për të gjitha njësitë përkatëse në bazë të një kampioni njësisish. Skemat vullnetare do të përcaktojnë udhëzime për zbatimin e një qasjeje auditimi në grup, duke përfshirë të paktën elementet e mëposhtme:

a) Rolin e drejtuesit të grupit, që mbulon specifikimet për sistemin e menaxhimit të brendshëm dhe procedurat e inspektimit të brendshëm të grupit;

b) Përcaktimin e madhësisë së kampionit.

3. Një kampion i përbërë nga një numër anëtarësh të grupit ekuivalent me rrënjën katrore të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të grupit auditohet individualisht të paktën një herë në vit. Ky numër rritet në rast të një niveli më të lartë rreziku. Skemat vullnetare përcaktojnë kriteret për përcaktimin e nivelit të përgjithshëm të rrezikut në zonat dhe pasojat e atij niveli rreziku për qasjen e auditimit. Kampioni duhet të jetë përfaqësues i të gjithë grupit dhe të përcaktohet duke përdorur një kombinim të rrezikut dhe përzgjedhjes rastësore. Përzgjedhja rastësore duhet të përfaqësojë të paktën 25 për qind të kampionit. Prodhuesit e lëndës së parë të përzgjedhur për auditim duhet të ndryshojnë nga viti në vit.

4. Auditimi i grupit kryhet në vend, përveçse, kur auditimet përmes shqyrtimit të dokumenteve konsiderohen të afta të ofrojnë të njëjtin nivel sigurie, si një auditim në vend. Skemat vullnetare përcaktojnë provat e kërkuara për të lejuar auditimet përmes shqyrtimit të dokumenteve. Vetëdeklarimet nga operatorët ekonomikë nuk konsiderohen prova të mjaftueshme. Auditimet e menaxherit të grupit kryhen gjithmonë në vend.

5. Mospërputhja kritike ose e madhe e anëtarëve individualë të grupit e identifikuar gjatë një auditimi trajtohet në përputhje me pikën 10, të nenit 11, të këtij aneksi. Nëse një mospërputhje kritike ose e madhe identifikohet në të gjithë kampionin fillestar të grupit, do të auditohet gjithashtu një kampion shtesë i anëtarëve të grupit me të njëjtën madhësi. Mospërputhja sistematike e shumicës së anëtarëve të grupit në të gjithë kampionin do të çojë në pezullimin ose tërheqjen e certifikimit të të gjithë grupit, sipas rastit.

Neni 13 **Auditimi i mbetjeve dhe i tepricave**

1. Skemat vullnetare dhe organet e certifikimit që punojnë në emër të tyre do të zbatojnë kërkesat për verifikimin e zinxhirit të furnizimit të biokarburanteve dhe biolëngjeve të

prodhuara nga mbetjet dhe mbetjet e mbetura të përcaktuara në pikat 2 deri në 7, të këtij neni, dhe për lëndët djegëse të biomasës, kërkesat e përcaktuara në pikat 2 deri në 5.

2. I gjithë zinxhiri i furnizimit do të mbulohet duke filluar nga origjina e tij, domethënë, operatori ekonomik, ku lind materiali i mbetjes ose i tepricës.

3. Të gjithë operatorët ekonomikë do të auditohen individualisht. Megjithatë, qasjet e auditimit në grup mund të kryhen në origjinën e zinxhirit të furnizimit, për shembull, restorantet dhe prodhuesit e mbetjeve ose mbeturinave.

4. Frekuenca dhe intensiteti i procedurës së auditimit duhet të pasqyrojnë nivelin e përgjithshëm të rrezikut. Skemat vullnetare duhet të përcaktojnë rregulla të qarta, në përpjesëtim me nivelin e rrezikut specifik të lidhur me llojin e mbetjeve ose mbeturinave. Për biokarburantet dhe biolëngjet, pikat e origjinës, që furnizojnë pesë ose më shumë ton në muaj mbetjesh ose mbeturinash, të renditura sipas shtojcës I, të aneksit 2, të këtij vendimi, duhet t'i nënshtrohen një auditimi në vend. Auditimi në vend mund të bazohet në një kampion, kur zbatohet një qasje auditimi në grup.

5. Pikave të grumbullimit do t'u kërkohej të paraqesin një listë të të gjitha pikave të origjinës, që kanë nënshkruar një vetëdeklarim të audituesit përpara auditimit të pikës së grumbullimit. Sasia e mbetjeve të gjeneruara mujore ose vjetore do të deklarohet qartë në vetëdeklarim. Provat ose dokumentet për të gjitha dërgesat individuale do të jenë të disponueshme në pikën e grumbullimit dhe do të verifikohen nga audituesi, duke përfshirë marrëveshjet për asgjësimin e mbetjeve, fletëdorëzimet dhe vetëdeklarimet.

6. Audituesi ligjor do të verifikojë ekzistencën e një numri pikash origjine të barabartë me të paktën rrënjën katrore të të gjitha pikave të origjinës në listë. Verifikimi mund të kryhet nga distanca, përveçse kur ka dyshim lidhur me ekzistencën e pikës së origjinës ose kur ajo përmbush kriteret për auditim në vend, në përputhje me pikën 4. Audituesit ligjorë do të kontrollojnë dërgesat e materialit të qëndrueshëm të marrësit pasardhës, duke verifikuar kopjet e deklaratës së qëndrueshmërisë të lëshuar nga pika e grumbullimit për marrësit e atyre dërgesave, bazuar në një kampion të rastësishëm dhe të bazuar në rrezik.

7. Organi i certifikimit do të kryejë një auditim të detyrueshëm mbikëqyrjeje, brenda gjashtë muajve pas certifikimit të parë. Për pikat e grumbullimit dhe tregtarët, që merren si me mbetje dhe mbetje të mbetura, ashtu edhe me materiale të virgjëra (siç janë vajrat bimë, një auditim shtesë mbikëqyrjeje do të kryhet tre muaj pas auditimit të certifikimit, duke mbuluar periudhën e parë të bilancit të masës. Kur një pikë grumbullimi ka disa site magazinimi, audituesi do të auditojë bilancin e masës të çdo site magazinimi.

8. Nëse ka dyshime të arsyeshme për natyrën e mbetjeve dhe të mbetjeve të deklaruara, audituesi ligjor është i autorizuar të marrë mostra dhe t'i analizojë ato nga një laborator i pavarur.

Neni 14

Auditimi i llogaritjeve aktuale të emetimeve të gazeve serrë

1. Skemat vullnetare kërkojnë që operatorët ekonomikë t'u vënë në dispozicion audituesve të gjithë informacionin përkatës dhe të përditësuar lidhur me llogaritjen e emetimeve aktuale të GES-it, paraprakisht përpara auditimit të planifikuar. Ky informacion përfshin të dhënat hyrëse dhe çdo provë tjetër përkatëse, informacion për faktorët e emetimit dhe të konvertimit dhe vlerat standarde të zbatuara (dhe burimet e tyre të referencës), llogaritjet e emetimeve të GES-it dhe provat që lidhen me zbatimin e krediteve të kursimit të emetimeve të GES-it.

2. Audituesi ligjor duhet të regjistrojë emetimet që ndodhin në vendin e audituar në raportin e auditimit. Për përpunimin e biokarburanteve përfundimtare, audituesi ligjor duhet të regjistrojë emetimet pas shpërndarjes dhe kursimet e arritura. Kur emetimet devijojnë ndjeshëm nga vlerat tipike ose vlerat aktuale të llogaritura të kursimeve të emetimeve janë

anomalisht të larta, arsyet për devijimet duhet të jepen në raport. Skemat vullnetare duhet të përcaktojnë procedura që kërkojnë nga organet e certifikimit t'i informojnë menjëherë ato për devijime të tilla.

3. Audituesit ligjorë do të verifikojnë që vlerësimi i kursimit të emetimeve nga kapja dhe zëvendësimi i CO₂ të kufizohet në emetimet e shmangura nëpërmjet kapjes së CO₂, karboni i të cilit e ka origjinën nga biomasa dhe që përdoret për të zëvendësuar CO₂ me origjinë fosile. Ai verifikim kërkon akses në informacionin e mëposhtëm:

- a) Qëllimin për të cilin përdoret CO₂ i kapur;
- b) Origjinën e CO₂ që zëvendësohet;
- c) Origjinën e CO₂ që kapet;
- ç) Informacionin për emetimet për shkak të kapjes dhe përpunimit të CO₂.

Për qëllimet e shkronjës “b”, operatorët ekonomikë që përdorin CO₂ të kapur mund të deklarojnë se si CO₂ që zëvendësohet është gjeneruar më parë dhe të deklarojnë, me shkrim, se shmangen emetime ekuivalente me atë sasi, si pasojë e zëvendësimit. Kjo provë do të konsiderohet e mjaftueshme për të verifikuar pajtueshmërinë me kërkesat e ligjit nr. 24/2023, dhe shmangien e emetimeve.

4. Operatorët ekonomikë mund të bëjnë pretendime për vlerat aktuale të GES-it vetëm pasi aftësia e tyre për të kryer llogaritjet e vlerave aktuale të jetë verifikuar nga një auditim.

5. Me kërkesë, skemat vullnetare do të ofrojnë akses në llogaritjet aktuale të GES-it, të certifikuara sipas skemës së tyre vullnetare, së bashku me raportet përkatëse të auditimit, për sekretariatit e komunitetit të energjisë dhe për autoritetin mbikëqyrës të Republikës së Shqipërisë, përgjegjës për mbikëqyrjen e organeve të certifikimit.

Neni 15

Auditim i sistemeve të bilancit masiv

1. Skemat vullnetare do të sigurojnë që operatorët ekonomikë t'u japin audituesve paraprakisht të gjitha të dhënat e bilancit të masës në avancë të auditimit.

2. Gjatë auditimit fillestar të kryer përpara se një operator ekonomik të lejohet të marrë pjesë në një skemë, audituesi ligjor kontrollon ekzistencën dhe funksionimin e sistemit të bilancit të masës.

3. Gjatë auditimeve vjetore pasuese, audituesi ligjor do të kontrollojë të paktën elementet e mëposhtme:

- a) Listën e të gjitha vendndodhjeve, që janë brenda objektit të certifikimit, secila vendndodhje duhet të ketë regjistrat e saj të bilancit masiv;
- b) Listën e të gjitha inputeve për çdo vend dhe përshkrimi i materialit të trajtuar dhe detajet e të gjithë furnizuesve;
- c) Listën e të gjitha outputeve për çdo vendndodhje dhe përshkrimi i materialit të trajtuar dhe të dhënat e të gjithë klientëve;
- ç) Faktorët e konvertimit të zbatuar, veçanërisht në rastin e instalimeve që përpunojnë mbetje ose mbetje, për të siguruar që procesi të mos modifikohet për të prodhuar më shumë material mbetjeje ose materiali të mbetur;
- d) Çdo mospërputhje ndërmjet sistemit të kontabilitetit dhe hyrjeve, daljeve dhe balanceve;
- dh) Shpërndarjen e karakteristikave të qëndrueshmërisë;
- e) Ekuivalencën e të dhënave të qëndrueshmërisë dhe stokut fizik në fund të periudhës së bilancit masiv.

Neni 16

auditim i kullotës me biodiversitet të lartë natyrore dhe jo natyrore

1. Audituesit që verifikojnë nëse toka është kullotë me biodiversitet të lartë, në përputhje me shkronjën “ç”, të pikës 6, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, do të verifikojnë nëse toka është ose ka qenë kullotë me biodiversitet të lartë në çdo moment që nga janari 2008. Në dokumentet e sistemit të tyre, skemat vullnetare do të informojnë operatorët ekonomikë për llojin e provave, që organet e tyre të certifikimit mund të pranojnë për të provuar statusin historik të zonës që nga janari 2008.

2. Kur toka mbetet kullotë ose do të mbetet kullotë në mungesë të ndërhyrjes njerëzore dhe ndodhet në ndonjërin nga shtrirjet gjeografike, të përcaktuara sipas aneksit 7, të këtij vendimi (që transponon rregulloren e Komisionit (EU) nr. 1307/2014, siç është përshtatur dhe është miratuar nga komuniteti i energjisë), ajo do të konsiderohet si kullotë natyrore, me biodiversitet të lartë.

3. Për tokën që ndodhet jashtë zonave, të përmendura në pikën 2, të këtij neni, audituesi ligjor do të vlerësojë nëse kullota ruan ose do të kishte ruajtur në mungesë të ndërhyrjes njerëzore përbërjen natyrore të specieve dhe karakteristikat dhe proceset ekologjike. Kur është kështu, toka do të konsiderohet si kullotë natyrore me biodiversitet të lartë, ose që ka qenë e tillë. Kur kullota tashmë është shndërruar në tokë të punueshme dhe nuk është e mundur të vlerësohen karakteristikat e vetë tokës përmes informacionit të disponueshëm nga autoritetet kompetente kombëtare ose përmes imazheve satelitore, audituesi ligjor do ta konsiderojë një tokë të tillë, si të mos ketë qenë kullotë me biodiversitet të lartë në momentin e shndërrimit.

4. Kur toka ka pushuar ose do të kishte pushuar në mungesë të ndërhyrjes njerëzore, së qeni kullotë, është e pasur me specie dhe jo e degraduar dhe është identifikuar si me biodiversitet të lartë nga autoriteti kompetent përkatës, toka do të konsiderohet si kullotë jonatyrore, me biodiversitet të lartë.

5. Çdo tokë që është, ose ka qenë, kullotë jonatyrore me biodiversitet të lartë në ose pas janarit 2008 mund të përdoret për prodhimin e karburantit, me kusht që korrja e lëndës së parë të jetë e nevojshme për të ruajtur statusin e kullotës, si kullotë me biodiversitet të lartë, dhe që praktikatat aktuale të menaxhimit të mos paraqesin rrezik për shkaktimin e rënies së biodiversitetit të kullotës.

6. Operatorët ekonomikë duhet të ofrojnë prova se korrja e lëndës së parë është e nevojshme për të ruajtur statusin e kullotës me biodiversitet të lartë dhe se praktikatat e menaxhimit nuk paraqesin rrezik për të shkaktuar rënie të biodiversitetit të kullotës. Kur operatorët ekonomikë nuk janë në gjendje të ofrojnë prova të tilla, ata duhet të ofrojnë prova se u është dhënë leje nga autoriteti kompetent përkatës ose agjencia e caktuar për të korrur lëndën e parë, me qëllim ruajtjen e statusit të kullotës me biodiversitet të lartë.

7. Vlerësimi teknik i tokës kryhet nga një specialist i kualifikuar, që është i jashtëm dhe i pavarur nga veprimtaria, që auditohet, dhe i lirë nga konflikti i interesit, i cili mund të jetë pjesë e ekipit të auditimit. Vlerësimi dhe rezultati i tij shqyrtohen si pjesë e auditimit.

8. Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura kontribuon përmes dhënies së informacionit zyrtar mbi statusin e zonave dhe verifikimit të vlerave të biodiversitetit, sipas kriterëve të përcaktuara, duke bashkëpunuar teknikisht me autoritetet përgjegjëse dhe organet e certifikimit.

Neni 17

Verifikimi i certifikimit me rrezik të ulët të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës (rrezik i ulët ILUC) – procesi dhe metodologjia

Procesi i aplikimit dhe certifikimit

1. Skemat vullnetare do të kërkojnë që operatorët ekonomikë, që kërkojnë certifikim me rrezik të ulët ILUC, të paraqesin një aplikim pranë një organi për vlerësimin e përputhshmërisë

që ka kompetencën për të lëshuar një certifikim të tillë. Aplikanti mund të jetë një fermë, një pikë e parë grumbullimi ose një drejtues grupi, që vepron në emër të një grupi fermerësh.

2. Aplikimi për certifikimin me rrezik të ulët ILUC duhet të përmbajë të paktën informacionin e mëposhtëm:

a) Emrin dhe të dhënat e kontaktit të aplikantit ose aplikantëve, duke përfshirë, kur është e nevojshme, anëtarët e një grupi për certifikim në grup;

b) Një përshkrim të masave shtesë me rrezik të ulët ILUC të parashikuara, duke përfshirë:

i. detaje për ngastrën e përcaktuar, ku do të zbatohet masa e shtesës, përfshirë përdorimin aktual të tokës, praktikat aktuale të menaxhimit, të dhënat aktuale të rendimentit të ngastrës dhe (nëse zbatohet) një deklaratë nëse toka është e papërdorur, e braktisur ose e degraduar rëndë;

ii. përshkrimin e masave të shtesës dhe një vlerësim i biomasës shtesë që do të prodhohet pas zbatimit të tyre (qoftë nëpërmjet rritjes së rendimentit ose prodhimit në tokë të papërdorur, të braktisur ose të degraduar rëndë);

iii. informacionin për çdo njohje ekzistuese nga sekretariati i komunitetit të energjisë, sipas një skeme vullnetare (emri i skemës vullnetare, numri i certifikatës, statusi dhe periudha e vlefshmërisë).

Nëse aplikimi bëhet pasi masat e shtesës të jenë zbatuar, vetëm biomasa shtesë e prodhuar pas datës së certifikimit me rrezik të ulët ILUC mund të pretendohet si me rrezik të ulët ILUC.

Plani i menaxhimit dhe vija bazë e rendimentit dinamik

3. Pasi aplikimi me rrezik të ulët ILUC të pranohet, operatori ekonomik do të hartojë një plan menaxhimi dhe do t'ia paraqesë atë organit të certifikimit. Plani i menaxhimit do të bazohet në informacionin në aplikimin për certifikim dhe do të përfshijë elementet e përcaktuara në shtojcën IV, të këtij aneksi.

4. Organi i certifikimit do të kryejë një auditim bazë në terren për të verifikuar përmbajtjen e planit të menaxhimit, si dhe për të përcaktuar dhe për të dokumentuar bazën dinamike të rendimentit.

5. Si pjesë e auditimit bazë, organi i certifikimit vlerëson nëse masat e shtesës pritet të çojnë në një rritje të rendimenteve, në përputhje me aneksin 7, të këtij vendimi, dhe që masat e shtesës të jenë në përputhje me kriteret e qëndrueshmërisë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1.

6. Audituesit që kryejnë auditimin bazë në emër të organit të certifikimit duhet të tregojnë në raportin e auditimit bazë çdo çështje të qëndrueshmërisë, që rrjedh nga zbatimi i masave të shtesës, të cilat mund të përbëjnë potencialisht një shkelje të kuadrit ligjor kombëtar ose rajonal ose nuk janë në përputhje me kushtet specifike vendore. Çdo çështje e qëndrueshmërisë duhet të përfshihet në auditimet vjetore.

Vlefshmëria, auditimet vjetore, dhe masat shtesë

7. Skemat vullnetare do të lëshojnë certifikata me rrezik të ulët ILUC, në përputhje me kërkesat minimale të përmbajtjes, të përcaktuara sipas shtojcës IV, të këtij aneksi, dhe do të publikojnë një listë të atyre certifikatave në faqen e tyre të internetit.

8. Në rastin e aplikimeve që përfshijnë masa shtesë, që do të zbatohen pas certifikimit, auditimi bazë, rezultatet e testit të shtesës dhe baza dinamike e rendimentit do të jenë të vlefshme për 10 vjet. Në rastin e kulturave shumëvjeçare, një operator ekonomik mund të zgjedhë të vonojë fillimin e periudhës së vlefshmërisë 10-vjeçare deri në 2 vjet në rastin e masave shtesë operative ose deri në 5 vjet në rastin e rimbjelljes.

9. Kur masat e shtesës janë zbatuar tashmë përpara certifikimit, auditimi i bazës referuese, rezultatet e testit të shtesës dhe baza referuese dinamike e prodhimit do të jenë të vlefshme për 10 vjet nga viti fillestar i zbatimit të masës së shtesës. Në një rast të tillë, baza referuese mund të pranohet për masa të shtesës të marra, jo më shumë se 10 vjet më parë, për atë kohë sa ka të dhëna dhe prova dokumentare të mjaftueshme që ofrojnë të njëjtin nivel sigurie, si në një situatë kur auditimi i bazës referuese është kryer përpara zbatimit të masave të shtesës.

10. Vetëm biomasa shtesë, që është prodhuar pasi të jetë dhënë certifikimi me rrezik të ulët ILUC do të kualifikohet për një deklaram me rrezik të ulët ILUC. Sasia faktike e biomasës shtesë vjetore, e deklaruar nga operatori ekonomik, do t'i nënshtrohet auditimeve vjetore.

11. Zbatimi i planit të menaxhimit i nënshtrohet auditimeve vjetore për të verifikuar që përmbajtja e tij zbatohet saktë dhe që sasitë e biomasës së prodhuar shtesë dhe të pretenduar, kundrejt bazës dinamike të prodhimit, janë të sakta.

12. Një operator ekonomik mund të aplikojë më shumë se një masë shtese gjatë viteve. Kur dy ose më shumë masa shtese zbatohen së bashku në të njëjtin vit në të njëjtën parcelë toke të përcaktuar, biomasa shtesë e prodhuar si rezultat do të vlerësohet kundrejt të njëjtës linjë bazë dinamike të rendimentit. Biomasa shtesë mund të certifikohet si me rrezik të ulët ILUC, sipas së njëjtës certifikatë. Kur dy ose më shumë masa shtese zbatohen në kohë të ndryshme në të njëjtën parcelë toke të përcaktuar, operatori ekonomik mund të zgjedhë njëren nga opsionet e mëposhtme:

a) Përditëso bazën referuese të rendimentit dinamik dhe testin e adicjonalitetit për të krijuar një bazë të re referuese, të vlefshme për 10 vjet të tjera;

b) Të ruhet periudha fillestare e vlefshmërisë prej 10 vjetësh për bazën referuese të rendimentit dinamik dhe testin e shtesës pas vitit fillestar të certifikimit.

Vlerësimi i shtesave

13. Për qëllimin e certifikimit të biokarburanteve, biolëngjeve ose lëndëve djegëse nga biomasa, si me rrezik të ulët ILUC, skemat vullnetare dhe organet e certifikimit, që punojnë në emër të tyre, do të verifikojnë që operatorët ekonomikë kanë zbatuar masa që rrisin në mënyrë efektive produktivitetin e lëndës së parë, përtej një skenari të zakonshëm biznesi. Kur masa të tilla zbatohen në tokë të braktisur ose rëndë të degraduar ose nga pronarë të vegjël, auditimi bazë do të verifikojë që operatorët ekonomikë përmbushin kërkesat e përshtatshme të aneksit 7, të këtij vendimi. Në të gjitha situatat e tjera, prova e shtesës do të sigurohet duke kryer një test të atraktivitetit financiar ose test të pengesave jofinanciare, në përputhje me shtojcën IV, të këtij kapitulli.

14. Masat do të jenë të pranueshme për certifikimin me rrezik të ulët ILUC, vetëm kur ose:

a) testi i tyre i tërheqshmërisë financiare është negativ, domethënë, vlera aktuale neto (NPV) e investimit është negative, pa përfshirjen e një primi tregu;

b) ato demonstrojnë praninë e pengesave jofinanciare, që mund të kapërcehen vetëm sepse biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga lënda ushqyese shtesë mund të numërohen drejt objektivave për energjinë e rinovueshme, të përcaktuara në ligjin nr.24/2023.

Shtojca I e aneksit 3 – përmbajtja minimale e raporteve të auditimit, raporteve përmbledhëse të auditimit dhe certifikatave

Pjesa A – Përmbajtja minimale e raportit të auditimit

lidhur me operatorin ekonomik:

a) të dhënat e kontaktit të entitetit kryesor të certifikuar (emri dhe adresa e shoqërisë, të dhënat e pikës së kontaktit të caktuar);

b) fushëveprimi i certifikimit;

c) koordinatat e gjatësisë dhe gjerësisë gjeografike (për fermat dhe plantacionet e certifikuar si subjekte të vetme);

ç) fusha e certifikimit (për pikat e para të grumbullimit ose fermat dhe plantacionet e certifikuar individualisht);

d) sasia e vlerësuar e materialit të qëndrueshëm, që mund të korret çdo vit (për zinxhirët e furnizimit bujqësor dhe pyjor);

dh) sasia e vlerësuar e materialit të qëndrueshëm, që mund të mblidhet çdo vit (për pikat e grumbullimit të mbetjeve dhe të mbetjeve të mbetura);

- e) lista e vendeve nën objektin e certifikimit (emri dhe adresa);
- ë) materiale hyrëse/dalëse të trajtuara (fizikisht) nga vendet e certifikuara – klasifikimet duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në shtojcën I, të aneksit 2, të këtij vendimi;
- f) sasia e vlerësuar e materialit hyrës të qëndrueshëm të përdorur çdo vit (vetëm prodhuesit e produktit përfundimtar);
- g) sasia e vlerësuar e produktit përfundimtar të qëndrueshëm, që mund të prodhohet çdo vit (vetëm prodhuesit e produktit përfundimtar).

Lidhur me organin për vlerësimin e përputhshmërisë:

- a) të dhënat e kontaktit (emri dhe adresa) dhe logoja;
- b) përbërja e ekipit të auditimit;
- c) organ akreditimi dhe objekti dhe data e akreditimit.

Në lidhje me procesin e auditimit:

- a) data e auditimit;
- b) itinerari dhe kohëzgjatja e auditimit (të ndarë sipas kohëzgjatjes së kaluar në terren dhe në distancë, kur është e rëndësishme);
- c) standardet e skemës të audituara ose të certifikuara (duke përfshirë numrin e versionit);
- ç) cendet e audituara;
- d) metoda e auditimit (vlerësimi i rrezikut dhe baza e kampionimit, konsultimi me palët e interesuara);
- dh) certifikimi i skemave të tjera vullnetare ose standardeve;
- e) lloji i të dhënave GES (paracaktuar, NUTS2 ose vlera aktuale, duke përfshirë informacion për zbatimin e faktorëve të kursimit të emetimeve GES).

Lidhur me rezultatet e auditimit:

- a) vendi dhe data e lëshimit;
- b) lista e mospërputhjeve të identifikuara.

Pjesa B – Përmbajtja minimale e raportit përmbledhës të auditimit ose certifikatës në lidhje me operatorin ekonomik:

- a) të dhënat e kontaktit të entitetit kryesor të certifikuar (emri dhe adresa e shoqërisë, të dhënat e pikës së caktuar të kontaktit);
- b) fushëveprimi i certifikimit;
- c) koordinatat e gjatësisë dhe të gjerësisë gjeografike (për fermat dhe plantacionet e certifikuara si entitete të vetme);
- ç) opsionale për pikat e para të grumbullimit, pikat e origjinës, tregtarët me ruajtje: lista e vendndodhjeve nën objektin e certifikimit (emri dhe adresa);
- d) materialet hyrëse/dalëse të trajtuara (fizikisht) nga vendet e certifikuara – klasifikimet duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në shtojcën I, të Aneksit 2 të këtij vendimi (për tregtarët me ose pa magazinim, lloji i materialit të tregtuar).

Në lidhje me organin e certifikimit: detajet e kontaktit (emri dhe adresa) dhe logoja.

Lidhur me procesin e auditimit:

- a) data e auditimit;
- b) standarde të skemës të audituara ose të certifikuara (duke përfshirë numrin e versionit);
- c) vendet e audituara;
- ç) lloji i të dhënave GES (vlera të paracaktuara, NUTS2 ose vlera aktuale – duke përfshirë informacion mbi zbatimin e faktorëve të kursimit të emetimeve GES).

Lidhur me rezultatet e auditimit:

- a) numri ose kodi (unik) i certifikatës;
- b) vendi dhe data e lëshimit;
- c) lista e mospërputhjeve të identifikuara;
- ç) datat e vlefshmërisë së certifikatës nga/deri (dhe data e certifikimit, nëse është e zbatueshme);

d) vula dhe/ose nënshkrimi i palës lëshuese.

Shtojca II, e aneksit 3 – Të dhënat që duhet të transmetohen në të gjithë zinxhirin e furnizimit dhe të dhënat e transaksionit

Pjesa A – Të dhënat që duhet të transmetohen nëpër të gjithë zinxhirin e furnizimit

- a) emri i skemës vullnetare ose kombëtare;
- b) numri i provës së qëndrueshmërisë;
- c) karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe kursimet e emetimeve të GES-it, duke përfshirë:
 - i. deklaratën nëse lënda e parë ose karburanti përputhet me kriteret e qëndrueshmërisë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi dhe aneksit 7, të këtij vendimi;
 - ii. të dhënat e emetimeve të GES-it të llogaritura sipas metodologjisë së përcaktuar, sipas aneksit 4, të këtij vendimi;
 - iii. përshkrimin e kohës kur instalimi filloi funksionimin (vetëm për lëndët djegëse);
- ç) emri i lëndës së parë ose emri i lëndës së parë, nga e cila prodhohet karburanti;
- d) numri i lejes për mbetje ose nënprodukt shtazor (nëse zbatohet);
- dh) lloji i karburantit (vetëm për karburantet);
- e) vendi i origjinës së lëndës së parë;
- ë) vendi i prodhimit të karburantit;
- f) deklaratë nëse lënda e parë ose lënda djegëse përputhet me kriteret e përcaktuara për biokarburantet me rrezik të ulët ILUC, sipas aneksit 7, të këtij vendimi;
- g) informacion nëse është dhënë mbështetje për prodhimin e asaj dërgese, dhe nëse po, lloji i skemës së mbështetjes.

Pjesa B – Të dhënat e transaksionit

- a) emri dhe adresa e shoqërisë furnizuese;
- b) emri dhe adresa e shoqërisë blerëse;
- c) data e ngarkimit (fizik);
- ç) vendi i ngarkimit (fizik) ose pika e hyrjes e objektit logjistik ose e infrastrukturës së shpërndarjes;
- d) vendi i dorëzimit (fizik) ose objekti logjistik ose pika e daljes së infrastrukturës së shpërndarjes;
- dh) vëllimi për lëndët djegëse, sasia e energjisë së lëndës djegëse përfshihet gjithashtu, duke përdorur faktorët e konvertimit të përcaktuar në shtojcën III, të aneksit 2, të këtij vendimi.

Shtojca III, e aneksit 3 – Praktikë thelbësore të menaxhimit dhe monitorimit të tokës për të nxitur dhe për të monitoruar sekuestrimin e karbonit në tokë dhe cilësinë e tokës

Tabela 1 – Shembuj të praktikave thelbësore të menaxhimit të tokës për të nxitur sekuestrimin e karbonit në tokë (duke pasur parasysh mungesën e mbetjeve) dhe për të nxitur cilësinë e tokës

Kërkesë	parametër i cilësisë së tokës
Të paktën një rotacion me 3 kultura, duke përfshirë bishtajore ose pleh të gjelbër në sistemin e kultivimit, duke marrë parasysh kërkesat agronomike të trashëgimisë së kulturave specifike për secilën kulturë të rritur dhe kushtet klimatike. Një kulturë mbuluese shumëspecëshe midis kulturave tregtare llogaritet si një.	Nxitja e pjellorisë së tokës, karbonit të tokës, kufizimi i erozionit të tokës, biodiversitetit të tokës dhe nxitja e kontrollit të patogjenëve
Mbjellja e kulturave mbuluese, kapëse ose ndërmjetëse, duke përdorur një përzierje specimesh të përshtatshme në nivel lokal me të paktën një bishtajore. Praktikë e menaxhimit të kulturave duhet të sigurojnë mbulim minimal të tokës për të shmangur tokën e zhveshur në periudhat që janë më të ndjeshme.	Nxitja e pjellorisë së tokës, ruajtja e karbonit në tokë, shmangia e erozionit të tokës, biodiversiteti i tokës
Parandaloni ngjeshjen e tokës (frekuenca dhe koha e operacioneve në fushë duhet të planifikohen për të shmangur qarkullimin në tokë të lagësht; operacioni i punimit të tokës duhet të shmanget	Ruajtja e strukturës së tokës, shmangia e erozionit të tokës, ruajtja e biodiversitetit të tokës

ose të reduktohet shumë në tokat e lagështa; mund të përdoret planifikimi i trafikut të kontrolluar).	
Nuk lejohet djegia e kashtës në tokë bujqësore, përveç rasteve kur autoriteti ka dhënë një përjashtim për arsye të shëndetit të bimëve.	Mbajtja e karbonit në tokë, efikasiteti i burimeve
Në tokat acide ku aplikohet gëlqerizimi, ku tokat janë të degraduara dhe ku acidifikimi ndikon në produktivitetin e kulturave.	Përmirësimi i strukturës së tokës, biodiversiteti i tokës, karboni i tokës
Punim i reduktuar/pa punim – kontrolli i erozionit – shtimi i amendamenteve organike (biochar, kompost, pleh organik, mbetje të kulturave) – përdorimi i kulturave mbuluese – rilagështim – rivegjetim: mbjellje (ndryshim i specieve, mbrojtje me mulç kashte) – tipare të peizazhit – agropylltari.	Rritni karbonin organik të tokës

Tabela 2 – Shembuj të praktikave të monitorimit për cilësinë e tokës dhe ndikimet e zbutjes së karbonit

Qasja e monitorimit	Metoda e verifikimit/demonstrimit
Vlerësim rreziku	Identifikimi i zonave me rrezik të lartë të rënies së cilësisë së tokës ndihmon në parandalimin e këtyre rreziqeve dhe në përqendrimin te zonat me ndikimin më të madh.
Analiza e lëndës organike të tokës	Marrja e mostrave në mënyrë të qëndrueshme e lëndës organike të tokës përmirëson monitorimin, në mënyrë që kjo lëndë të mund të ruhet ose të përmirësohet.
Analiza e karbonit organik të tokës	Karboni organik i tokës shihet si një tregues i mirë për cilësinë më të gjerë të tokës.
Marrje mostrash të indeksit të kondicionimit të tokës	Një vlerë pozitive tregon se pritet që sistemi të ketë rritje të lëndës organike të tokës.
Vlerësimi i erozionit të tokës	Siguron që erozioni të jetë nën një nivel të tolerueshëm (p.sh. nivelet ‘t’ të USDA <i>Agricultural Research Service</i>).
plan i menaxhimit të lëndëve ushqyese	Një plan që përshkruan strategjinë e lëndëve ushqyese (duke u përqendruar kryesisht në N, P, K) dhe regjimet e plehërimit mund të parandalojë çekuilibrat e lëndëve ushqyese.
Analizë e rregullt e pH-së të tokës	Monitorimi i pH ndihmon në identifikimin e çekuilibrave në pH.

Shtojca IV e aneksit 3 – Përmbajtja e planit të menaxhimit me rrezik të ulët ILUC, metodologjia për vlerësimin e shtesës dhe përmbajtja minimale e certifikatës me rrezik të ulët ILUC

Pjesa A – Përmbajtja e planit të menaxhimit

Plani i menaxhimit i përmendur në pikën 3, të nenit 17, të këtij aneksi, do të përfshijë:

- a) një përkufizim të parcelës së përcaktuar të tokës;
- b) një përshkrim i masave të shtesës;
- c) një kontroll për qëndrueshmërinë e masave të shtesës kundrejt kërkesave të këtij aneksi dhe të aneksit 7, të këtij vendimi;
- ç) kur është e përshtatshme, demonstrim i një vlerësimi të *additionality*-së (ose testi i atraktivitetit financiar ose testi i barrierës jofinanciare);
- d) përcaktimi i vijës bazë të rendimentit dinamik, duke përfshirë:
 - i. për masat e rritjes së rendimentit: të paktën 3 vjet të dhëna historike të rendimentit të kulturave bujqësore lidhur me parcelën e tokës së përcaktuar;

ii. për kultivim në tokë të papërdorur, të braktisur ose të degraduar rëndë: provë e statusit të tokës (rendimenti bazë për kultivimin në tokë të papërdorur, të braktisur ose të degraduar rëndë konsiderohet të jetë zero);

dh) vlerësim i rendimentit shtesë të biomasës në vit, duke iu referuar bazës dinamike të rendimentit për parcelën e përcaktuar.

Plani i menaxhimit duhet të lejojë që të bëhet një krahasim ndërmjet përdorimit të parcelës së përcaktuar, para dhe pas zbatimit të masave të *additionality*-së.

Pjesa B – Metodologjia për vlerësimin e shtesës: Testi i atraktivitetit financiar dhe testi i pengesave jofinanciare

Metodologjia e detajuar për testin e atraktivitetit financiar (llogaritja e vlerës aktuale neto, norma e skontimit, trajtimi i premisë së tregut) dhe testin e pengesës jofinanciare riprodhohen nga aneksi VIII i rregullores zbatuese të komisionit (EU) 2022/996, siç është përshtatur dhe është miratuar nga komuniteti i energjisë.

Pjesa C – Përcaktimi i nivelit bazë të rendimentit dinamik dhe llogaritja e vëllimit aktual të biomasës me rrezik të ulët ILUC

Metodologjia për përcaktimin e bazës së referencës së rendimentit dinamik (DYB) dhe për llogaritjen e vëllimit aktual të biomasës me rrezik të ulët ILUC, të pranueshme për deklaram, riprodhohet nga aneksi VIII i rregullores zbatuese të komisionit (EU) 2022/996, siç është përshtatur dhe është miratuar nga komuniteti i energjisë. DYB-i do të përcaktohet duke vendosur një pikënisje, bazuar në rendimentin historik nga ngastra e përcaktuar, dhe një vijë trendi, të bazuar në prirjet globale të rendimentit për lëndën e parë.

Pjesa D – Përmbajtja minimale e certifikatës me rrezik të ulët ILUC

Certifikata me rrezik të ulët ILUC, e lëshuar sipas nenit 17, të këtij aneksi, duhet të përfshijë të paktën:

a) emrin dhe të dhënat e kontaktit të operatorit ekonomik të certifikuar (ose të drejtuesit të grupit) dhe të anëtarëve të certifikuar të grupit (në rastin e certifikimit të grupit);

b) përshkrimin e masave të shtesësisë të certifikuara, parcelës ose parcelave të përcaktuara, dhe periudhës së vlefshmërisë së certifikatës;

c) niveli bazë të rendimentit dinamik të zbatueshëm për masat e certifikuara të shtesës, duke përfshirë të dhënat historike të rendimentit dhe referencën e trendit global të rendimentit të përdorur;

ç) biomasën shtesë vjetore e vlerësuar, e kualifikueshme për deklaratë me rrezik të ulët ILUC;

d) të dhënat e kontaktit të organit lëshues të certifikimit dhe datën e lëshimit;

dh) çdo kusht ose kufizim për përdorimin e certifikatës.

ANEKS 4

METODOLOGJIA PËR LLOGARITJEN E KURSIMEVE TË EMETIMEVE TË GAZRAVE SERRË

Neni 1 Objekti

Në këtë aneks përcaktohen, në zbatim të nenit 11, të aneksit 1, të këtij vendimi:

a) llogaritja e ndikimit të gazrave serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe karburanteve të biomasës;

b) emetimet e gazrave serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe karburanteve të biomasës;

c) rregullat specifike për karburantet e rinovueshme të transportit të lëngshme dhe të gazta me origjinë jobiologjike (RFNBO) dhe për karburantet e ricikluara të karbonit;

ç) emetimet specifike, që lidhen me ndryshimin indirekt të përdorimit të tokës

d) rregullat për llogaritjen e ndikimit të gazrave serrë të biokarburanteve dhe biolëngjeve dhe krahasuesve të tyre të karburanteve fosile, duke transpozuar shtojcën V të direktivës (BE) 2018/2001, siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë, do të miratohen me urdhër të përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin, në përputhje me pikën 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025 për biokarburantet në transport.

Metodologjia e përcaktuar sipas këtij aneksi do të përdoret nga operatorët ekonomikë me qëllim demonstrimin e përputhshmërisë me kufijtë e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikat 13 e 14, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, në përputhje me kuadrin e verifikimit të përcaktuar sipas aneksit 3 të këtij vendimi.

Neni 2

Përkufizime specifike për këtë aneks

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 1, të këtij vendimi, zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023 dhe në nenin 3 të ligjit nr.46/2025 zbatohen në të gjithë këtë aneks, në përputhje me pikën 2, të nenit 2, të aneksit 1, të këtij vendimi. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 3, të këtij vendimi, zbatohen në të gjithë këtë aneks kur termat e përkufizuar aty përdoren në këtë aneks.

2. Përveç kësaj, për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Vlera aktuale”** do të thotë kursimet e emetimeve të gazeve serrë për disa ose për të gjithë hapat e një procesi specifik prodhimi të biokarburantit, biolëngut ose lëndës djegëse nga biomasa, të llogaritura në përputhje me metodologjinë e përcaktuar në pjesën C, të aneksit I, ose pjesën B, të aneksit II, të këtij aneksi;

b) **“Vlera tipike”** do të thotë një vlerësim i emetimeve të gazrave serrë dhe i kursimeve të emetimeve të gazrave serrë për një rrugë të caktuar prodhimi të biokarburantit, biolëngut ose lëndës djegëse nga biomasa, e cila është përfaqësuese e konsumit në Komunitetin e Energjisë;

c) **“Vlera e mospagimit”** nënkupton një vlerë që rrjedh nga një vlerë tipike nëpërmjet zbatimit të faktorëve të paracaktuar dhe që, në rrethanat e përcaktuara në këtë aneks, mund të përdoret në vend të një vlere faktike;

d) **“Vlera e përlllogaritur e pjesëzuar”** nënkupton një vlerë të mospërmbushjes të zbatuar ndaj një komponenti specifik të kuadrit të llogaritjes të përcaktuar në nenin 11, të aneksit 1, të këtij vendimi (në veçanti eec për kultivimin, ep për përpunimin, etd për transportin dhe shpërndarjen), e cila, në rrethanat e përcaktuara në këtë aneks, mund të përdoret në kombinim me vlerat aktuale për komponentë të tjerë.

Neni 3

Llogaritja e ndikimit të gazeve serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa

Për qëllimin e demonstrimit të kursimeve të emetimeve të gazrave serrë, sipas pikave 13 e 14, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, kursimet e emetimeve të gazrave serrë nga përdorimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa llogariten në një nga mënyrat e përcaktuara me urdhrin të përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin, sipas parashikimeve të pikës 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025, “Për prodhimin, transportimin, tregtimin dhe përdorimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme për transport”..

Neni 4

Përcaktimi i emetimeve të gazeve serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës

1. Për qëllimin e përcaktimit të emetimeve të gazeve serrë të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës të përmendura në nenin 3 të këtij aneksi do të zbatohen rregullat specifike të mëposhtme:

a) në marrjen në konsideratë të emetimeve të gazeve serrë të inputeve, kur përdoren vlera standarde të faktorëve të emetimit, do të zbatohen ato të përcaktuara në urdhrin e përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin;

b) në përcaktimin e emetimeve nga nxjerrja ose kultivimi i lëndës së parë (eec), do të zbatohet metodologjia e përcaktuar në urdhrin e përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin;

c) në përcaktimin e kursimeve të emetimeve nga akumulimi i karbonit në tokë nëpërmjet menaxhimit të përmirësuar bujqësor (esca), do të zbatohet metodologjia e përcaktuar në urdhrin e përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin

2. Kursimet e emetimeve nga kapja e dyoksidit të karbonit dhe ruajtja gjeologjike (eccs) mund të merren parasysh vetëm kur ka prova të vlefshme se CO₂ është kapur në mënyrë efektive dhe është ruajtur në mënyrë të sigurt. Kur CO₂ ruhet gjeologjikisht, skemat vullnetare, të njohura sipas aneksit 3 të këtij vendimi, do të verifikojnë provat e paraqitura mbi integritetin e vendit të ruajtjes dhe mbi vëllimin e CO₂ të ruajtur. Kur një palë e tretë kryen transportin ose ruajtjen gjeologjike, prova e ruajtjes mund të sigurohet nëpërmjet kontratave përkatëse dhe faturave të asaj pale të tretë.

3. Kursimet e emetimeve nga kapja dhe zëvendësimi i dyoksidit të karbonit (eccr) kufizohen në emetimet e shmangura nëpërmjet kapjes së CO₂, ku karboni e ka origjinën nga biomasa dhe që përdoret për të zëvendësuar CO₂ me origjinë fosile të përdorur në produktet dhe shërbimet tregtare. Auditimi i përputhshmërisë me këtë kërkesë ndjek rregullat e përcaktuara në nenin 14, të aneksit 3, të këtij vendimi.

4. Rezervat e karbonit në tokë llogariten në përputhje me udhëzimet e përcaktuara në urdhrin e përbashkët të ministrave përgjegjës për energjinë dhe mjedisin.

Neni 5

Rregulla specifike për lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të transportit me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe për lëndët djegëse nga karboni i ricikluar

1. Kursimet e emetimeve të gazeve serrë nga lëndët djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe nga lëndët djegëse nga karboni i ricikluar përcaktohen në përputhje me metodologjinë, e cila do të përcaktohet me urdhrin e përbashkët të ministrave sipas pikës 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025, i cili do të transpozojë rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2023/1185, siç është përshtatur e miratuar me vendim të grupit të përhershëm të nivelit të lartë të Komunitetit të Energjisë.

2. Për qëllimet e pikës 1, të këtij neni, energjia elektrike e përdorur në prodhimin e RFNBO-ve, që kualifikohet si tërësisht e rinovueshme, në përputhje me rregullat e përcaktuara sipas nenit 4, të aneksit 2, të këtij vendimi, do të trajtohet sikur të ketë zero emetime të gazeve serrë.

3. Pragu minimal për kursimet e emetimeve të gazeve serrë të RFNBO-ve dhe karburanteve të karbonit të ricikluar duhet të jetë ai i përcaktuar sipas pikës 14, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi.

4. Auditimi i llogaritjeve të emetimeve aktuale të gazeve serrë për RFNBO-të dhe lëndët djegëse me karbon të ricikluar kryhet në përputhje me nenin 14, të aneksit 3, të këtij vendimi. Operatorët ekonomikë mund të paraqesin pretendime për vlerën aktuale vetëm pasi aftësia e tyre për të kryer llogaritje të vlerës aktuale të jetë verifikuar nga një auditim.

Neni 6

Emetimet specifike që lidhen me ndryshimin indirekt të përdorimit të tokës

1. Emetimet e përkohshme të vlerësuara të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (ILUC) nga lënda e parë për biokarburante, biolëngje dhe lëndë djegëse nga biomasa (të shprehura në $\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$) dhe lista e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa, për të cilat emetimet e vlerësuara të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës konsiderohen të jenë zero përcaktohen me urdhrin e përbashkët të ministrave, sipas pikës 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025.

2. Emetimet e përkohshme të vlerësuara të ILUC-së, të cilat do të përcaktohen me urdhrin e përbashkët të ministrave, sipas pikës 5, të nenit 6, të ligjit nr. 46/2025, do të përdoren për qëllimet e raportimit sipas anekseve 1 dhe 3, të këtij vendimi, por nuk do t'u shtohen emetimeve totale të llogaritura në përputhje me nenin 3 të këtij aneksi, me qëllim demonstrimin e pajtueshmërisë me kufijtë e kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara në pikat 13 e 14, të nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi.

3. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës, të përcaktuara si me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, në përputhje me nenin 6, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe certifikimi i biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, sipas aneksit 7 të këtij vendimi, janë pa cenuar përdorimin e vlerave të përkohshme të vlerësuara të emetimeve ILUC, të përcaktuara në aneksin VII të këtij aneksi për qëllime raportimi.

ANEKS 5

BAZA E TË DHËNAVE TË BIOKARBURANTEVE DHE REGJISTRI I VERIFIKIMIT

Neni 1

Objekti

1. Ky aneks krijon, në zbatim të nenit 8, të aneksit 1, të këtij vendimi, bazën kombëtare të të dhënave të biokarburanteve (në vijim baza e të dhënave), me qëllim gjurmimin e biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme të transportit me origjinë jobiologjike (RFNBOs) dhe lëndëve djegëse me karbon të ricikluar, që kualifikohen për t'u llogaritur drejt pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit, sipas aneksit 2, të këtij vendimi, ose që merren në konsideratë për qëllimet e ligjit nr. 24/2023.

2. Ky aneks përcakton përmbajtjen dhe funksionimin e databazës në lidhje me:

a) transaksionet e kryera nga operatorët ekonomikë në zinxhirin e furnizimit të karburanteve, të përmendura në pikën, 1 të këtij neni;

b) karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të atyre karburanteve, duke përfshirë emetimet e gazeve serrë gjatë ciklit të tyre jetësor, duke filluar nga vendi i prodhimit të tyre deri te furnizuesi i karburantit, që e hedh karburantin në treg;

c) mirëmbajtjen e databazës, subjektet e detyruara për të paraqitur të dhënat e kërkuara për të dhe mënyrën e afatet për paraqitjen e të dhënave;

ç) procedurën për heqjen e të dhënave nga baza e të dhënave.

3. Ky aneks përcakton më tej regjistrin e verifikimit brenda bazës së të dhënave, duke përfshirë listën e organeve të akredituara të certifikimit që kryejnë verifikimin e kriterëve të qëndrueshmërisë dhe të kurtimeve të emetimeve të gazeve serrë, listën e subjekteve të verifikimit dhe procedurën për regjistrim në dhe fshirje nga regjistri.

4. Baza e të dhënave do të lidhet me bazën e të dhënave për biokarburantet, që funksionon në përputhje me pikën 2, të nenit 28, të direktivës (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe është miratuar me vendimet e Këshillit Ministror 2021/14/MC-EnC dhe 2022/02/MC-EnC, duke siguruar që informacioni i futur në secilën bazë të të dhënave, të transferohet ndërmjet tyre në përputhje me kërkesat teknike të përcaktuara nga sekretariati i komunitetit të energjisë.

Neni 2

Përkufizime specifike për këtë aneks

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 1, të këtij vendimi, zbatohen në të gjithë këtë kre. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3, të ligjit nr. 24/2023, dhe në nenin 3, të ligjit nr.46/2025, zbatohen në të gjithë këtë kre, në përputhje me pikën 2, të nenit 2, të aneksit 1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 3, të këtij vendimi, zbatohen në të gjithë këtë kre, kur termat e përkufizuar aty përdoren në këtë kre, në veçanti certifikatë, operator ekonomik, skemë vullnetare, organ për vlerësimin e përputhshmërisë, dëshmi e qëndrueshmërisë, pikë e parë e grumbullimit, infrastrukturë e ndërlidhur dhe karakteristikat e kursimit të qëndrueshmërisë dhe të emetimeve të gazeve serrë.

2. Përveç kësaj, për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Baza e të dhënave” ose “Baza e të dhënave të biokarburanteve”** do të thotë baza kombëtare e të dhënave, e krijuar sipas nenit 1, të këtij aneksi për gjurmimin e transaksioneve të kryera dhe karakteristikave të qëndrueshmërisë të biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së dhe lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar, që kualifikohen për t’u llogaritur në pjesën e energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit, duke përfshirë emetimet e gazeve serrë gjatë ciklit të jetës, nga pika e prodhimit deri të furnizuesi i lëndës djegëse që e vendos lëndën djegëse në treg;

b) **“Administratori i bazës së të dhënave” ose “Administratori DfB”** nënkupton Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN), të caktuar sipas pikës 1, të nenit 4, të këtij aneksi, si organi përgjegjës për menaxhimin, mirëmbajtjen, përditësimin dhe mbikëqyrjen e bazës së të dhënave;

c) **“Regjistri i verifikimit” ose “Regjistri”** nënkupton regjistrin brenda bazës së të dhënave, që përmban informacion për subjektet e verifikimit dhe për organet e certifikimit, që kryejnë verifikimin e pajtueshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe të operacionalizuara, sipas aneksit 3, të këtij vendimi;

ç) **“NIPT”** nënkupton numrin unik të identifikimit tatimor (numri i identifikimit për personin e tatueshëm), të caktuar për një person juridik ose fizik, të regjistruar për qëllime tatimore në Republikën e Shqipërisë;

d) **“Kodi NACE”** nënkupton kodin e veprimtarisë që i caktohet një operatori ekonomik në regjistrim pranë Qendrës Kombëtare të Biznesit (QKB – Qendra Kombëtare e Biznesit), në përputhje me klasifikimin statistikor evropian të veprimtarive ekonomike.

Neni 3

Gjurmueshmëria e biokarburanteve dhe e lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme – regjistrimi i ngarkesave në bazën e të dhënave

1. Për qëllimet e ligjit nr. 24/2023 dhe ligjit nr. 46/2025, dhe për qëllimet e gjurmimit të biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së dhe lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar në një infrastrukturë të ndërlidhur dhe që i nënshtrohen të njëjtit sistem të bilancit të masës, të gjitha informacionet përkatëse regjistrohen në databazë.

2. Operatorët ekonomikë do të regjistrojnë në bazën e të dhënave informacion për:

a) karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të ngarkesës;

b) kursimet e emetimeve të gazeve serrë;

c) transaksionet e kryera në lidhje me dërgesën;

ç) informacione të tjera, që përshkruajnë lëndët e para ose lëndët djegëse, duke përfshirë emetimet e gazeve serrë gjatë ciklit të tyre të jetës, duke filluar nga pika e prodhimit deri te furnizuesi i lëndës djegëse, që e hedh lëndën djegëse në treg.

3. Informacioni i përmendur në pikën 2, të këtij neni do të përfshijë të dhënat që do të transmetohen përgjatë të gjithë zinxhirit të furnizimit dhe të dhënat specifike për çdo transaksion individual, siç përcaktohet në anekset 2 të 3, të këtij vendimi, dhe do të pasqyrohet në dokumentacionin që shoqëron dërgesat fizike të lëndës së parë ose të lëndëve djegëse (prova e qëndrueshmërisë).

4. Të dhënat e transaksionit dokumentohen plotësisht dhe i kalohen nga operatori ekonomik te operatori ekonomik përmes zinxhirit të furnizimit, në përputhje me sistemin e bilancit të masës, të përcaktuar sipas nenit 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe të operacionalizuar sipas nenit 3, të aneksit 3, të këtij vendimi.

5. Për qëllimin e përmendur në pikën 1, të këtij neni, karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë dhe informacioni tjetër duhet të jenë:

a) regjistruar në databazë në pikën e parë të hyrjes së dërgesës në treg në Republikën e Shqipërisë;

b) regjistruar si të konsumuara në pikën e konsumit përfundimtar.

6. Kur lëndët djegëse të gazta tërhiqen nga një infrastrukturë e ndërlidhur dhe më tej transformohen në lëndë djegëse të gazta ose të lëngshme, pika e konsumit përfundimtar do të konsiderohet të jetë pika e konsumit përfundimtar të lëndëve djegëse përfundimtare të gazta ose të lëngshme. Në raste të tilla, të gjitha fazat ndërmjetëse, nga tërheqja e lëndëve djegëse të gazta nga infrastruktura e ndërlidhur deri në pikën e konsumit përfundimtar të lëndëve djegëse përfundimtare të gazta ose të lëngshme, do të regjistrohen në databazë.

7. Informacioni i regjistruar në bazën kombëtare të të dhënave transmetohet gjithashtu në bazën e të dhënave për biokarburantet, që funksionon në përputhje me pikën 2, të nenit 28, të direktivës (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe miratuar nga komuniteti i energjisë, në përputhje me kërkesat teknike, të përcaktuara nga sekretariati i komunitetit të energjisë.

Neni 4

Krijimi, përmbajtja dhe funksionimi i bazës së të dhënave

1. Baza e të dhënave do të menaxhohet, do të mirëmbahet, do të përditësohet dhe do të mbikëqyret nga Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN), e cila me këtë përcaktohet si administratori i bazës së të dhënave (në vijim administratori i DfB-së). Administratori i DfB-së do të operojë bazën e të dhënave, në bashkëpunim teknik me agjenci të tjera përgjegjëse në lidhje me çështjet që kanë të bëjnë me karburantet dhe zinxhirin e furnizimit me hidrokarbure.

2. Administratori i DfB-së:

a) do të operojë bazën e të dhënave, si një platformë elektronike, të bazuar në internet;

b) do të verifikojnë plotësinë e informacionit të paraqitur nga përdoruesit e bazës së të dhënave;

c) do të japë udhëzime përdoruesve të bazës së të dhënave;

ç) do të ndërlidhet me operatorët ekonomikë, organet e certifikimit, skemat vullnetare dhe përdoruesit e tjerë të bazës së të dhënave;

d) do të ruajë ndërlidhjen e databazës me databazën për biokarburantet, që funksionon sipas pikës 2, të nenit 28, të direktivës (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe është miratuar nga komuniteti i energjisë.

3. Ofruesit e shërbimeve mund të mbështesin operatorët ekonomikë në aksesimin e bazës së të dhënave dhe gjurmimin e të dhënave të transaksioneve, në varësi të autorizimit nga administratori i DfB-së.

4. Databaza do të jetë e aksesueshme ekskluzivisht për përdoruesit e regjistruar. Administratori i DfB-së do të vlerësojë dhe do të miratojë aplikimet për regjistrim të paraqitura nga pjesëmarrësit përkatës në zinxhirin e furnizimit me biokarburante, duke rezultuar në krijimin e një profili përdoruesi.

5. Regjistrimi në bazën e të dhënave do të kërkojë paraqitjen e informacionit të mëposhtëm:

- a) Emrin ligjor të entitetit;
- b) Numrin unik të identifikimit tatimor (NIPT) dhe zyra e regjistruar;
- c) kodin e aktivitetit (kodi NACE, siç është regjistruar në Qendrën Kombëtare të Biznesit – QKB);

ç) personin përgjegjës të caktuar dhe të paktën dy persona kontakti;

d) për një operator ekonomik, të dhënat për skemën vullnetare të përdorur për të demonstruar qëndrueshmërinë dhe kursimet e emetimeve të gazeve serrë dhe numrin përkatës të pjesëmarrësit në skemën vullnetare.

6. Pas regjistrimit me sukses, baza e të dhënave do të gjenerojë automatikisht një numër unik regjistrimi të bazës së të dhënave për çdo entitet të regjistruar.

7. Regjistrimi në databazë do të jetë i detyrueshëm për pjesëmarrësit e mëposhtëm në zinxhirin e furnizimit të lëndëve djegëse të lëngëta dhe të gazta, të pranueshme për t'u llogaritur ndaj pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit (lëndët djegëse të biomasës së ngurtë nuk janë brenda objektit të regjistrimit të detyrueshëm në databazë):

- a) Operatorët ekonomikë, duke përfshirë:
 - i. prodhuesit e lëndës së parë;
 - ii. tregtarë të lëndës së parë;
 - iii. grumbulluesit e mbetjeve dhe të mbetjeve të mbetura;
 - iv. operatorët e instalimeve, që përpunojnë lëndë të para në lëndë djegëse përfundimtare ose produkte të ndërmjetme;
 - v. operatorët e objekteve të magazinimit dhe tregtarët në posedim fizik të lëndës së parë ose lëndëve djegëse;
 - vi. furnizuesit e karburantit që vendosin karburantin përfundimtar në treg për qëllimet e aneksit 6, të këtij vendimi;

b) Organet e vlerësimit të përputhshmërisë, përfshirë audituesit që veprojnë në emër të një organi të vlerësimit të përputhshmërisë;

c) Skema vullnetare të njohura nga sekretariati i komunitetit të energjisë, sipas, pikës 4, të nenit 30, të direktivës (EU) 2018/2001, siç është përshtatur dhe miratuar nga komuniteti i energjisë.

8. Pas autentikimit, përdoruesit duhet të kenë akses në llogaritë e tyre, në përputhje me rolet e caktuara për ta në zinxhirin e furnizimit me biokarburante, siç përcaktohet në pikat 9 deri në 11, të këtij neni.

9. Operatorët ekonomikë do të paraqesin elektronikisht:

a) certifikatat e qëndrueshmërisë dhe të dhënat shoqëruese, duke përfshirë identitetin e organit të certifikimit, skemës vullnetare, datën e lëshimit të certifikatës, periudhën e vlefshmërisë dhe numrin e identifikimit të certifikatës;

b) për çdo ngarkesë të prodhuar ose të tregtuar të biokarburanteve, biolëngjeve, lëndëve djegëse nga biomasa, RFNBO-së ose lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar: të dhëna për lëndët e para (origjina dhe sasi të para nga pika e parë e grumbullimit); karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe vlerat e kursimeve të emetimeve të gazeve serrë; prova e qëndrueshmërisë; veprimtaritë e përpunimit e të konvertimi dhe të gjitha të dhënat e transaksioneve, që lidhen me blerjen ose shitjen e lëndëve të para ose të lëndëve djegëse;

c) të gjitha informacionet e përcaktuara në shtojcën II, të aneksit 3, të këtij vendimi (të dhënat që do të transmetohen përgjatë gjithë zinxhirit të furnizimit dhe të dhënat e transaksionit).

10. Organet e certifikimit:

a) do të vërtetojnë regjistrimin e operatorëve ekonomikë;

b) do të vërtetojnë të dhënat e certifikatës të futura nga operatorët ekonomikë;

c) do të konfirmojnë saktësinë e të dhënave të paraqitura nga operatorët ekonomikë duke i verifikuar ato përkundrejt sistemit të bilancit masiv, të përcaktuar sipas nenit 10, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe të vënë në funksionim, sipas nenit 3, të aneksit 3, të këtij vendimi, si dhe përkundrejt dokumentacionit të provës së qëndrueshmërisë.

11. Skemat vullnetare:

a) do të vlefshmërojnë regjistrimin e organeve të certifikimit;

b) do të vërtetojnë certifikatat e lëshuara nga organet e certifikimit për operatorët ekonomikë përkatës.

12. Administratori i DfB-së do t'u japë akses autoriteteve mbikëqyrëse, të përcaktuara sipas neneve 7 dhe 8, të aneksit 3, të këtij vendimi (autoriteti mbikëqyrës për operatorët ekonomikë dhe autoriteti mbikëqyrës për organet e vlerësimit të përputhshmërisë, përkatësisht), me qëllim të mbikëqyrjes periodike, duke përfshirë verifikimin e informacionit, proceseve dhe dokumentacionit mbështetës të paraqitur në databazë.

13. Me kërkesë të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, administratori i DfB-së duhet të japë informacion që konfirmon se një dërgesë biokarburanti, biolëngu, karburanti biomase, RFNBO ose karburanti të ricikluar të karbonit, për të cilin kërkohet lëshimi i certifikatave të Karburantit të Rinovueshëm për Transport (RTF) sipas aneksit 6 të këtij vendimi – përputhet me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë të përcaktuara sipas Nenit 9 të Aneksit 1 të këtij Vendimi.

Neni 5

Procesverbal i verifikimit

1. Procesverbali i verifikimit (në vijim procesverbali) krijohet si pjesë përbërëse e bazës së të dhënave. Procesverbali përmban:

a) listën e organizmave të akredituara të certifikimit, që kryejnë verifikimin e pajtueshmërisë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9, të aneksit 1, të këtij vendimi;

b) listën e subjekteve të verifikimit.

2. Regjistri dhe certifikatat e qëndrueshmërisë të lëshuara nga organet e certifikimit do të mirëmbahen si pjesë përbërëse e bazës së të dhënave. Regjistri do të plotësohet automatikisht, duke nxjerrë të dhënat përkatëse, që tashmë përmbahen në bazën e të dhënave.

3. Të dhënat e nxjerra nga baza e të dhënave, sipas pikës 2, të këtij neni, do të përfshijnë:

a) numrin e regjistrimit të databazës;

b) emrin e operatorit ekonomik dhe të organit për vlerësimin e përputhshmërisë;

c) NIPT-in (numri unik i identifikimit tatimor);

ç) selinë e regjistruar dhe veprimtaria (me kodin e veprimtarisë NACE) e entitetit që do të verifikohet;

d) skemën vullnetare, sipas së cilës organi për vlerësimin e përputhshmërisë vepron; dhe

dh) raportet e paraqitura në procesin e verifikimit.

Neni 6

Heqja nga baza e të dhënave dhe regjistri i verifikimit

1. Kur një operator ekonomik pushon së marrë pjesë në zinxhirin e vlerës së biokarburanteve të qëndrueshme, sepse certifikata e tij skadon pa lëshimin e një certifikate zëvendësuese të vlefshme, operatori ekonomik duhet të njoftojë administratorin e DfB-së, të paktën 15 ditë përpara datës së përfundimit të certifikatës.

2. Kur një certifikatë është e skaduar, e pezulluar ose e tërhequr, profili i operatorit ekonomik në bazën e të dhënave dhe regjistri pezullohen automatikisht, dhe operatori ekonomik hiqet përkohësisht nga regjistri, që nga data e skadimit, pezullimit ose tërheqjes së certifikatës.

3. Operatori ekonomik hiqet përgjithmonë nga baza e të dhënave dhe nga regjistri, vetëm me kërkesë të operatorit ekonomik.

4. Pezullimi ose heqja e profilit të një operatori ekonomik nuk do të ndikojë në ruajtjen e regjistrave historikë. Të gjitha të dhënat dhe regjistrat e paraqitur përpara pezullimit ose heqjes do të mbeten të ruajtura në bazën e të dhënave, për qëllime auditimi dhe mbikëqyrjeje.

5. Operatorët ekonomikë, që janë hequr nga baza e të dhënave dhe nga regjistri, nuk do të lëshojnë dëshmi të qëndrueshmërisë dhe nuk do të pretendojnë certifikata të lëndës së rinovueshme djegëse për transport (RTF), sipas aneksit 6, të këtij vendimi.

6. Kur një organ certifikimi ndërpret ose humbet marrëdhënien e tij kontraktore me një skemë vullnetare të njohur për kryerjen e auditimeve të pavarura, organi i certifikimit njofton administratorin e DfB-së brenda 10 ditëve nga data e ndërprerjes së kontratës.

7. Administratori i DfB-së do të heqë ose do të pezullojë regjistrimin e organit të certifikimit në bazën e të dhënave pas marrjes së një njoftimi, sipas pikës 6, të këtij neni, pa cenuar vlefshmërinë e certifikatave të lëshuara përpara një përfundimi të tillë.

Neni 7

Afatet për paraqitjen e të dhënave

1. Informacioni lidhur me biokarburantet, biolëngjet, lëndët djegëse të biomasës, RFNBO-ja dhe lëndët djegëse të karbonit të ricikluar, të hedhura në treg gjatë një viti të caktuar raportimi, duhet t'i dorëzohet bazës së të dhënave, jo më vonë se 31 janari i vitit kalendarik pasues. Informacioni i dorëzuar pas asaj date nuk do të merret në konsideratë për qëllimet e vlerësimit të pajtueshmërisë, sipas aneksit 6, të këtij vendimi, ose për qëllimet e raportimit kombëtar, pranë sekretariatit të komunitetit të energjisë.

2. Operatorët ekonomikë dhe organet e certifikimit njoftojnë administratorin e DfB-së për çdo ndryshim të informacionit të paraqitur më parë, në përputhje me nenet 3 dhe 4, të këtij aneksi, brenda 15 ditëve nga data në të cilën ndodhin ndryshime të tilla.

Neni 8

Dispozitë kalimtare

Operatorët ekonomikë, organet e certifikimit dhe skemat vullnetare regjistrohen në bazën e të dhënave, brenda 30 ditëve nga data e krijimit të saj nga administratori i DfB-së. Administratori i DfB-së njofton zyrtarisht secilin të regjistruar pas regjistrimit të suksesshëm. Krijimi i bazës së të dhënave njoftohet nga administratori i DfB-së në faqen e tij zyrtare të internetit, të paktën 30 ditë përpara afatit të regjistrimit.

ANEKS 6

PJESA E DETYRUESHME E ENERGIJISË NGA BURIME TË RINOVUESHME NË SEKTORIN E TRANSPORTIT DHE KARBURANTI I RINOVUESHËM I TRANSPORTIT (RTF) CERTIFIKATAT

Neni 1

Objekti dhe fusha e zbatimit

1. Ky aneks përcakton, në zbatim të nenit 5, të aneksit 1, të këtij vendimi, dhe në zbatim të neneve 4 dhe 5, pika 2, të ligjit nr. 46/2025:

a) detyrimet e furnizuesve të karburantit (Subjektet e detyruara) në lidhje me arritjen e pjesës së energjisë nga burimet e rinovueshme të konsumuar në transport dhe mënyra e përmbushjes së këtyre detyrimeve;

b) vendosjen në treg të lëndëve djegëse dhe energjisë elektrike nga burime të rinovueshme për funksionimin e automjeteve motorike dhe certifikata e karburantit të rinovueshëm për transport (RTF) si njësi e pajtueshmërisë me detyrimin;

c) krijimin dhe administrimin e regjistrit të karburantit të rinovueshëm për transportin (Regjistri RTF);

ç) procedurat e raportimit (raporti i entitetit të detyruar) për përcaktimin e përmbushjes së detyrimit;

d) monitorimin e sasisë dhe përputhshmërisë së lëndëve djegëse të rinovueshme për transport të vendosura në treg;

dh) regjistrimin e entiteteve të detyruara dhe furnizuesve RES-T në regjistrin RTF, dhe procedura për fshirjen e tyre.

2. Qëllimi i këtij aneksi është të krijojë një kuadër transparent dhe efikas që përcakton detyrime të qarta për palët e interesuara përkatëse dhe një sistem raportimi dhe monitorimi, të kushtëzuar nga pajtueshmëria e energjisë nga burime të rinovueshme e hedhur në treg për transport me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi dhe të operacionalizuara sipas aneksit 3 të këtij vendimi.

3. Ky aneks nuk zbatohet për lëndët djegëse të vendosura në treg për qëllimet e krijimit të rezervave të detyrueshme të naftës dhe produkteve të naftës, as për rezervat ushtarake, në përputhje me pikën 3, të nenit 1, të ligjit nr. 46/2025.

Neni 2

Përkufizime specifike për këtë aneks

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2 të aneksit 1 të këtij vendimi zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3 të ligjit nr. 24/2023, në nenin 3 të ligjit nr. 46/2025, dhe në nenin 3 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2 të aneksit 2 të këtij vendimi dhe në nenin 2 të aneksit 3 të këtij vendimi zbatohen në të gjithë këtë aneks kur termat e përkufizuar aty përdoren në këtë aneks.

2. Përveç kësaj, për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Biokarburante të avancuara”** nënkupton biokarburantet e prodhuara nga lënda e parë e renditur në pjesën A të shtojcës I, të aneksit 2 të këtij vendimi (që korrespondon me shtojcë III, pjesa A, të aneksit 1 të këtij vendimi);

b) **“Energjia RES-T”** nënkupton energjinë nga burimet e rinovueshme të përdorur në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit, duke përfshirë biokarburantet, biolëngjet, lëndët djegëse nga biomasa, lëndët djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs), lëndët djegëse nga karboni i ricikluar, dhe energjinë elektrike të rinovueshme të furnizuar për transportin rrugor, hekurudhor, ajror dhe detar, të llogaritur në përputhje me metodologjinë e përcaktuar sipas aneksit 2 të këtij vendimi;

c) **“Vlera e energjisë”** nënkupton vlerën kalorifike të poshtme të lëndës djegëse, të përcaktuar në përputhje me shtojcën III të aneksit 2, të këtij vendimi;

ç) **“Plani Kombëtar i Energjisë dhe Klimës”** ose “NECP” do të thotë dokumenti kombëtar i planifikimit i miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave nr. 872, datë 29 dhjetor 2021 (PKEK 2020–2030), siç mund të rishikohet, në përputhje me nenin 14, pika 4, të ligjit nr. 155/2020 “Për ndryshimet klimatike”, dhe me ligjin nr. 24/2023, dhe siç i është njoftuar Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë;

d) **“Subjekti i detyruar”** personi juridik, i pajisur me licencën “Tregti me shumicë e naftës, gazit, nënprodukteve përfshirë ato bio, si dhe karburanteve, me kodin VIII.1.A” që kryen vendosjen në treg të sasisë minimale të biokarburanteve dhe karburanteve të tjera vjetore të rinovueshme, bëhet “Subjekt i detyrueshëm” kur kryen operacionet e detyrimeve të akcizës.

dh) **“Raporti i subjektit të detyruar”** nënkupton raportin vjetor të përmendur në nenin 5 të këtij aneksi;

e) **“Dëshmi e qëndrueshmërisë”** ose “PoS” ka kuptimin e dhënë në nenin 2 të aneksit 3 të këtij vendimi;

ë) **“Certifikatë RTF”** ose “Certifikatë karburanti të rinovueshëm për transport” nënkupton një certifikatë të lëshuar nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë sipas nenit 4 të këtij aneksi për një furnizues RES-T në lidhje me 1 megaxhaul (MJ) Energji RES-T të hedhur në treg për transport, të përdorur nga një entitet i detyruar për të demonstruar pajtueshmërinë me detyrimin e tij sipas nenit 3 të këtij aneksi;

f) **“Regjistri RTF”** ose “Regjistri i karburantit të transportit të rinovueshëm” nënkupton regjistrin e krijuar dhe të administruar nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë sipas nenit 8 të këtij aneksi, që regjistron regjistrimin e subjekteve të detyruara dhe furnizuesve RES-T, certifikatat RTF të lëshuara dhe të mbajtura, si dhe transaksionet përkatëse;

g) **“Furnizuesi i RES-T”** nënkupton një entitet që furnizon energji RES-T dhe që ka të drejtë, pas aplikimit, për lëshimin e certifikatave RTF sipas nenit 4 të këtij aneksi;

gj) **“NIPT”** nënkupton numrin unik të identifikimit tatimor (Numri i identifikimit për personin e tatueshëm) që i caktohet një personi juridik ose fizik të regjistruar për qëllime tatimore në Republikën e Shqipërisë, siç përcaktohet në nenin 2 të aneksit 5 të këtij vendimi;

h) **“Kodi NACE”** nënkupton kodin e aktivitetit që i caktohet një operatori ekonomik gjatë regjistrimit në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), siç përcaktohet në nenin 2 të aneksit 5 të këtij vendimi;

i) **“DPD”** nënkupton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave (Drejtoria e Përgjithshme e Doganave) nën Ministrinë e Financave.

Neni 3

Detyrimi për të vendosur energjinë e rinovueshme në treg për transportin

1. Në zbatim të nenit 4 të ligjit nr. 46/2025, furnizuesit e karburanteve që vendosin në treg në Republikën e Shqipërisë karburante motorike dhe energji elektrike për përdorim në sektorin e transportit duhet të sigurojnë që pjesa e energjisë nga burimet e rinovueshme në pjesën përfundimtare të energjisë në sektorin e transportit të rritet progresivisht në përputhje me trajektoren e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni dhe me metodologjinë e llogaritjes, të përcaktuar sipas këtij vendimi.

2.. Në zbatim të nenit 4 të ligjit nr. 46/2025 dhe nenit 5 të aneksit 1 të këtij vendimi, secili entitet i detyruar duhet të vendosë në treg, për çdo vit kalendarik, një vlerë energjetike të energjisë RES-T e cila do të përcaktohet me urdhër ministri, sic përcaktohet në pikën r, të nenit 5, të ligjit nr. 46/2025 për biokarburantet në transport, llogaritur në përputhje me aneksin I të këtij aneksi,

3. Çdo entitet i detyruar do të përmbushë detyrimin sipas pikës 1 të këtij neni përmes paraqitjes së numrit përkatës të certifikatave RTF – sipas kategorisë, kur nënobjektiva specifike për kategori përcaktohen sipas nenit 5, pika 5, i aneksit 1 të këtij vendimi – të mbajtura në

llogarinë e entitetit të detyruar në regjistrin RTF deri në afatin për paraqitjen e raportit të entitetit të detyruar.

4. Në zbatim të pikës të nenit 10, të ligjit nr. 46/2025, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD), e cila mban regjistrin e paguesve të akcizës sipas ligjit nr. 61/2012, i paraqet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë të dhënat e kërkuara për identifikimin e subjekteve të detyruara dhe për përcaktimin dhe monitorimin e përmbushjes së detyrimit sipas pikës 1, të këtij neni. Paraqitja bëhet çdo vit, jo më vonë se data 31 mars e çdo viti kalendarik, në lidhje me karburantin e vendosur në treg në vitin kalendarik paraardhës, dhe më shpesh kur është e nevojshme ose kur kërkohet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë.

5. Në përmbushje të detyrimit sipas pikës 1 të këtij neni, do të merret parasysh vetëm energjia RES-T për të cilën entiteti i detyruar ka demonstruar përputhshmërinë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi, nëpërmjet paraqitjes së një dëshmie të qëndrueshmërisë, në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi.

6. Pjesa minimale vjetore, nënobjektivat dhe kontributet specifike, sipas kategorive të përmendura në nenin 5, pikat 2 dhe 3, të aneksit 1 të këtij vendimi, përfshirë çdo nivel më të lartë të miratuar në përputhje me angazhimet e Republikës së Shqipërisë sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë, caktohen me urdhër të ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, në përputhje me nenin 5, pika 5, të aneksit 1, të këtij vendimi, jo më vonë se 30 shtatori i vitit kalendarik që i paraprin vitit të zbatimit.

Neni 4

Certifikatat e karburantit të rinovueshëm për transport (RTF)

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, me kërkesë të një furnizuesi RES-T dhe në varësi të përputhshmërisë me të gjitha kërkesat e parashikuara në këtë aneks dhe në anekset 1, 2, 3 dhe 5 të këtij vendimi, i lëshon një ose më shumë certifikata RTF furnizuesit RES-T. Çdo certifikatë RTF përfaqëson 1 megaxhaul (MJ) Energjie RES-T dhe përcakton:

- a) llojin e karburantit;
- b) llojin e lëndës së parë të përdorur për prodhimin e karburantit në fjalë;
- c) mënyrën e transportit në të cilën u konsumua karburanti.

2. Certifikatat RTF do të lëshohen në kategoritë e mëposhtme, që korrespondojnë me kategorizimin e lëndëve të para dhe karburanteve të përcaktuara sipas nenit 5, të aneksit 1, të këtij vendimi dhe shtojcës I, të aneksit 2, të këtij vendimi:

a) **Kategoria 1:** biokarburantet e prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, që i nënshtrohen kufirit të përcaktuar sipas nenit 6, të aneksit 1, të këtij vendimi;

b) **Kategoria 2:** biokarburantet dhe biogazi për transport të prodhuara nga lëndët e para të listuara në pjesët A dhe B të shtojcës I, të aneksit 2, të këtij vendimi, në varësi (për sa i përket lëndëve të para të pjesës B) të kufirit maksimal prej 1.7 për qind të përcaktuar sipas nenit 5, pika 2, shkronja “c”, të aneksit 1;

c) **Kategoria 3:** energjia elektrike nga burime të rinovueshme e konsumuar në sektorin e transportit, e përcaktuar në përputhje me nenin 3, pika 3, shkronja “gj”, dhe nenin 4, të aneksit 2, të këtij vendimi;

d) **Kategoria 4:** lëndë djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike (RFNBOs), lëndë djegëse nga karboni i ricikluar, dhe lëndë të tjera djegëse të rinovueshme të konsumuara në sektorin e transportit.

3. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë lëshon një certifikatë RTF për një furnizues RES-T duke regjistruar kredinë e certifikatës në llogarinë e furnizuesit RES-T në regjistrin RTF.

4. Një aplikim për një certifikatë RTF duhet të bëhet në periudha gjashtëmujore, në një formë të tillë dhe me një informacion dhe dokumentacion të tillë (duke përfshirë provën e qëndrueshmërisë dhe çdo dokument tjetër mbështetës të përcaktuar nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë në faqen e saj zyrtare të internetit) siç do të përcaktojë Ministria. Aplikimi duhet të bëhet jo më vonë se një muaj përpara afatit për paraqitjen e raportit të subjektit të detyruar sipas nenit 5, të këtij aneksi.

5. Me kërkesë të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, administratori i bazës së të dhënave, i caktuar sipas nenit 4 të aneksit 5 të këtij vendimi, do të japë informacion që konfirmon se ngarkesa e biokarburanteve për të cilën kërkohet lëshimi i certifikatave RTF është në përputhje me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi, siç regjistrohet në bazën e të dhënave të biokarburanteve.

6. Një certifikatë RTF përbën një akt administrativ dhe për këtë arsye i nënshtrohet ligjit nr.44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”. Një certifikatë RTF do të jetë e vlefshme nga data kur lëshohet deri në fund të vitit kalendarik që pason vitin kalendarik në të cilin furnizuesi RES-T e vendosi karburantin përkatës në treg.

7. Kur Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë e parashikon kështu, një certifikatë RTF mund t’i caktohet ose t’i transferohet nga një furnizues RES-T një entiteti të detyruar, ose nga një entitet i detyruar te një tjetër, sipas kushteve dhe afateve që ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë mund të përcaktojë.

8. Kur një transferues i lejuar propozon të transferojë një ose më shumë certifikata RTF te një marrës i lejuar, transferuesi duhet të njoftojë Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë për informacionin e mëposhtëm:

- a) emrin dhe numrin e llogarisë në regjistrin RTF të të transferuarit të propozuar;
- b) numrin dhe datën e çdo certifikate RTF në fjalë;
- c) datën e propozuar të transferimit, e cila nuk duhet të jetë më vonë se një muaj para përfundimit të afatit për dorëzimin e raportit të entitetit të detyruar në vitin e fundit kalendarik gjatë të cilit certifikata RTF mund të dorëzohet për të përmbushur detyrimin e një entiteti të detyruar;
- ç) çështje të tjera të tilla siç mund të përcaktojë Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë.

9. Nëse transferimi i propozuar përputhet me të gjitha kushtet e zbatueshme, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të pranojë transferimin e propozuar, do të njoftojë pranimin me shkrim për transferuesin dhe marrësin e propozuar brenda 10 ditëve pune dhe do të kryejë transferimin në datën e propozuar të transferimit duke regjistruar një debitim në llogarinë e transferuesit dhe një kreditim përkatës në llogarinë e marrësit, në regjistrin RTF.

10. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë mund të revokojë një certifikatë RTF kur, sipas mendimit të saj:

- a) certifikata RTF është marrë me mashtrim ose paraqitje të rreme; ose
- b) çdo informacion i dhënë ose dokumentacion i dhënë në lidhje me aplikimin për ose transferimin e certifikatës RTF ishte i rremë ose mashtrues në një aspekt thelbësor.

11. Revokimi sipas pikës 10 të këtij neni do t’i nënshtrohet procedurës për revokimin e akteve administrative, të përcaktuar sipas ligjit nr. 44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”.

Neni 5

Raport i entitetit të detyruar

1. Çdo entitet i detyruar duhet të përgatisë një raport vjetor mbi arritjen e pjesës së tij minimale për vitin e mëparshëm kalendarik (në vijim, “Raporti i entitetit të detyruar”). Raporti i entitetit të detyruar duhet të përfshijë, të paktën:

a) sasinë e benzinës motorike, karburantit diesel dhe gazit natyror të vendosur në treg për transport në vitin raportues;

b) sasinë, llojet dhe origjinën e biokarburanteve dhe biogazit të vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë për transport;

c) sasinë, llojet dhe origjinën e lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar të hedhura në treg në Republikën e Shqipërisë për transport;

ç) sasinë, llojet dhe origjinën e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme me origjinë jobiologjike të vendosura në treg në Republikën e Shqipërisë për transport;

d) sasinë e energjisë elektrike të vendosur në treg në Republikën e Shqipërisë për transport;

dh) numrin e certifikatave RTF të mbajtura nga subjekti i detyruar për sasinë e energjisë RES-T të përdorur për të përmbushur detyrimin e subjektit të detyruar sipas nenit 3, pika 1, të këtij aneksi për vitin raportues.

2. Raporti i subjektit të detyruar paraqitet në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë deri më 28 shkurt të vitit kalendarik aktual, në lidhje me vitin kalendarik paraardhës. Raporti paraqitet si në formë elektronike ashtu edhe në formë të shkruar, duke përdorur formularin 1, të përcaktuar në shtojcën III, të këtij aneksi.

Neni 6

Përcaktimi i përmbushjes së detyrimit; pasojat e mospërputhjes

1. Në mbështetje të: i. certifikatave RTF të mbajtura nga një entitet i detyruar në regjistrin RTF deri në afatin për paraqitjen e raportit të entitetit të detyruar; dhe ii. raportit të entitetit të detyruar të paraqitur nga entiteti i detyruar për vitin kalendarik paraardhës, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të përcaktojë, duke përdorur metodologjinë e përcaktuar në aneksin II të këtij aneksi, nëse entiteti i detyruar e ka përmbushur detyrimin e tij sipas nenit 3, pika 1, të këtij aneksi.

2. Kur një subjekt i detyruar nuk ka paraqitur raportin e subjektit të detyruar brenda afatit të përcaktuar, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, mbi bazën e informacionit të marrë nga burime përkatëse, përfshirë të dhënat e paraqitura nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave sipas nenit 3, pika 3, të këtij aneksi, dhe të dhënat e mbajtura në Bazën e të Dhënave të Biokarburanteve sipas aneksit 5, të këtij vendimi, do të nxjerrë raportin e subjektit të detyruar.

3. Subjekti i detyruar ka përmbushur detyrimin e tij për të vendosur energji RES-T në treg kur:

a) vlera e energjisë RES-T e hedhur në treg nga subjekti i detyruar, e llogaritur në përputhje me shtojcën II të këtij aneksi (E''_OBV), është e barabartë ose më e madhe se vlera e energjisë RES-T që subjekti i detyruar kërkohet të hedhë në treg sipas nenit 3, pika 1, të këtij aneksi, e llogaritur në përputhje me shtojcën I të këtij aneksi (E_OBV); dhe

b) Subjekti i detyruar mban numrin e certifikatave RTF të kategorisë përkatëse, kur nënobjektivat specifike, sipas kategorive, përcaktohen sipas nenit 5, pika 5, të aneksit 1 të këtij vendimi dhe sipas urdhrat të ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë të miratuar në zbatim të tij.

4. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të anulojë nga regjistri RTF çdo certifikatë RTF të paraqitur dhe të mbështetur nga një entitet i detyruar për të hequr detyrimin e tij sipas nenit 3, pika 1, të këtij aneksi. Një entitet i detyruar do të bartë në vitin kalendarik pasues çdo numër certifikatash RTF që nuk janë anuluar në këtë mënyrë dhe mund t'i përdorë ato certifikata të bartura për të përmbushur detyrimin e tij në vitin kalendarik pasues, në varësi të periudhës së vlefshmërisë të përcaktuar në nenin 4, pika 6, të këtij aneksi.

5. Kur, pas rakordimit ndërmjet i. numrit të certifikatave RTF të mbajtura nga subjekti i detyruar në regjistrin RTF në afatin për paraqitjen e raportit të subjektit të detyruar; dhe ii. raportit të subjektit të detyruar të paraqitur nga subjekti i detyruar për vitin kalendarik pararendës, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë përcakton se subjekti i detyruar nuk ka

përmbushur detyrimin e tij sipas nenit 3, pika 1, të këtij aneksi, ministria nxjerr një vendim që përcakton vlerën përkatëse të energjisë së munguar dhe e regjistron mungesën në regjistrin RTF.

6. Mosrespektimi nga një entitet i detyruar i detyrimit sipas pikës 1, të nenit 3, të këtij aneksi përbën një kundërvajtje administrative sipas nenit 14 të ligjit nr. 46/2025. Sanksionet administrative të zbatueshme për një mosrespektim të tillë, përfshirë gjobat administrative nga 50 000 lekë deri në 2,000,000 lekë, janë ato të përcaktuara nga neni 14 i ligjit nr. 46/2025. Procedura për vendosjen e sanksionit ndjek ligjin nr. 10279/2010, “Për kundërvajtjet administrative”. Asnjë tarifë, penaltet ose barrë fiskale shtesë nuk vendoset sipas këtij aneksi.

7. Vendimi që përcakton mungesën sipas pikës 5, të këtij neni përbën një akt administrativ dhe i nënshtrohet ligjit nr. 44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”.

Neni 7

Monitorimi i sasive dhe pajtueshmëria

1. Monitorimi i sasisë së energjisë së vendosur në treg për transport nga një subjekt i detyruar ose një furnizues RES-T do të kryhet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, qoftë drejtpërdrejt ose duke emëruar ekspertë të pavarur me kapacitetin e nevojshëm teknik dhe profesional.

2. Autoriteti monitorues i përmendur në pikën 1 të këtij neni do të ketë të drejtën të kryejë vizita në vend dhe inspektime për të verifikuar saktësinë e të dhënave të dhëna nga subjekti i detyruar ose furnizuesi RES-T, në koordinim, sipas rastit, me Inspektoratin Shtetëror që vepron sipas nenit 12, të ligjit nr.46/2025 dhe me autoritetet mbikëqyrëse të përcaktuara sipas aneksit 3 të këtij vendimi.

3. Regjistrime të plota dhe të sakta lidhur me certifikatat RTF duhet të mbahen nga subjekti i detyruar dhe furnizuesi RES-T për të paktën pesë vjet dhe duhet t'i vihen në dispozicion autoritetit monitorues me kërkesë.

Neni 8

Regjistri i karburantit të rinovueshëm për transport (Regjistri RTF)

1. Regjistri RTF krijohet me këtë akt dhe administrohet dhe mirëmbahet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, në zbatim të pikës 2, të nenit 5, të ligjit nr.46/2025.

2. Për çdo entitet të detyruar ose furnizues RES-T, një grup dokumentesh duhet të mbahet në regjistrin RTF nën të njëjtin numër regjistrimi nën të cilin është regjistruar entiteti. Grupi duhet të përfshijë:

a) aplikimin për regjistrimin e të dhënave në regjistrin RTF dhe dokumentet e bashkëlidhura atij aplikimi;

b) të gjitha vendimet dhe përfundimet e Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë në lidhje me subjektin e detyruar ose furnizuesin RES-T;

c) certifikatat RTF të regjistruara në llogarinë e mbajtur nga entiteti i detyruar ose furnizuesi RES-T dhe të gjitha dokumentet e bashkëlidhura aplikimeve për lëshimin e certifikatave RTF;

ç) raportin e subjektit të detyruar;

d) të gjitha dokumentet e tjera të paraqitura nga entiteti i detyruar ose furnizuesi RES-T;

dh) të gjitha dokumentet ose informacionet e tjera të marra ose të pranuar nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë në lidhje me subjektin e detyruar ose furnizuesin RES-T.

Neni 9

Numri i regjistrimit

Numri i regjistrimit është një numër identifikimi i caktuar nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë për një entitet të detyruar ose furnizues RES-T pas hyrjes së tij në regjistrin RTF. Ky numër është unik, i pandryshueshëm dhe i papërsëritshëm.

Neni 10

Informacion mbi entitetin e detyruar ose furnizuesin RES-T

Informacioni për entitetin e detyruar ose furnizuesin RES-T të regjistruar në regjistrin RTF duhet të përmbajë:

- a) emrin ligjor të subjektit;
- b) numrin unik të identifikimit tatimor (NIPT — numri i identifikimit për personin e tatueshëm), siç është regjistruar pranë Qendrës Kombëtare të Biznesit (QKB — Qendra Kombëtare e Biznesit);
- c) kodin e veprimtarisë (kodi NACE, siç është regjistruar pranë QKB);
- ç) numrin e regjistrimit të akcizës, i lëshuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD) sipas ligjit nr.61/2012, i ndryshuar;
- d) numrin e licencës së magazinës së akcizës, sipas rastit;
- dh) kodin e pajtueshmërisë së shënjitimit të karburantit, kur është e zbatueshme;
- e) adresën e selisë së regjistruar;
- ë) të dhënat e kontaktit të njësive (adresa e *e-mail-it*, faqja e internetit);
- f) të dhënat e kontaktit të personit përgjegjës (emri, roli, dokumenti i identifikimit dhe numri).

Neni 11

Aplikim për regjistrim

1. Një entitet i detyruar ose furnizues RES-T që aplikon për lëshimin e certifikatave RTF, sipas këtij aneksi, duhet të aplikojë për regjistrim në regjistrin RTF. Aplikimi duhet t'i paraqitet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë në formë elektronike, duke përdorur formularin 2, të përcaktuar në shtojcën III të këtij aneksi.

2. Kur të dhënat për një entitet të detyruar ose furnizues RES-T kanë ndryshuar, entiteti i detyruar ose furnizuesi RES-T do të aplikojë menjëherë për regjistrimin e ndryshimit në regjistrin RTF. Aplikimi do t'i paraqitet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë duke përdorur formularin 2 të përcaktuar në shtojcën iii të këtij aneksi.

Neni 12

Fshirja nga Regjistri RTF

Kur një entitet i detyruar ose furnizues RES-T fshihet nga regjistri i paguesve të akcizës i mbajtur nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD), sipas ligjit nr.61/2012, entiteti do të aplikojë për fshirje nga regjistri RTF. Aplikimi do t'i paraqitet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë duke përdorur formularin 2, të përcaktuar në shtojcën III të këtij aneksi.

Neni 13

Afati i aplikimit

Afati për paraqitjen e një aplikimi për regjistrim në, ose për regjistrimin e një ndryshimi në të dhënat e regjistruara në, ose për fshirjen nga regjistri RTF do të jetë 30 ditë nga ngjarja përkatëse (hyrja ose fshirja nga regjistri i paguesve të akcizës i mbajtur nga DPD, ose ndryshimi i të dhënave përkatëse të entitetit të detyruar ose furnizuesit RES-T).

Neni 14

Regjistrimi dhe fshirja ex officio

Kur një entitet i detyruar ose furnizues RES-T nuk paraqet një aplikim për regjistrim në regjistrin RTF, për regjistrimin e një ndryshimi të të dhënave, ose për fshirje nga regjistri RTF, regjistrimi, ndryshimi ose fshirja do të kryhet nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë *ex officio*, mbi bazën e gjendjes së të dhënave të regjistruara në regjistrin e pagesve të akcizës të mbajtur nga DPD. Entiteti i detyruar ose furnizuesi RES-T do të paraqesë, me kërkesë të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, të gjitha të dhënat përkatëse për regjistrim në regjistrin RTF.

Neni 15

Procedura e regjistrimit

1. Procedura e regjistrimit fillohet me një kërkesë për regjistrim në, për regjistrimin e ndryshimeve në, ose për fshirje nga regjistri RTF. Procedura e regjistrimit mund të fillohet gjithashtu *ex officio* me një vendim të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë sipas nenit 14, të këtij aneksi.

2. Para çdo regjistrimi të të dhënave në regjistrin RTF, do të verifikohet plotësia e të gjitha të dhënave në aplikimin për regjistrim, si dhe e dokumenteve të bashkëlidhura.

3. Kur verifikimi përcakton se aplikimit ose dokumenteve të bashkëlidhura u mungon informacioni, ose që disa nga të dhënat nuk përputhen me të dhënat e përcaktuara, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë lëshon një konkluzion duke i kërkuar aplikantit të plotësojë të dhënat ose të paraqesë një aplikim të ri ose dokumente të reja.

4. Brenda 15 ditëve nga marrja e përfundimit të përmendur në pikën 3 të këtij neni, subjekti i detyruar ose furnizuesi RES-T duhet të përmbushë kërkesën për të plotësuar të dhënat dhe/ose për të paraqitur një aplikim të ri ose dokumentacionin e kërkuar.

5. Një aplikim ose dokumentacion i paplotë ose i pasaktë konsiderohet të mos jetë paraqitur.

Neni 16

Krijimi fillestar i regjistrit RTF

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë do të krijojë regjistrin RTF brenda 90 ditëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi.

2. Një entitet i detyruar që është i regjistruar në regjistrin e pagesve të akcizës që mbahet nga DPD-ja në datën e krijimit të regjistrit RTF do të aplikojë pranë Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë për regjistrim në regjistrin RTF brenda 30 ditëve nga data e krijimit të regjistrit RTF.

Shtojca I e aneksit 6 — Metodologjia për llogaritjen e detyrimit për të hedhur në treg energji nga burime të rinovueshme në sektorin e transportit

Vlera e energjisë (në MJ) e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit që çdo entitet i detyruar do të vendosë në treg do të llogaritet sipas formulës së mëposhtme:

$$E_OBV = U_OBV \times (E_MG-RR + E_D-RR + E_NG-RR) / (100 - U_OBV) \text{ (MJ)}$$

ku:

E_OBV — Vlera e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit që entiteti i detyruar do të vendosë në treg në vitin në shqyrtim (MJ);

U_OBV — pjesa e synuar kombëtare e energjisë RES-T për vitin në shqyrtim (në % të energjisë), siç përcaktohet sipas pikës 2, të nenit 5, të aneksit 1 të këtij vendimi (trajektore detyruese: 1 për qind nga viti 2026, duke u rritur në mënyrë progresive me të paktën 1 për qind në vit, duke arritur të paktën 7 për qind deri më 31 dhjetor 2030), siç përcaktohet në mënyrë të detajuar me urdhër të ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë sipas pikës 5 të nenit 5, të aneksit 1 të këtij vendimi dhe pikës 5 të nenit 3, të këtij aneksi, në përputhje me Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës;

E_MG-RR — energjia nga benzina motorike që entiteti i detyruar e vendosi në treg për konsum në sektorin e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

E_D-RR — energjia nga karburanti dizel që subjekti i detyruar vendosi në treg për konsum në sektorin e transportit në vitin në shqyrtim (MJ);

E_NG-RR — energjia nga gazi natyror, duke përfshirë CNG dhe LNG, që subjekti i detyruar e vendosi në treg për konsum në sektorin e transportit në vitin në shqyrtim (MJ).

Përmbajtja energjetike e lëndëve djegëse për qëllimet e kësaj llogaritjeje përcaktohet në përputhje me shtojcën III të aneksit 2 të këtij vendimi.

Shtojca II e aneksit 6 — Metodologjia për llogaritjen e përmbushjes së detyrimit të entitetit të detyruar

Për çdo vit kalendarik në shqyrtim, vlera e energjisë e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit që çdo entitet i detyruar ka hedhur në treg, llogaritet sipas formulës së mëposhtme:

$$E''_{OBV} = E''_{Igen-P} + 2 \times E''_{ADV-P} + 2 \times E''_{BFBB-P} + 4 \times E''_{EE-Road} + 1.5 \times E''_{EE-Rail} + E''_{REC-C-P} + 1.2 \times E''_{RES-A\&M} + E''_{RFNBO} \text{ (MJ)}$$

në të cilin:

E''_OBV — energjia nga burimet e rinovueshme që entiteti i detyruar vendosi në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ);

E''_Igen-P — energjia e biokarburanteve të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere që personi i detyruar vendosi në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave RTF të kategorisë 1 të mbajtura nga personi i detyruar në regjistrin RTF, subjekt i kufirit të përcaktuar sipas nenit 6 të aneksit 1 të këtij vendimi;

E''_ADV-P — energjia e biogazit për transport dhe biokarburantet e përparuara të prodhuara nga lënda e parë e renditur në pjesën a të shtojcës I të aneksit 2 të këtij vendimi, të cilat entiteti i detyruar i ka hedhur në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave përkatëse RTF të kategorisë 2 të mbajtura nga entiteti i detyruar në regjistrin RTF, me shumëzuesin 2 që pasqyron nenin 5, pika 4, shkronja “a”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

E''_BFBB-P — energjia e biokarburanteve dhe biogazit për transport të prodhuar nga lënda e parë e renditur në pjesën b të shtojcës I, të aneksit 2, të këtij vendimi, të cilën subjekti i detyruar e vendosi në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ), siç vërtetohet nga numri i certifikatave RTF të kategorisë 2 përkatëse të mbajtura nga subjekti i detyruar në regjistrin RTF, me shumëzuesin 2 që pasqyron shkronjën “b”, të pikës 4, të nenit 5, të aneksit 1, të këtij vendimi, subjekt i kufirit maksimal prej 1.7 për qind të përcaktuar sipas nenit 5, pika 3, shkronja “c”, të aneksit 1, të këtij vendimi;

E''_EE-Rruga — energjia elektrike nga burimet e rinovueshme që subjekti i detyruar e vendosi në treg për konsum në transportin rrugor në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave përkatëse RTF të kategorisë 3 të mbajtura nga subjekti i detyruar në regjistrin RTF, me shumëzuesin 4 që pasqyron shkronja “c”, e pikës 4, të nenit 5, të aneksit 1 të këtij vendimi;

e''_ee-hekurudhë — energjia elektrike nga burimet e rinovueshme që subjekti i detyruar e vendosi në treg për konsum në transportin hekurudhor në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave përkatëse RTF të kategorisë 3 të mbajtura nga subjekti i detyruar në

regjistrin RTF, me shumëzuesin 1.5 që pasqyron nenin 5, pika 4, shkronja “ç”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

E”_REC-C-P — energjia e lëndëve djegëse të karbonit të ricikluar që subjekti i detyruar e vendosi në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave përkatëse RTF të kategorisë 4 të mbajtura nga subjekti i detyruar në regjistrin RTF;

E”_RES-A&M — energjia nga burime të rinovueshme, me përjashtim të karburanteve të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, që entiteti i detyruar e ka hedhur në treg për konsum në sektorin e aviacionit dhe detar (MJ), siç dëshmohet nga numri përkatës i certifikatave RTF të kategorisë 2, kategorisë 3 ose kategorisë 4 të mbajtura nga entiteti i detyruar në regjistrin RTF, me shumëzuesin 1.2 që pasqyron nenin 5, pika 4, shkronja “d”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

E”_RFNBO — energjia e lëndëve djegëse të rinovueshme të lëngshme dhe të gazta me origjinë jobiologjike (RFNBOs) që entiteti i detyruar vendosi në treg për transport në vitin në shqyrtim (MJ), siç dëshmohet nga numri i certifikatave përkatëse RTF të kategorisë 4 të mbajtura nga entiteti i detyruar në regjistrin RTF.

Shumëzuesit e zbatuar në këtë formulë pasqyrojnë ata të përcaktuar sipas nenit 5, pika 4, të aneksit 1 të këtij vendimi, dhe zbatohen përveç nëse dhe derisa të ndryshohen në përputhje me nenin 5, pika 5, të aneksit 1, të këtij vendimi, për të pasqyruar çdo vendim të ardhshëm të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë që përshtat shumëzuesit (në veçanti, në lidhje me miratimin nga Komuniteti i Energjisë të dispozitave ekuivalente me direktivën (EU) 2023/2413).

Shtojca III e aneksit 6 — Formularët

Formulari 1 — Raporti i entitetit të detyruar — struktura e seksionit

§ 1. Të dhënat e Entitetit të Detyruar

— emri; NIPT (siç është regjistruar në QKB); numri i regjistrimit në regjistrin RTF; numri i regjistrimit të akcizës i lëshuar nga DPD-ja; adresa e selisë së regjistruar; personi përgjegjës.

§ 2. Të dhëna për sasi të vjetore të benzinës motorike, karburantit dizel dhe gazit natyror të hedhura në treg për transportin

— tabelë: lloji i karburantit / sasia / njësia e matjes / përmbajtja e energjisë (në përputhje me shtojcën iii, të aneksit 2, të këtij vendimi) / Vlera e energjisë (MJ).

§ 3. Të dhëna mbi sasi dhe llojet vjetore të lëndëve djegëse të rinovueshme të hedhura në treg për transportin

— tabelë: lloj karburanti / kategori e lëndës së parë (duke iu referuar shtojcën I të aneksit 2 të këtij vendimi) / origjinë / sasi / njësi matëse / përmbajtje energjie / Vlerë energjie / numri i certifikatave RTF të marra, sipas kategorisë së certifikatës RTF (Kategoritë 1 deri në 4) dhe sipas mënyrës së transportit.

§ 4. Të dhëna mbi sasinë vjetore të energjisë elektrike të hedhur në treg për transportin

— tabelë: vëllimi i energjisë elektrike / pjesa nga burimet e rinovueshme (e përcaktuar në përputhje me nenin 3, pika 3, shkronja “gj”, e aneksit 2 të këtij vendimi) / origjina / numri i certifikatave RTF të kategorisë 3 të marra.

§ 5. Përmbledhje — Vlera e energjisë së energjisë nga burimet e rinovueshme të nxjerra në treg

— E_OBV (MJ/vit), e llogaritur në përputhje me Aneksin I të këtij Aneksi; E”_OBV (MJ/vit), e llogaritur në përputhje me shtojcën II të këtij aneksi; bilanci (pozitiv ose negativ).

§ Blloku i nënshkrimit

— person përgjegjës për saktësinë e të dhënave; përfaqësues ligjor i entitetit të detyruar.

Forma 2 — Kërkesë për regjistrim në regjistrin RTF — Struktura e seksionit

§ 1. Të dhëna mbi entitetin e detyruar ose furnizuesin RES-T

— informacion i plotë identifikues sipas nenit 10 të këtij aneksi (emri ligjor; NIPT siç është regjistruar pranë QKB; kodi i aktivitetit NACE; numri i regjistrimit të akcizës i lëshuar nga DPD-ja sipas ligjit nr.61/2012; numri i licencës së magazinës së akcizës (nëse zbatohet); kodi i përputhshmërisë së markimit të karburantit (nëse zbatohet); adresa e selisë së regjistruar; të dhënat e kontaktit; personi përgjegjës).

§ 2. Ndryshimet në të dhënat e subjektit të detyruar ose furnizuesit RES-T

— tabela: informacioni që po ndryshohet / data në të cilën ndodhi ndryshimi / data e paraqitjes së ndryshimit.

§ Blloku i nënshkrimit

— personi përgjegjës për saktësinë e të dhënave; përfaqësuesi ligjor.

ANEKS 7

KRITERET E QËNDRUESHMËRISË PËR BIOKARBURANTET, BIOLËNGJET DHE LËNDËT DJEGËSE NGA BIOMASA BUJQËSORE DHE PYJORE

Neni 1

Objekti dhe fusha e zbatimit

1. Ky aneks përcakton, në zbatim të nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi,:

a) shtesat operacionale ndaj kriterëve thelbësorë të qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa bujqësore të përcaktuara në nenin 9, pikat 2 deri në 9, të aneksit 1 të këtij vendimi;

b) shtojcat operacionale të kriterëve thelbësorë të qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore, të përcaktuara në nenin 9, pikat 10 deri në 12, të aneksit 1, të këtij vendimi, duke përfshirë kuadrin e vlerësimit të bazuar në rrezik dhe rregullat operacionale për dy nivelet e provave (niveli shtetëror dhe niveli i zonës së furnizimit pyjor), në përputhje rregulloren zbatuese të Komisionit për miratimin e udhëzimeve operacionale lidhur me dokumentacionin dhe provat për vërtetimin e përmbushjes së kriterëve të qëndrueshmërisë për biomasën pyjore;

c) kriteret për identifikimin e lëndëve të para me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (rrezik i lartë ILUC) për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqeve të prodhimit në toka me rezervë të lartë karboni, në përputhje rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2019/807;

d) kriteret thelbësorë për certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (ILUC-risk i ulët) — duke përfshirë kërkesat për masat shtesë, lëndën e parë shtesë, dhe kuadrin Dynamic Yield Baseline;

e) kriteret dhe shtrirjet gjeografike të kullotave me biodiversitet të lartë, në përputhje me rregulloren e Komisionit (EU) Nr. 1307/2014.

2. Procesi i verifikimit dhe metodologjia e certifikimit për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, përfshirë procesin e auditimit, përmbajtjen e planit të menaxhimit, testin e atraktivitetit financiar dhe testin e barrierës jofinanciare, metodologjinë për përcaktimin e bazës referuese dinamike të prodhimit, dhe përmbajtjen minimale të certifikatës me rrezik të ulët ILUC, përcaktohen sipas nenit 17 dhe shtojcës IV të aneksit 3 të këtij vendimi.

Neni 2

Përkufizime specifike për këtë aneks

1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2 të aneksit 1, të këtij vendimi zbatohen në të gjithë këtë aneks. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 3 të ligjit nr.24/2023 dhe në nenin 3 të ligjit nr.46/2025 zbatohen në të gjithë këtë aneks në përputhje me nenin 2, pika 2, të aneksit 1. Përkufizimet e përcaktuara në nenin 2, të aneksit 3, të këtij vendimi zbatohen në të gjithë këtë aneks kur termat e përkufizuar aty përdoren në këtë aneks, në veçanti operator ekonomik, skemë vullnetare, organ certifikimi, zonë furnizimi, rigjenerim pyjor, kullotë, kultura ushqimore dhe foragjere, biokarburante, biolëngje dhe lëndë djegëse nga biomasa me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, pikë e parë grumbullimi, testi i tërheqshmërisë financiare dhe testi i barrierave jofinanciare.

2. Për qëllimet e këtij aneksi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

a) **“Kultura vajore”** nënkupton kultura bujqësore ushqimore dhe foragjere si farat e kolzës, palma, soja dhe luledielli, që nuk janë kultura të pasura me niseshte ose kultura sheqerore dhe që përdoren zakonisht si lëndë e parë për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa;

b) **“Tokë e papërdorur”** është sipërfaqja e tokës e cila, për një periudhë të pandërprerë prej të paktën pesë vitesh përpara fillimit të kultivimit të lëndës së parë të përdorur për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa, nuk është shfrytëzuar për kultivimin e kulturave ushqimore dhe foragjere, kulturave të tjera energjetike apo për prodhimin e sasive të konsiderueshme foragjere për kullotjen e kafshëve;

c) **“Tokë e braktisur”** është toka e papërdorur e cila është përdorur më parë për prodhimin e kulturave ushqimore dhe foragjere, por ku aktiviteti i kultivimit është ndërprerë për shkak të kufizimeve biofizike ose socioekonomike;

ç) **“Tokë e degraduar rëndë”** është toka, e cila, sipas vlerësimit të institucionit përgjegjës për tokën bujqësore, ka humbur në mënyrë të konsiderueshme kapacitetin prodhues dhe funksionet e saj agroekologjike si rezultat i erozionit, kripëzimit, ndotjes, aktivitetit mineral ose proceseve të tjera degradimi dhe nuk konsiderohet ekonomikisht e përshtatshme për shfrytëzim bujqësor;

d) **“Masë shtesë”** është çdo përmirësim i praktikave bujqësore që çon, në mënyrë të qëndrueshme, në rritjen e rendimentit të kulturave ushqimore dhe foragjere në tokat që tashmë përdoren për prodhimin e këtyre kulturave; si dhe çdo veprim që mundëson prodhimin e kulturave ushqimore dhe foragjere në toka të papërdorura, duke përfshirë tokat e braktisura, për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa;

dh) **“Lëndë e parë shtesë”** është sasia shtesë e një kulture ushqimore ose foragjere e prodhuar në një zonë të përcaktuar qartë, në krahasim me nivelin bazë dinamik të rendimentit dhe që është rezultat i drejtpërdrejtë i zbatimit të një mase shtesë;

e) **“Baza dinamike e rendimentit”** është rendimenti mesatar i zonës së përcaktuar ku është zbatuar një masë shtesë, i llogaritur mbi bazën e 3 viteve para vitit të zbatimit të masës, duke marrë parasysh rritjen mesatare të rendimentit të asaj lënde të parë gjatë dekadës së mëparshme dhe kurbat e rendimentit gjatë ciklit jetësor të kulturave shumëvjeçare, pa përfshirë luhatjet e rendimentit;

ë) **“Tokë me rezervë të lartë karboni”** është toka që në janar të vitit 2008 kishte një nga statutet e mëposhtme dhe që nuk e ruan më atë status:

i. ligatina, pra toka e mbuluar ose e ngopur me ujë në mënyrë të përhershme ose për një pjesë të konsiderueshme të vitit;

ii. sipërfaqe pyjore të vazhdueshme, pra toka me sipërfaqe mbi 1 (një) hektar, me pemë më të larta se 5 (pesë) metra dhe me mbulesë kurore mbi 30 %, ose me pemë që mund t'i arrijnë këto parametra në kushtet natyrore të vendndodhjes së tyre;

iii. tokë me mbulesë pyjore, me sipërfaqe mbi 1 (një) hektar, me pemë më të larta se 5 (pesë) metra dhe me mbulesë kurore ndërmjet 10 % dhe 30 %, ose me pemë që mund t'i arrijnë këto parametra në kushtet natyrore të vendndodhjes së tyre, përveç rasteve kur provohet se rezerva

e karbonit e zonës para dhe pas konvertimit është e tillë që, pas zbatimit të metodologjisë përkatëse, plotësohen kushtet e përcaktuara në legjislacionin në fuqi.

f) “Fermerë të vegjël” janë fermerë që kryejnë në mënyrë të pavarur një veprimtari bujqësore në një fermë me një sipërfaqe bujqësore më të vogël se 2 hektarë për të cilën zotërojnë të drejtën e pronësisë, të drejtën e përdorimit ose çdo titull tjetër të barasvlefshëm që u jep atyre kontroll mbi tokën, dhe që nuk janë të punësuar nga një shoqëri tregtare, përveç një kooperative e së cilës ata janë anëtarë së bashku me fermerë të vegjël të tjerë, me kusht që një kooperative e tillë të mos kontrollohet nga një palë e tretë;

g) “Kultura shumëvjeçare” janë kulturat që nuk i nënshtrohen rotacionit bujqësor, përveç kullotave të përhershme dhe livadheve të përhershme, që zënë tokën për një periudhë pesëvjeçare ose më shumë dhe japin prodhim për disa vite radhazi pa pasur nevojë për rimbjellje pas çdo korrijeje.

gj) “Ndërhyrje njerëzore” nënkupton kullotjen e menaxhuar, kositjen, prerjen, shfrytëzimin ose djegien;

h) “Jo i degraduar” do të thotë që nuk ka pësuar humbje afatgjatë të biodiversitetit si pasojë e faktorëve të tillë si mbikullotja, dëmtimi mekanik i bimësisë, erozioni i tokës ose përkeqësimi i cilësisë së saj.

i) “Kullotë jonatyrore me biodiversitet shumë të lartë, e pasur me specie” është një kullotë jo natyrore që përbën habitat me rëndësi të veçantë për ruajtjen e biodiversitetit dhe që plotëson të paktën një nga kushtet e mëposhtme:

i. shërben si habitat i rëndësishëm për specie të klasifikuara si në rrezik kritik për zhdukje, të rrezikuara ose të cenueshme, sipas listës së kuqe të specieve të kërcënuara të Unionit Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), ose sipas listave të tjera me qëllim të ngjashëm të përcaktuara në legjislacionin shqiptar ose të njohura nga autoriteti kompetent i vendit të origjinës së lëndës së parë;

ii. shërben si habitat i rëndësishëm për specie endemike ose për specie me shpërndarje gjeografike të kufizuar;

iii. ka rëndësi të veçantë për ruajtjen e diversitetit gjenetik brenda një speciejë ose ndërmjet popullatave të saj;

iv. shërben si habitat i rëndësishëm për përqendrimet të konsiderueshme në nivel global të specieve migratore ose të specieve që grumbullohen periodikisht;

v. përbën një ekosistem me rëndësi të veçantë në nivel kombëtar ose rajonal, i cili është unik, shumë i kërcënuar ose në rrezik të lartë degradimi.

PJESA A — Kriteret thelbësore të qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës nga biomasa bujqësore dhe pyjore

Neni 3

Kriteret e qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës nga biomasa bujqësore — shtesa operationale

1. Kriteret thelbësore të qëndrueshmërisë të zbatueshme për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa bujqësore përcaktohen në nenin 9, pikat 2 deri në 9, të aneksit 1, të këtij vendimi (në përputhje në përputhje me nenin 29(2) deri në (5) të direktivës (EU) 2018/2001). Plotësimet operationale të përcaktuara në këtë nen zbatohen si shtese e këtyre kriterëve thelbësore.

2. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga mbetje dhe mbeturina që rrjedhin jo nga pylltaria, por nga toka bujqësore, të përmendura në nenin 9, pika 5, të aneksit 1 të këtij vendimi, do të merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në ligjin nr.24/2023 vetëm kur operatorët ekonomikë ose autoritetet kombëtare të vendit të origjinës

kanë vendosur plane monitorimi ose menaxhimi për të trajtuar ndikimet në cilësinë e tokës dhe karbonin e tokës. Zbatimi i praktikave thelbësore të menaxhimit dhe monitorimit të tokës të përcaktuara në shtojcën iii të aneksit 3 të këtij vendimi do të konsiderohet se përmbush këtë kërkesë.

3. Informacioni rreth mënyrës se si ndikimet e përmendura në pikën 2 të këtij neni monitorohen dhe menaxhohen, do të raportohet përmes Bazës së të Dhënave të Biokarburanteve, e krijuar sipas aneksit 5 të këtij vendimi, dhe do të verifikohet përmes procesit të auditimit të krijuar sipas nenit 13 të aneksit 3 të këtij vendimi.

4. Për qëllimet e nenit 9, pika 6, shkronja “ç”, të aneksit 1 të këtij vendimi (kullotë me biodiversitet të lartë), kriteret dhe shtrirjet gjeografike të kullotës me biodiversitet të lartë përcaktohen në shtojcën I të këtij aneksi, në përputhje rregulloren e Komisionit (EU) nr.1307/2014. Auditimi i pajtueshmërisë kryhet në përputhje me nenin 16 të aneksit 3 të këtij vendimi.

5. Pikat 7 dhe 8 të nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi (në lidhje me tokën me rezervë të lartë karboni) nuk zbatohen kur, në kohën kur lënda e parë ku u siguroa, toka kishte të njëjtin status siç kishte në janar 2008.

6. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa bujqësore nuk duhet të prodhohen nga lëndë e parë e marrë nga toka që ishte torfnishtë në janar 2008, përveç nëse jepen prova se kultivimi dhe korja e asaj lënde të parë nuk përfshin kullimin e tokës që më parë nuk ishte kulluar. Ky rregull operacional plotëson nenin 9, pika 9, të aneksit 1 të këtij vendimi.

Neni 4

Kriteret e qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës nga biomasa pyjore — të përgjithshme

1. Kriteret thelbësore të qëndrueshmërisë të zbatueshme për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa pyjore përcaktohen në nenin 9, pika 10, të aneksit 1 të këtij vendimi (në përputhje me nenin 29(6) të direktivës (EU) 2018/2001), dhe kriteret e përdorimit të tokës, ndryshimit të përdorimit të tokës dhe pyjeve (LULUCF) përcaktohen në nenin 9, pika 12, të aneksit 1, të këtij vendimi (në përputhje me nenin 29(7) të direktivës (EU) 2018/2001).

2. Udhëzimi operacional për demonstrimin e përputhshmërisë me kriteret e përmendura në pikën 1 të këtij neni, duke përfshirë kuadrin e vlerësimit të bazuar në rrezik, kërkesat për prova në nivel vendi, kërkesat për prova në nivel të zonës së sigurimit të pyjeve, dhe rregullat operationale për ligjshmërinë e ndërhyrjeve të shfrytëzimit, rigjenerimin e pyjeve, mbrojtjen e zonave të përcaktuara, ruajtjen e cilësisë së tokës dhe biodiversitetit, kapacitetin afatgjatë prodhues të pyjeve, dhe kriteret LULUCF, përcaktohet në nenet 7 deri në 12 të këtij aneksi (Pjesa B e këtij aneksi), në përputhje me rregulloren zbatuese të Komisionit (EU) 2022/2448.

3. Verifikimi i pajtueshmërisë me kriteret e përmendura në pikën 1 të këtij neni kryhet në përputhje me kuadrin e verifikimit të përcaktuar sipas aneksit 3 të këtij vendimi, duke përfshirë rregullat për auditimin në grup të përcaktuara sipas nenit 12 të aneksit 3 të këtij vendimi (të cilat zbatohen

për operatorët e vegjël ekonomikë në zinxhirin e furnizimit me biomasë pyjore në përputhje me nenin 12, pika 3, të këtij aneksi).

Neni 5

Kriteret për përcaktimin e lëndëvetë para me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqeve të prodhimit në toka me rezervë të lartë karboni

[Transpozon rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2019/807 (Aneksi), siç është përshtatur dhe miratuar nga Komuniteti i Energjisë.]

1. Në mënyrë që të konsiderohen për qëllimet e përmendura në ligjin nr.24/2023 dhe ligjin nr.46/2025, dhe në veçanti për qëllimet e kufirit maksimal mbi kontributin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse të biomasës të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, të përcaktuara sipas nenit 6 të aneksit 1 të këtij vendimi, biokarburantet, biolëngjet ose lëndët djegëse të biomasës me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (high ILUC-risk), të prodhuara nga kulturat ushqimore dhe foragjere, për të cilat vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqes së prodhimit në toka me rezervë të lartë karboni, certifikohen si biokarburante, biolëngje ose lëndë djegëse të biomasës me rrezik të ulët ILUC, në përputhje me nenin 6 të këtij aneksi të këtij vendimi.

2. Për qëllimin e përcaktimit të lëndës së parë me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës, për të cilën vërehet një zgjerim i konsiderueshëm i sipërfaqes së prodhimit në toka me rezervë të lartë karboni, do të zbatohen kriteret kumulative të mëposhtme:

a) zgjerimi mesatar vjetor i sipërfaqes globale të prodhimit të lëndës së parë që prej vitit 2008 është më i lartë se 1 për qind dhe prek më shumë se 100 000 hektarë;

b) pjesa e një zgjerimi të tillë në tokë me rezervë të lartë karboni është më e lartë se 10 për qind, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$x_{hcs} = x_f + (2.6 \times x_p) / PF$$

ku:

x_{hcs} — pjesa e zgjerimit në tokë me rezervë të lartë karboni;

x_f — Pjesa e zgjerimit të sipërfaqes së kultivimit në tokat e përcaktuara në nenin 9, pika 7, shkronjat “b” dhe “c”, të aneksit 1 të këtij vendimi;

x_p — pjesa e zgjerimit të sipërfaqeve të prodhimit në tokat e përcaktuara në nenin 9, pika 7, shkronja “a”, të aneksit 1 të këtij vendimi, duke përfshirë tokën torfike;

PF — faktor produktiviteti.

Faktori i produktivitetit PF do të jetë:

- 1.7 për misër;
- 2.5 për vaj palme;
- 3.2 për panxhar sheqeri;
- 2.2 për kallam sheqeri; dhe
- 1 për të gjitha kulturat e tjera.

3. Zbatimi i kriterëve kumulative në shkronjat “a” dhe “b” të pikës 2 të këtij neni do të bazohet në të dhënat e përcaktuara në shtojcën II të aneksit 1 të këtij vendimi (tabela mbi zgjerimin global të zonave të prodhimit të lëndës së parë për biokarburante që nga viti 2008).

4. Lista e lëndëve të para të përcaktuara si me rrezik të lartë ILUC sipas këtij neni dhe trajektorja për reduktimin gradual të tyre në kontribut zero në pjesën e energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit sipas aneksit 2 të këtij vendimi, përcaktohen me urdhër të ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, në përputhje me nenin 6, pika 5, të aneksit 1 të këtij vendimi.

Neni 6

Kriteret e përgjithshme për certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa me rrezik të ulët të ndryshimit të tërthortë të përdorimit të tokës

[Kriteret thelbësore — transpozon rregulloren e deleguar të Komisionit (EU) 2019/807. Procesi i verifikimit përcaktohet sipas nenit 17 dhe shtojcës IV të aneksit 3 të këtij vendimi.]

1. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa mund të certifikohen si lëndë djegëse me rrezik të ulët të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës (rrezik i ulët ILUC) vetëm kur plotësohen të gjitha kriteret e mëposhtme:

a) Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës përputhen me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të reduktimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi dhe të operacionalizuara sipas aneksit 3 të këtij vendimi;

b) Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa janë prodhuar nga lënda shtesë e parë e marrë nëpërmjet masave shtesë që përmbushin kriteret specifike, të përcaktuara në pikën 3 të këtij neni;

c) Provat e nevojshme për të identifikuar lëndën shtesë të parë dhe për të vërtetuar pretendimet lidhur me prodhimin e lëndës shtesë të parë mbledhen dhe dokumentohen plotësisht nga operatorët ekonomikë përkatës.

2. Provat e përmendura në shkronjën “c” të pikës 1 të këtij neni duhet të përfshijnë, të paktën, informacion mbi masat shtesë të marra për të prodhuar lëndë të para shtesë, zonat e përcaktuara në të cilat masat janë zbatuar, dhe rendimentin mesatar të arritur nga toka ku ato masa janë zbatuar gjatë periudhës 3-vjeçare që i paraprin menjëherë vitit kur u zbatua masa shtesë.

3. Biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa mund të certifikohen si lëndë djegëse me rrezik të ulët ILUC vetëm kur:

a) Masat shtesë të përdorura për të prodhuar lëndën shtesë të parë përmbushin të paktën një nga kushtet e mëposhtme:

i. ato janë financiarisht të aplikueshme, ose nuk përballen me asnjë pengesë për zbatimin e tyre, vetëm sepse biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga lënda shtesë bazë mund të llogariten drejt objektivave të energjisë së rinovueshme, të përcaktuar sipas Planit Kombëtar të Energjisë dhe Klimës dhe sipas nenit 4 të ligjit nr.46/2025;

ii. ato lejojnë kultivimin e kulturave ushqimore dhe foragjere në tokë të braktisur ose në tokë të degraduar rëndë;

iii. ato zbatohen nga fermerë të vegjël;

b) masat shtesë merren jo më herët se 10 vjet përpara certifikimit të biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa si lëndë djegëse me rrezik të ulët ILUC.

4. Procesi i verifikimit për certifikimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe lëndëve djegëse nga biomasa me rrezik të ulët ILUC, duke përfshirë procesin e aplikimit, planin e menaxhimit, auditimin bazë në vend, përcaktimin e bazës dinamike të rendimentit, testin e atraktivitetit financiar dhe testin e pengesave jofinanciare, si dhe përmbajtjen minimale të certifikatës me rrezik të ulët ILUC përcaktohet në nenin 17, dhe shtojcën iv të aneksit 3, të këtij vendimi.

5. Për qëllimin e demonstrimit se një ngarkesë do të konsiderohet si biokarburant, biolëng ose lëndë djegëse nga biomasa me rrezik të ulët ILUC, operatorët ekonomikë do të përdorin sistemin e bilancit të masës të përcaktuar sipas nenit 10 të aneksit 1 të këtij vendimi dhe të zbatuar operacionalisht sipas nenit 3 të aneksit 3 të këtij vendimi. Skemat vullnetare të njohura sipas aneksit 3 të këtij vendimi mund të përdoren për të demonstruar përputhshmërinë me kriteret e përcaktuara në nenet 3 deri në 6 të këtij aneksi.

PJESA B — Udhëzime operationale për biomasën pyjore

Neni 7

Kuadër vlerësimi i bazuar në rrezik — qasja e përgjithshme

1. Operatorët ekonomikë duhet të demonstrojnë përputhshmërinë me kriteret e qëndrueshmërisë për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse të biomasës të prodhuara nga biomasa pyjore të përcaktuara sipas nenit 9, pikat 10 deri në 12, të aneksit 1 të këtij

vendimi, duke ofruar prova të audituara në përputhje me kuadrin e vlerësimit të bazuar në rrezik, të përcaktuar sipas kësaj Pjese.

2. Kuadri i vlerësimit të bazuar në rrezik përbëhet nga dy nivele:

a) **niveli i vendit** (i referuar gjithashtu si niveli A), ku jepen prova se vendi ose juridiksioni lokal në të cilin është korrur biomasa pyjore ka në fuqi ligje kombëtare ose lokale dhe sisteme monitorimi dhe zbatimi që trajtojnë kriteret e shfrytëzimit dhe kriteret e LULUCF, të përcaktuara përkatësisht në nenet 8 dhe 10 të këtij aneksi; ose, kur prova të tilla nuk janë të disponueshme,

b) **niveli i zonës së burimit pyjor** (quajtur gjithashtu si niveli B), ku ofrohen prova se sistemet e menaxhimit janë vendosur në nivelin e zonës së burimit pyjor për të trajtuar kriteret e shfrytëzimit dhe kriteret LULUCF, të përcaktuara përkatësisht në nenet 9 dhe 11 të këtij aneksi.

3. Provat në nivel vendi (Niveli A) dhe provat në nivel zone furnizimi pyjor (Niveli B) mund të kombinohen në lidhje me kriteret e ndryshme, në mënyrë të tillë që kriteret e shfrytëzimit të demonstrohen në një nivel dhe kriteret LULUCF në një nivel tjetër — ose në lidhje me zona të ndryshme furnizimi — me kusht që të gjitha kriteret të trajtohen nga provat kumulative dhe që provat kumulative të mbulojnë tërësinë e biomasës pyjore në fjalë.

4. Informacioni i audituar që vërteton pajtueshmërinë me kriteret e trajtuara në nivel vendi (Tier A) ose në nivel zone të furnizimit pyjor (Tier B) duhet të jetë i saktë, i përditësuar dhe i verifikueshëm. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, administratori i Bazës së të Dhënave sipas aneksit 5 të këtij vendimi, dhe autoritete të tjera kompetente të Republikës së Shqipërisë mund t'u japin informacion të përditësuar mbi elementet e përmendura në këtë pjesë B operatorëve ekonomikë me qëllim minimizimin e barrës administrative, duke përfshirë nëpërmjet publikimit të vlerësimeve zyrtare në nivel vendi në faqen e saj të internetit.

5. Auditimi i provave të përmendura në këtë pjesë B do të kryhet nga organet e certifikimit në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi. Auditimi në grup mund të kryhet sipas kushteve të përcaktuara në nenin 12 të aneksit 3, sipas rastit, për të ndihmuar në lehtësimin e barrës administrative, në veçanti për operatorët e vegjël ekonomikë në zinxhirin e furnizimit me biomasë pyjore, në përputhje me nenin 12, pika 3, të këtij aneksi.

Neni 8

Prova në nivel vendi — kriteret e shfrytëzimit

1. Për qëllimin e demonstrimit të pajtueshmërisë me kriteret e korjes të përmendura në nenin 9, pika 10, shkronja “a”, të aneksit 1 të këtij vendimi, operatorët ekonomikë duhet të ofrojnë prova të sakta, të përditësuara dhe të verifikueshme se vendi ose juridiksioni lokal nga i cili e ka origjinën biomasa pyjore ka në fuqi ligje kombëtare ose lokale të zbatueshme në zonën e shfrytëzuar, si dhe sisteme monitorimi dhe zbatimi, që trajtojnë secilën nga çështjet e mëposhtme:

- a) Ligjshmërinë e ndërhyrjeve të shfrytëzimit;
- b) Rigjenerimin e pyjeve në zonat e shfrytëzuara;
- c) Mbrojtjen e zonave të përcaktuara nga e drejta ndërkombëtare ose kombëtare, ose nga autoriteti kompetent përkatës, për qëllime të mbrojtjes së natyrës, duke përfshirë në ligatina dhe toka torfe;
- ç) Ruajtjen e cilësisë së tokës dhe biodiversitetit gjatë shfrytëzimit, me qëllim minimizimin e ndikimeve negative; dhe
- d) Ruajtjen ose përmirësimin e kapacitetit afatgjatë prodhues të pyllit.

Rregulla specifike operacionale

2. **Ligjshmëria e ndërhyrjeve të shfrytëzimit.** Dëshmia e përputhshmërisë me shkronjën “a” të pikës 1 të këtij neni do të përfshijë, të paktën:

a) ekzistencën në atë shtet ose juridiksionin lokal të legjislacionit kombëtar ose lokal që përcakton të drejtat e shfrytëzimit të pyjeve, që jep leje ose licenca shfrytëzimi, rregullon pagesën e rentave dhe tarifave pyjore dhe ndalon shfrytëzimin e paligjshëm;

b) ekzistencën e sistemeve të monitorimit që verifikojnë lëshimin e lejeve të shfrytëzimit, ligjshmërinë e veprimeve të mbajtësit të lejes dhe përputhshmërinë e vëllimeve të shfrytëzuara me kushtet e lejes;

c) ekzistencën e sistemeve të zbatimit që zbatojnë legjislacionin e përmendur në shkronjën “a”, me sanksione administrative ose penale për shfrytëzime të paligjshme dhe kapacitetin institucional për të zbatuar në mënyrë efektive këto sanksione.

Në rastin e biomasës pyjore me origjinë nga Bashkimi Evropian, detyrimet e operatorëve sipas rregullores (EU) nr.995/2010 (ose çdo instrument pasardhës me efekt të barasvlershëm) do të konsiderohen se përmbushin kërkesat për prova të kësaj pike.

3. Rigjenerimi i pyllit. Dëshmia e përputhshmërisë me shkronjën “b” të pikës 1 të këtij neni duhet të përfshijë, të paktën:

a) ekzistencën e legjislacionit kombëtar ose lokal që kërkon zëvendësimin e sipërfaqes pyjore pas heqjes nga fondi pyjor me anë të prerjes, zjarrit, stuhisë ose shkaqeve të tjetra, me mjete natyrore ose artificiale;

b) ekzistencën e sistemeve të monitorimit që verifikojnë rezultatet e rigjenerimit brenda një afati kohor të përcaktuar pas shfrytëzimit;

c) ekzistencën e sistemeve të zbatimit me sanksione administrative ose penale kur detyrimet për rigjenerim nuk përmbushen.

4. Mbrojtja e zonave të caktuara. Prova e pajtueshmërisë me shkronjën “c” të pikës 1 të këtij neni duhet të përfshijë, të paktën:

a) ekzistencën e legjislacionit kombëtar ose lokal që përcakton zona për qëllime të mbrojtjes së natyrës, duke përfshirë zonat e përcaktuara sipas marrëveshjeve ndërkombëtare (siç janë sitet Natura 2000 aty ku zbatohen, ligatinat Ramsar, Rezervatet e Biosferës të UNESCO-s) dhe legjislacionit kombëtar (parqet kombëtare, rezervatet natyrore, zonat e mbrojtura duke përfshirë ato të klasifikuara sipas ligjit shqiptar nr.81/2017 “Për zonat e mbrojtura”, i ndryshuar, dhe çdo legjislacion pasues);

b) ekzistencën e sistemeve monitoruese që verifikojnë statusin e ruajtjes së zonave të caktuara dhe mungesën e shfrytëzimeve të papajtueshme me objektivat e ruajtjes së zonës; dhe

c) ekzistencën e sistemeve zbatuese me sanksione administrative ose penale kur shkelen detyrimet e ruajtjes.

5. Cilësia e tokës dhe biodiversiteti. Provat e përputhshmërisë me shkronjën “ç” të pikës 1 të këtij neni do të përfshijnë, të paktën:

a) ekzistencën e legjislacionit kombëtar ose lokal ose të udhëzimeve të nxjerra nga autoritetet kompetente për teknikat e shfrytëzimit dhe zgjedhjen e pajisjeve për të kufizuar ngjeshjen dhe erozionin e tokës;

b) dispozita mbi ruajtjen e drurit të rrëzuar (në fund të jetës së tij), elementeve të trashëgimisë së biodiversitetit, brezave mbrojtës bregorë dhe tipareve të habitatit për të mbrojtur biodiversitetin pyjor;

c) sisteme monitorimi që verifikojnë zbatimin e këtyre dispozitave dhe statusin e ruajtjes së biodiversitetit pyjor në zonat e shfrytëzuara dhe përreth; dhe

ç) sisteme zbatimi me sanksione administrative ose penale për shkelje.

6. Kapacitet prodhimi afatgjatë. Provat e përputhshmërisë me shkronjën “d” të pikës 1 të këtij neni do të përfshijnë, të paktën:

a) ekzistencën e sistemeve kombëtare ose lokale të planifikimit të menaxhimit të pyjeve ose e sistemeve të inventarizimit që përcaktojnë nivele të shfrytëzimit që nuk tejkalojnë prodhimin afatgjatë të qëndrueshëm;

- b) sisteme monitorimi që verifikojnë se shfrytëzimi nuk e tejkalon ripërtëritjen dhe që sigurojnë se mbulesa pyjore dhe rezerva të ruhen ose të rriten në afat të gjatë; dhe
- c) sistemet e zbatimit me sanksione administrative ose penale kur shfrytëzimi tejkalon nivelet e qëndrueshme.

Neni 9

Zona e furnizimit pyjor, niveli i provave — kriteret e shfrytëzimit

1. Kur provat e përmendura në nenin 8 të këtij aneksi nuk janë të disponueshme (ose janë të paplota në lidhje me një ose më shumë nga kriteret e shfrytëzimit), biokarburantet, biolëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore mund të merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në ligjin nr.24/2023 dhe ligjin nr.46/2025 kur ekzistojnë sisteme menaxhimi në nivelin e zonës së furnizimit pyjor që trajtojnë secilën nga çështjet e mëposhtme, në përputhje me nenin 9, pikën 10, shkronja “b”, të aneksit 1 të këtij vendimi:

- a) Ligjshmërinë e ndërhyrjeve të shfrytëzimit;
- b) Rigjenerimin pyjor të zonave të shfrytëzuara;
- c) Mbrojtjen e zonave të përcaktuara nga e drejta ndërkombëtare ose kombëtare, ose nga autoriteti kompetent përkatës, për qëllime të mbrojtjes së natyrës, duke përfshirë ligatina dhe tokë torf, përveç nëse provohet se shfrytëzimi i asaj lënde të parë nuk ndërhyr me qëllimet e mbrojtjes së natyrës;
- ç) Ruajtjen e cilësisë së tokës dhe biodiversitetit, me qëllim minimizimin e ndikimeve negative; dhe

d) Mirëmbajtjen ose përmirësimi i kapacitetit prodhues afatgjatë të pyllit.

2. Sistemet e menaxhimit të përmendura në pikën 1 të këtij neni do të përfshijnë, të paktën:

a) një plan menaxhimi të pyjeve i zbatueshëm për sipërfaqen pyjore, duke përfshirë një përshkrim të zonës, gjendjen e saj aktuale ekologjike, regjimin e planifikuar të ndërhyrjeve dhe shfrytëzimet e zbatuara, praktikatat e planifikuara të rigjenerimit, masat e marra për të mbrojtur zonat e përcaktuara dhe për të ruajtur cilësinë e tokës dhe biodiversitetin, si dhe llogaritjen e prodhimit të qëndrueshëm afatgjatë;

b) procedura operative të dokumentuara për zbatimin e planit të menaxhimit;

c) regjistrat e ndërhyrjeve të shfrytëzimit, aktivitetëve të rigjenerimit dhe rezultateve të monitorimit, të mbajtura për një minimum prej pesë vjetësh;

ç) një sistem të brendshëm monitorimi që verifikon përputhshmërinë me planin e menaxhimit; dhe

d) dispozita për korrigjimin e çdo mospërputhjeje të konstatuar përmes monitorimit të brendshëm ose auditimit të jashtëm.

3. Auditimet e sistemeve të menaxhimit të përmendura në pikën 1 të këtij neni do të kryhen nga organet e certifikimit në përputhje me aneksin 3 të këtij vendimi. Auditimi do të verifikojë ekzistencën, zbatimin operacional dhe efektivitetin e sistemeve të menaxhimit në lidhje me secilin prej kriterëve të përmendura në pikën 1 të këtij neni.

Neni 10

Prova në nivel vendi — kriteret e LULUCF

1. Për qëllimin e demonstrimit të pajtueshmërisë me kriteret LULUCF, të përmendura në nenin 9, pika 12, shkronja “a”, të aneksit 1 të këtij vendimi, operatorët ekonomikë duhet të ofrojnë prova të sakta, të përditësuara dhe të verifikueshme se vendi ose organizata rajonale e integritetit ekonomik nga e cila e ka origjinën biomasa pyjore:

a) është palë e Marrëveshjes së Parisit, dhe ose:

i. ka dorëzuar një kontribut kombëtar të përcaktuar (NDC) në Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike që mbulon emetimet dhe përthithjet e gazeve

me efekt serrë nga bujqësia, pyjet dhe përdorimi i tokës, i cili siguron që ndryshimet në rezervën e karbonit të lidhura me shfrytëzimin e biomasës llogariten në kuadër të angazhimit shtetëror për të reduktuar ose kufizuar emetimet e gazeve serrë siç përcaktohet në NDC; ose

ii. ligje kombëtare në fuqi, në përputhje me nenin 5 të Marrëveshjes së Parisit, të zbatueshme në zonën e shfrytëzimit për të ruajtur dhe rritur rezervat dhe rezervuarët e karbonit, dhe ofron prova që emetimet e raportuara të sektorit LULUCF nuk tejkalojnë sasinë e përkthitura.

2. Dëshmia e pajtueshmërisë sipas pikës 1 të këtij neni duhet të përfshijë, të paktën:

a) tekstin e NDC dhe paraqitjen e inventarit të fundit kombëtar të gazeve me efekt serrë në KKKBNK, me të dhënat e sektorit LULUCF;

b) kur pajtueshmëria mbështetet në nëndarjen “ii”, të shkronjës “a”, të pikës 1, teksti i ligjeve përkatëse kombëtare dhe paraqitja e inventarit kombëtar (ose raportimi kombëtar i barasvlefshëm) që tregon se emetimet e sektorit LULUCF nuk i tejkalojnë përkthitjet.

3. Republika e Shqipërisë ka ratifikuar Marrëveshjen e Parisit me ligjin nr.88/2016, “Për ratifikimin e Marrëveshjes së Parisit sipas Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike”. Shqipëria ka paraqitur NDC të përditësuara (me e fundit në 2021) në UNFCCC, duke mbuluar sektorin LULUCF. Kuadri kombëtar për ndryshimet klimatike përcaktohet në ligjin nr.155/2020 “Për ndryshimet klimatike”.

Neni 11

Zona e sigurimit të pyjeve, niveli i provave — kriteret LULUCF

1. Kur provat e përmendura në nenin 10 të këtij Aneksi nuk janë të disponueshme, biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa të prodhuara nga biomasa pyjore mund të merren në konsideratë për qëllimet e përmendura në ligjin nr.24/2023 dhe ligjin nr.46/2025 kur ekzistojnë sisteme menaxhimi në nivel të zonës së furnizimit pyjor që sigurojnë se nivelet e rezervave të karbonit dhe thithësve në pyll ruhen ose forcohen në afat të gjatë, në përputhje me nenin 9, pika 12, shkronja “b”, të aneksit 1 të këtij vendimi.

2. Sistemet e menaxhimit të përmendura në pikën 1 të këtij neni do të përfshijnë, të paktën:

a) një vlerësim bazë të stokut të karbonit të zonës pyjore burimore, i bërë në kohën e auditimit të parë, duke përdorur metodologjinë e përcaktuar me urdhrin e përbashkët të ministrave sipas nenit 6, pika 5, të ligjit nr.46/2025, përcaktuar gjithashtu në aneksin 4 të këtij vendimi (që transponon vendimin e Komisionit 2010/335/EU për llogaritjet e stokut të karbonit të tokës) kur është e nevojshme, ose metodologji ndërkombëtare ekuivalente për vlerësimin e karbonit pyjor;

b) një plan menaxhimi pyjor (i cili mund të jetë plani i përmendur në nenin 9, pika 2, shkronja “a”, të këtij aneksi) duke përfshirë një analizë sasiore të ndryshimit të stokut të karbonit të lidhur me ndërhyrjet e planifikuara të shfrytëzimit, duke demonstruar se nivelet e rezervës dhe përkthësve të karbonit mirëmbahen ose forcohen në afat të gjatë — i përkufizuar si një periudhë prej të paktën 20 vjetësh;

c) monitorim i vazhdueshëm i stokut të karbonit të zonës pyjore burimore, me rivlerësime periodike në intervale jo më të mëdha se 5 vjet; dhe

ç) dispozita për përshtatjen e ndërhyrjeve të shfrytëzimit kur rivlerësimet periodike tregojnë se nivelet e rezervave ose të përkthësve të karbonit janë në rënie.

3. Auditimet e sistemeve të menaxhimit të përmendura në pikën 1 të këtij neni do të kryhen nga Organet e Certifikimit në përputhje me Aneksin 3 të këtij Vendimi. Auditimi do të përfshijë verifikimin e vlerësimit bazë, zbatimin e planit të menaxhimit të pyjeve, dhe rezultatet e monitorimit të stokut të karbonit.

Neni 12

Auditimi i grupeve për operatorët e vegjël pyjorë, rregulla kalimtare

1. Auditimi i grupit sipas nenit 12 të aneksit 3 të këtij vendimi mund të zbatohet për operatorë ekonomikë të vegjël pyjorë (në veçanti pronarë të vegjël, kooperativa pyjore, organizata prodhuesish dhe menaxherë grupi që veprojnë në emër të shumë pronarëve ose operatorëve pyjorë) në zinxhirin e furnizimit me biomasë pyjore, ku përmbushen kushtet e përcaktuara sipas nenit 12 të aneksit 3 të këtij vendimi.

2. Për qëllimet e auditimit të grupit në zinxhirin e furnizimit të biomasës pyjore, kushtet e “kriterëve të lidhura me tokën” dhe të “zonave në afërsi dhe me karakteristika të ngjashme” të përmendura në nenin 12, pika 1, shkronja “b”, të aneksit 3 të këtij vendimi, do të interpretohen në dritën e kontekstit të menaxhimit pyjor. Pyjet në të njëjtën zonë furnizimi ose në zona furnizimi ngjitur, me karakteristika të ngjashme klimatike, të tokës dhe të tipit të pyllit, do të konsiderohen se i përmbushin këto kushte.

3. Auditimi i palës së parë ose i palës së dytë mund të kryhet deri në pikën e parë të grumbullimit të biomasës pyjore, në përputhje me nenin 10, pikën 4, shkronja “a”, të aneksit 3 të këtij vendimi, por auditimi i përputhshmërisë me kriteret e kësaj pjese B (nenet 7 deri në 11 të këtij aneksi) kryhet gjithmonë nga një organ certifikimi që vepron sipas një skeme vullnetare të njohur.

4. Pa cenuar aneksin 8 të këtij vendimi (Dispozitat kalimtare dhe përfundimtare), biomasa pyjore e vendosur në treg gjatë periudhës kalimtare 24-mujore të përmendur në nenin 16, pika 2, të ligjit nr.46/2025 mund të konsiderohet për qëllimet e përmendura në ligjin nr.24/2023 dhe ligjin nr.46/2025 kur operatori ekonomik demonstroi përputhshmëri me kriteret thelbësore të nenit 9, pikat 10 dhe 12, të aneksit 1 të këtij vendimi me anë të provave ekuivalente me ato të përcaktuara sipas kësaj pjese B, edhe kur kuadri i vlerësimit të bazuar në rrezik i kësaj pjese B nuk është ende plotësisht funksional në nivelin e organit të certifikimit ose skemës vullnetare.

Shtojca I e aneksit 7 — Kriteret dhe shtrirjet gjeografike të kullotave me biodiversitet të lartë

PJESA A — Kriteret për kullotat natyrore me biodiversitet të lartë

1. Kullotë natyrore me biodiversitet të lartë do të thotë kullotë që:

- a) pa ndërhyrje njerëzore do të mbetet kullotë; dhe
- b) ruan përbërjen natyrore të specieve dhe karakteristikat dhe proceset ekologjike të saj; ose
- c) ka vlerë të lartë biodiversiteti në përputhje me pikat 2 deri në 4 të kësaj pjese.

2. Një kullotë konsiderohet ‘natyrore’ për qëllimet e shkronjës “a”, të pikës 1, kur ajo ka karakteristikat e mëposhtme:

a) Kullota dominohet nga bimësi vendase, përfshirë bimë barishtore, shkurre dhe pemë deri në një prag të përcaktuar mbulese karakteristik për llojet e ekosistemeve vendase;

b) Nuk ka prova të krijimit të kohëve të fundit (pas vitit 2008) të shkaktuar nga njeriu, siç është mbjellja artificiale me specie jovendase, kullimi i ligatinës ose ndryshimi i konsiderueshëm i profilit të tokës;

c) Kullota është pjesë e një lloji ekosistemi të njohur karakteristik të rajonit gjeografik.

3. Për Republikën e Shqipërisë, kullotat natyrore me biodiversitet të lartë përfshijnë:

a) livadhe dhe stepa mesdhetare të zonave bregdetare dhe parabregdetare shqiptare (që korrespondojnë me tipin e habitatit EUNIS E1 — livadhe të thata);

b) Livadhe malore dhe kullota të Alpeve Shqiptare (Bjeshkët e Nemuna), vargmali Korab–Korabi, sistemi Sharr–Korab, dhe vargmale të tjera mbi afërsisht 1 200 m lartësi (lloji i habitatit EUNIS E4 — Kullota alpine dhe subalpine);

c) Kullota karstike të formacioneve gëlqerore të Shqipërisë (p.sh. pjesë të masivit të Tomorit, vargmali i Çikës, pllaja e Llogarasë);

ç) Kullota të lagështa dhe skaje të brezave me kallamishte të lagunave bregdetare shqiptare (Karavasta, Narta, Butrint), dhe të zonës bregliqenore të Liqenit të Shkodrës (tip habitatit EUNIS E3 — Kullota sezonalisht të lagështa dhe të lagështa);

d) Kullota të tjera dhe toka kullosore, të përcaktuara si ‘tokë bujqësore me vlerë të lartë natyrore’ (HNV) sipas politikës së përbashkët bujqësore ose sipas kuadrit kombëtar të mbështetjes bujqësore, kur ekziston një përcaktim i tillë.

4. Kullotat që janë lëruar ose ndryshe janë shndërruar mekanikisht pas 1 janarit 2008 nuk kualifikohen si kullota natyrore me biodiversitet të lartë, pavarësisht përbërjes së tyre origjinale të llojeve.

PJESA B — Kritere për kullotat me biodiversitet të lartë jonatyrore

1. Kullotë me biodiversitet të lartë jonatyrore nënkupton kullotë që, ndonëse nuk plotëson kriteret “natyrore” të pjesës A, është me biodiversitet të lartë për shkak të një ose më shumë prej karakteristikave të mëposhtme të menaxhimit:

a) Është menaxhuar me kullotje tradicionale ekstensive ose praktika të prodhimit të sanës gjatë një periudhe të gjatë (zakonisht më shumë se 25 vjet), pa u shndërruar në tokë bujqësore intensive ose në një lloj tjetër mbulese toke;

b) Ajo është pjesë e një siti Natura 2000 (në shtetet anëtare të EU-së) ose e një zone të mbrojtur ekuivalente (në vendet e treta), të përcaktuar sipas legjislacionit për mbrojtjen e natyrës që përfshin mbrojtjen e biodiversitetit si objektiv parësor;

c) Është konfirmuar nga një autoritet kompetent kombëtar (në Republikën e Shqipërisë: Agjencia Kombëtare e Pyjeve,) se ka vlerë të lartë biodiversiteti, në bazë të një vlerësimi të dokumentuar të pasurisë së specieve, pranisë së specieve të rralla ose të kërcënuara, ose të lidhshmërisë ekologjike brenda një rrjeti zonash të mbrojtura.

2. Për Republikën e Shqipërisë, kullota jo atyrore me biodiversitet të lartë përfshin:

a) kullota brenda kufijve të Parqeve Kombëtare, Rezervave Strikte Natyrore dhe Rezervave të Menaxhuara Natyrore, të përcaktuara sipas ligjit nr.81/2017 “Për zonat e mbrojtura”;

b) kullotat brenda zonave tampon të Parqeve Kombëtare dhe Rezervateve Strikte të Natyrës, ku këto zona tampon janë përcaktuar dhe ku kullota në fjalë është konfirmuar nga Agjencia Kombëtare e Pyjeve si me vlerë të lartë biodiversiteti;

c) kullota të menaxhuara me praktika tradicionale të kullotjes ekstensive (më pak se 1 njësi blegtorale për hektar) gjatë një periudhe të pandërprerë prej më shumë se 25 vjetësh, ku një menaxhim i tillë dokumentohet në regjistrat e Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MARD) ose në regjistrat e komunave lokale;

ç) kullota që bëjnë pjesë në rrjetin EMERALD të Konventës së Bernës të Këshillit të Europës (ekuivalenti shqiptar i rrjetit Natura 2000).

3. Përcaktimi i kullotës si jonatyrore me biodiversitet të lartë mund të bëhet nga Agjencia Kombëtare e Pyjeve, pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, në bazë të një vlerësimi të dokumentuar që merr parasysh kriteret e pikës 1.

PJESA C — Procedura për verifikimin e origjinës së biomasës nga kullota me biodiversitet të lartë

1. Kur një operator ekonomik dëshiron të përdorë biomasë që mund të jetë marrë nga tokë që është ose ka qenë kullotë me biodiversitet të lartë, operatori ekonomik duhet të demonstrojë, nëpërmjet sistemit të bilancit të masës dhe kuadrit të verifikimit të aneksit 3 të këtij vendimi, që:

a) biomasa është marrë nga toka që nuk ishte kullotë me biodiversitet të lartë në ose pas janarit 2008; ose

b) biomasa është marrë nga kullotë me biodiversitet të lartë, por korrja ishte e nevojshme për të ruajtur statusin e biodiversitetit të kullotës (zakonisht për kullotë jo natyrore me biodiversitet të lartë nën menaxhim tradicional ekstensiv).

2. Pika e parë e grumbullimit do të regjistrojë për çdo dërgesë biomase që mund t’i nënshtrohet kriterëve të kullotave me biodiversitet të lartë, origjinën gjeografike të biomasës me saktësi të mjaftueshme për të mundësuar verifikimin sipas pikës 1, të kësaj pjese.

3. Auditim i përputhshmërisë me kriteret e kullotave me biodiversitet të lartë kryhet nga organi i akredituar për vlerësimin e përputhshmërisë në përputhje me nenin 16 të aneksit 3 të këtij vendimi, me pjesëmarrjen e Agjencisë Kombëtare të Pyjeve kur auditimi lidhet me biomasën me origjinë shqiptare.

4. Hartat e kullotave natyrore dhe jonatyrore me biodiversitet të lartë në Republikën e Shqipërisë do të përgatiten nga Agjencia Kombëtare e Pyjeve në konsultim me Ministrinë e Mjedisit dhe MARD dhe do të bëhen publike në faqen e internetit të Agjencisë Kombëtare të Pyjeve- për përdorim nga operatorë ekonomikë dhe organe për vlerësimin e përputhshmërisë. Hartat do të përditësohen të paktën çdo pesë vjet dhe do të përfshihen në specifikim teknik të Bazës së të Dhënave të Biokarburanteve (Aneksi 5 i këtij vendimi).

ANEKS 8

DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 1

Masat zbatuese — afatet

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe institucionet e tjera kompetente do të miratojnë ose do të nxjerrin masat zbatuese të mëposhtme brenda afateve të treguara, të llogaritura nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi:

a) **Krijimi i bazës së të dhënave të biokarburanteve** — brenda 12 muajve. Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN), si administratori i bazës së të dhënave, i caktuar sipas pikës 1 të nenit 4, të aneksit 5 të këtij vendimi, krijon bazën e të dhënave si një platformë elektronike e bazuar në internet, i bën specifikimet e saj të disponueshme publikisht në faqen e saj të internetit të paktën 30 ditë para afatit të regjistrimit dhe shpall datën e nisjes operacionale;

b) **Krijimi i regjistrit RTF** — brenda 90 ditëve, në përputhje me pikën 1 të nenit 16, të aneksit 6, të këtij vendimi. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë krijon Regjistrin e Karburantit të Rinovueshëm për Transport dhe i bën specifikimet e tij të disponueshme publikisht në faqen e saj të internetit;

c) **Përcaktimi i autoritetit mbikëqyrës për operatorët ekonomikë sipas nenit 7 të aneksit 3 të këtij vendimi** — brenda 60 ditëve. Ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër të miratuar pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, cakton autoritetin mbikëqyrës përgjegjës për mbikëqyrjen e operatorëve ekonomikë;

ç) **Përcaktimi i autoritetit mbikëqyrës për organet e certifikimit sipas nenit 8, të aneksit 3, të këtij vendimi** — brenda 60 ditëve. Ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër të miratuar pas konsultimit me Ministrinë e Mjedisit, cakton autoritetin mbikëqyrës përgjegjës për mbikëqyrjen e organeve të certifikimit. Urdhri mund të caktojë të njëjtin organ për funksionet e mbikëqyrjes të përmendura në shkronjat “c” dhe “ç” të kësaj pike;

d) **Urdhër për listën e lëndëve të para me rrezik të lartë të ndryshimit indirekt të përdorimit të tokës dhe trajektoren për uljen graduale** sipas pikës 5 të nenit 6, të aneksit 1, të këtij vendimi — brenda 12 muajve. Ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë, me urdhër, përcakton listën e lëndëve të para të përcaktuara si me rrezik të lartë ILUC sipas nenit 5 të aneksit 7 të këtij vendimi dhe trajektoren për uljen graduale të kontributit të tyre në zero, në bazë të vlerësimit teknik se cilat lëndë të para përmbushin kriteret kumulative të pikës 2 të nenit 5, të aneksit 7, të këtij vendimi;

dh) **Memorandum mirëkuptimi ndërmjet MIE dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave (DPD)** — brenda 6 muajve. Në zbatim të pikës 3, të nenit 10, të ligjit nr.46/2025 dhe pikës 3, të nenit 3, të aneksit 6, të këtij vendimi, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave do të lidhin një memorandum mirëkuptimi që

formalizon shkëmbimin e të dhënave (formatin e të dhënave, frekuencën, sigurinë, pikat e kontaktit) për identifikimin e subjekteve të detyruara dhe monitorimin e sasive të karburantit të hedhura në treg;

2. Mosmiratimi ose mospërcaktimi i masave zbatuese brenda afateve të përcaktuara në pikën 1, të këtij neni nuk do të cenojë fuqinë juridike të detyrimeve të përcaktuara sipas ligjit nr.24/2023, ligjit nr.46/2025 ose këtij vendimi. Kur masa zbatuese është parakusht për zbatimin operacional të një detyrimi specifik, do të zbatohet rregulli kalimtar i nenit 2 të këtij aneksi.

Neni 2

Periudha kalimtare për kuadrin e verifikimit të qëndrueshmërisë

1. Në zbatim të pikës 2, të nenit 16, të ligjit nr.46/2025, një periudhë kalimtare prej 12 muajsh nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi do të zbatohet për kuadrin e verifikimit të qëndrueshmërisë të përcaktuar sipas aneksit 3, të këtij vendimi.

2. Gjatë periudhës kalimtare të përmendur në pikën 1, të këtij neni:

a) trajektorja minimale detyruese e pjesës e përcaktuar sipas nenit 4 të ligjit nr.46/2025 dhe nenit 5 të aneksit 1 të këtij vendimi do të zbatohet plotësisht nga 1 janari 2026 (1 për qind), duke u rritur me të paktën 1 pikë përqindjeje në vit dhe duke arritur të paktën 7 për qind deri më 31 dhjetor 2030. Trajektorja përcaktohet nga legjislacioni parësor dhe nuk ndikohet nga periudha kalimtare e këtij Neni;

b) Subjektet e detyruara dhe furnizuesit RES-T mund të demonstrojnë përputhshmërinë me kriteret e qëndrueshmërisë dhe të kursimit të emetimeve të gazeve serrë, të përcaktuara sipas nenit 9 të aneksit 1 të këtij vendimi, duke u mbështetur në skema vullnetare tashmë të njohura nga Komisioni Evropian sipas pikës 4 të nenit 30, të Direktivës (EU) 2018/2001, në pritje të njohjes së këtyre skemave nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë për qëllimet e Komunitetit të Energjisë. Autoriteti mbikëqyrës, i përcaktuar sipas nenit 7 të aneksit 3 të këtij vendimi do të pranojë, gjatë periudhës kalimtare, prova nga organet e certifikimit të akredituara sipas EN ISO/IEC 17065 nga Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit Shqiptar (DPA) ose nga një organ akreditimi i një shteti anëtar të EU, në përputhje me rregulloren (EC) nr.765/2008, edhe nëse kuadri i plotë i qeverisjes së skemës vullnetare i nenit 9 të aneksit 3 nuk është ende plotësisht operacional në nivel skeme;

c) për biokarburantet, biolëngjet dhe lëndët djegëse nga biomasa prej biomasës pyjore të vendosura në treg gjatë periudhës kalimtare, zbatohen rregullat e pikës 4 të nenit 12, të aneksit 7, të këtij vendimi (prova kalimtare për përputhshmërinë me nenin 9, pikat 10 dhe 12, të aneksit 1);

ç) Databaza e biokarburanteve e krijuar sipas aneksit 5 të këtij vendimi dhe regjistri RTF i krijuar sipas aneksit 6 të këtij vendimi do të bëhen operationale sipas afateve të përcaktuara në nenin 1 të këtij aneksi. Derisa databaza të bëhet operationale, subjektet e detyruara dhe furnizuesit RES-T do të mbajnë të dhënat e përmendura në shtojcën II të aneksit 3 të këtij vendimi në regjistrat e tyre dhe do t'ia paraqesin këto të dhëna Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë sipas kërkesës në një mënyrë në përputhje me strukturën e përcaktuar të databazës, në mënyrë që të mund të transferohen në databazë kur ajo të bëhet operationale.

3. Periudha kalimtare e këtij neni nuk zgjat, pezullon ose modifikon ndryshe afatet për paraqitjen e raportit të subjektit të detyruar sipas pikës 2 të nenit 5, të aneksit 6 të këtij vendimi (28 shkurt të çdo viti) ose afatet për paraqitjen e të dhënave nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD) sipas pikës 3 të nenit 3, të aneksit 6 (31 mars të çdo viti). Këto afate zbatohen nga viti i parë i pajtueshmërisë (viti i raportimit 2026, raporti i paraqitur deri më 28 shkurt 2027).

4. Periudha kalimtare e këtij neni nuk zbatohet për sanksionet administrative të përcaktuara sipas nenit 14 të ligjit nr.46/2025 (të cituara në pikën 6 të nenit 6, të aneksit 6 të këtij vendimi),

të cilat zbatohen nga data e hyrjes në fuqi të ligjit nr.46/2025 në përputhje me dispozitat kalimtare të atij ligji.

Neni 3

Urdhri i parë vjetor për kuotën minimale — rregull kalimtar

1. Pika 5 e nenit 5, të aneksit 1 të këtij vendimi dhe pika 5 e nenit 3, të aneksit 6 të këtij vendimi kërkojnë që ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë të përcaktojë pjesën minimale vjetore, nënobjektivat dhe kontributet specifike për kategori me urdhër jo më vonë se 30 shtatori i vitit kalendarik që i paraprin vitit të zbatimit.

2. Me përjashtim nga pikës 1, të këtij neni, kur ky vendim hyn në fuqi pas 30 shtatorit të vitit kalendarik që i paraprin vitit të parë të zbatimit të trajektores (2026), urdhri për pjesën e parë minimale vjetore miratohet nga ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë brenda 30 ditëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, duke u zbatuar për vitin e parë kalendarik përkatës.

3. Për çdo vit kalendarik pasues, urdhri vjetor i pjesës minimale do të miratohet në përputhje me afatin e rregullt të 30 shtatorit të përcaktuar sipas pikës 5 të nenit 5, të aneksit 1, të këtij vendimi dhe pikës 5 të nenit 3, të aneksit 6 të këtij vendimi.

Neni 4

Përshtatja e ardhshme e Komunitetit të Energjisë — përfshirja dinamike e instrumenteve pasuese të EU/EnC

1. Kur Këshilli Ministror i Komunitetit të Energjisë ose Grupi i Përhershëm i Nivelit të Lartë i Komunitetit të Energjisë miraton, pas datës së hyrjes në fuqi të këtij vendimi, një vendim që përshtat cilindo nga instrumentet e mëposhtme të EU për Komunitetin e Energjisë:

a) Direktiva (EU) 2023/2413 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 18 tetorit 2023 që ndryshon direktivën (EU) 2018/2001 (e referuar zakonisht si “Direktiva për Energjinë e Rinovueshme III” ose “RED III”), ose çdo ndryshim pasues;

b) Rregullorja e deleguar e Komisionit (EU) 2023/1184 e 10 shkurtit 2023 që plotëson direktivën (EU) 2018/2001, duke përcaktuar një metodologji të Unionit për prodhimin e lëndëve djegëse të lëngshme dhe të gazta të rinovueshme për transport me origjinë jobiologjike;

c) Rregullorja zbatuese e Komisionit (EU) 2023/1640 e 4 gushtit 2023 mbi metodologjinë për të përcaktuar pjesën e biokarburantit dhe biogazit për transport të prodhuar nga biomasa që përpunohet me lëndë djegëse fosile në një proces të përbashkët;

ç) Çdo rregullore e deleguar e Komisionit, rregullore zbatuese e Komisionit ose vendim i Komisionit pasues përkatës për zbatimin e kuadrit të qëndrueshmërisë, metodologjisë së llogaritjes së GES, kuadrit të verifikimit, bazës së të dhënave të biokarburanteve ose pjesës së detyrueshme të energjisë së rinovueshme në sektorin e transportit;

Dispozitat përkatëse të këtij vendimi interpretohen dhe zbatohen në mënyrë të njëtrajtshme me instrumentin e përshtatur të Komunitetit të Energjisë dhe ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë mundet, me urdhër, të miratojë përshtatjet teknike të nevojshme për zbatimin operacional të instrumentit të përshtatur në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë, në veçanti:

i. përditësimin e shumëzuesve të përmendur në pikën 4 të nenit 5, të aneksit 1 të këtij vendimi dhe në shtojcën II të aneksit 6 të këtij vendimi (veçanërisht kur Komuniteti i Energjisë përshtat shumëzuesit RED III për biokarburantet e avancuara, energjinë elektrike rrugore, energjinë elektrike hekurudhore, aviacionin/detarinë, dhe RFNBO-të);

ii. përditësimin e trajektores vjetore minimale të pjesës së përcaktuar sipas pikës 2 të nenit 5, të aneksit 1, të këtij vendimi, kur Këshilli Ministror i Komunitetit të Energjisë miraton një

trajektore më ambicioze në përputhje me nenin 4, të ligjit nr.46/2025 dhe Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës;

iii. përditësimin e rregullave dhe standardeve operacionale për RFNBO-të, lëndët djegëse të karbonit të ricikluar, bashkëpërpunimin dhe qëndrueshmërinë e biomasës pyjore, në veçanti përditësimin e referencave të metodologjisë në nenin 4 të aneksit 2 të këtij vendimi (metodologjia RFNBO), nenin 5, të aneksit 2, (metodologjia e bashkëpërpunimit), aneksin vi të aneksit 4 të këtij vendimi (Reg 2023/1185), dhe nenet 7 deri në 12, të aneksit 7, të këtij vendimi (udhëzimi operacional për biomasën pyjore).

2. Kur përshtatja kërkon ndryshim thelbësor të rregullave detyruese të përcaktuara sipas këtij vendimi që shkon përtej përshtatjes teknike me urdhër, ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë do t'i propozojë Këshillit të Ministrave një ndryshim të këtij vendimi brenda 6 muajve nga publikimi i vendimit përkatës të Komunitetit të Energjisë.

3. Në pritje të miratimit të urdhrit të përshtatjes teknike ose të ndryshimit të këtij vendimi të përmendur në pikën 2 të këtij neni, dispozitat e këtij vendimi vazhdojnë të zbatohen dhe operatorë ekonomikë mund, mbi bazë vullnetare, të demonstrojnë përputhshmërinë me instrumentin e përshtatur nga Komuniteti i Energjisë me mjete alternative, me kusht që mjetet alternative të ofrojnë të paktën të njëjtin nivel sigurie si ky vendim.

Neni 5

Shfuqizimi i dispozitave — Vendime të Këshillit të Ministrave

1. Vendimet e mëposhtme të Këshillit të Ministrave dhe aktet e tjera nënligjore të miratuara në zbatim të ligjit nr.9876/2008, “Për prodhimin, transportin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme për transport”, nuk zbatohen në masën që dispozitat e tyre janë të papajtueshme me këtë vendim ose me ligjin nr.24/2023 ose ligjin nr.46/2025:

a) çdo Vendim i Këshillit të Ministrave që përcakton objektiva tregues ose detyrues për pjesën e biokarburanteve në transport, i miratuar sipas ligjit nr.9876/2008 (si p.sh. VKM-të që caktojnë objektivin tregues për vitin 2015, që rrjedh nga direktiva tashmë e shfuqizuar 2003/30/EC);

b) çdo vendim i Këshillit të Ministrave që përcakton detyrime për përzierje për tregtarët e karburanteve motorike, i miratuar sipas ligjit nr.9876/2008;

c) çdo vendim të Këshillit të Ministrave që përcakton standarde cilësie për biodizelin të miratuar sipas ligjit nr.9876/2008, në masën që bie ndesh me standardet e referuara në këtë vendim ose në kuadrin shqiptar të standardizimit (DPS — Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit) për EN 14214 (biodizel FAME) dhe EN 15940 (lëndë djegëse parafinike dizel);

ç) çdo urdhër i ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë (ose Ministrisë pararendëse të tij) i miratuar sipas ligjit nr.9876/2008 ose çdo vendim i Këshillit të Ministrave të përmendur në shkronjat “a” deri në “ç” të kësaj pike.

2. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, brenda 90 ditëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, publikon në faqen e saj zyrtare të internetit një listë të konsoliduar që identifikon vendimet e Këshillit të Ministrave, urdhrat e ministrit dhe çdo akt tjetër nënligjor të shfuqizuar sipas pikës 1 të këtij neni. Lista identifikon çdo akt sipas referencës së botimit të tij në “Fletoren zyrtare”. Publikimi i listës shërben për qëllime informuese dhe nuk ndikon në efektin juridik të shfuqizimit të përcaktuar nga pika 1 e këtij neni.

Neni 6

Rregull për konfliktin e ligjeve në pritje të shfuqizimit paralel të ligjit nr.9876, datë 14.2.2008

1. Ligji nr.9876, datë 14.2.2008, “Për prodhimin, transportin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe karburanteve të tjera të rinovueshme për transport”, u miratua në kuadër të direktivës 2003/30/EC, tashmë e shfuqizuar, dhe dispozitat e tij materiale janë zëvendësuar në masë të madhe nga ligji nr.24/2023 dhe ligji nr.46/2025. Shfuqizimi formal ose ndryshimi gjithëpërfshirës i ligjit nr.9876, datë 14.2.2008, kërkon një nismë legislative paralele të Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe nuk është brenda objektit të këtij vendimi.

2. Për periudhën nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi deri në datën e shfuqizimit formal ose ndryshimit tërësor të ligjit nr.9876, datë 14.2.2008, zbatohen rregullat e mëposhtme të konfliktit të ligjeve, në përputhje me parimin *lex posterior derogat priori* dhe me nenin 116 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë për hierarkinë e ligjeve:

a) dispozitat e ligjit nr.24/2023 dhe ligjit nr.46/2025 mbizotërojnë mbi dispozitat e papajtueshme të ligjit nr.9876/2008, si çështje e ligjit parësor ndaj ligjit dytësor, mbi bazën e *parimit lex posterior derogat priori*;

b) dispozitat e këtij vendimi, si instrumenti zbatues i ligjit nr.24/2023 dhe ligjit nr.46/2025 mbizotërojnë mbi çdo akt nënligjor të miratuar sipas ligjit nr.9876/2008 që nuk shfuqizohet sipas nenit 5 të këtij aneksi;

c) në rastet e dyshimit lidhur me zbatimin e një dispozite specifike të ligjit nr.9876/2008 ose të cilitdo prej akteve të tij zbatuese që nuk është shfuqizuar formalisht, operatorët ekonomikë zbatojnë dispozitat e këtij vendimi dhe të ligjeve mëmë dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë jep udhëzime sipas kërkesës.

Neni 7

Masat e bashkërendimit ndërinstitucional

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë është ministria kryesuese për zbatimin e këtij vendimi dhe koordinon veprimtaritë e zbatimit të institucioneve të përmendura në këtë nen.

2. Institucionet e mëposhtme bashkëpunojnë me Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë në zbatimin e këtij vendimi:

a) **Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MARD)**, në lidhje me konsultimin për çështjet e lëndës së parë bujqësore sipas nenit 9, pikat 2 deri në 9, të aneksit 1, dhe të nenit 3, të aneksit 7 (mbetjet dhe mbetjet e mbetura nga toka bujqësore, praktikat e menaxhimit të tokës, vlerësimi i tokës së degraduar rëndë, mbajtës të vegjël);

b) **Ministria e Financave**, në lidhje me marrëveshjet e shkëmbimit të të dhënave me Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave (DPD) sipas pikës 3 të nenit 3, të aneksit 6, të këtij vendimi, dhe në lidhje me çdo trajtim fiskal të biokarburanteve sipas ligjit nr.61/2012;

c) **Ministria e Drejtësisë**, në lidhje me përputhshmërinë e këtij vendimi me ligjin nr.44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë” (aktet administrative sipas neneve 4, 6 dhe 17 të aneksit 6 të këtij vendimi) dhe me ligjin nr.10279/2010, “Për kundërvajtjet administrative” (procedura e sanksioneve e referuar në pikën 6, të nenit 6, të aneksit 6 të këtij vendimi);

ç) **Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN)**, si administratori i bazës së të dhënave sipas nenit 4 të aneksit 5 të këtij vendimi, dhe si autoriteti mbikëqyrës që pritet të përcaktohet sipas neneve 7 dhe 8 të aneksit 3 të këtij vendimi;

d) **Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD)**, si burimi i të dhënave për pagesit e akcizës dhe për sasitë e karburantit të hedhura në treg sipas pikës 3 të nenit 3, të aneksit 6 të këtij vendimi;

dh) **Agjencia Kombëtare e Pyjeve**, në lidhje me zbatimin e nenit 16 të aneksit 3 të këtij vendimi (auditimi i kullotës natyrore dhe jonatyrore me biodiversitet të lartë) dhe shtojcës I, të aneksit 7, të këtij vendimi (kriteret dhe shtrirjet gjeografike të kullotës me biodiversitet të lartë në zonat e mbrojtura të përcaktuara sipas ligjit nr.81/2017);

e) **Drejtoria e Akreditimit e Shqipërisë (DPA)**, në lidhje me akreditimin e organeve të certifikimit sipas nenit 10, të aneksit 3, të këtij vendimi;

ë) **Drejtoria e Standardizimit Shqiptar (DPS)**, në lidhje me standardet e referuara në aneksin 3 të këtij vendimi (EN ISO/IEC 17065, EN ISO/IEC 17029, EN ISO 14065, ISO 19011) dhe në çdo standard të cilësisë së karburantit që lidhet me këtë vendim;

f) **Autoriteti Rregullator i Energjisë (ERE)**, në lidhje me çdo çështje që ka të bëjë me furnizimin me energji elektrike për transportin (Certifikatat RTF të kategorisë 3 sipas aneksit 6 të këtij vendimi) dhe koordinimin me kuadrin e garancive të origjinës sipas ligjit nr.24/2023;

g) **Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB)**, si burimi i të dhënave të identifikimit të biznesit (NIPT, kodi NACE) të përdorura në Bazën e të Dhënave të Biokarburanteve dhe Regjistrin RTF.

3. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë mund të organizojë, me nismën e saj ose me kërkesë të cilitdo prej institucioneve të përmendura në pikën 2, të këtij neni, një mbledhje bashkërendimi ndërinstitucional për të trajtuar çështjet e zbatimit. Marrëveshjet e bashkërendimit mund të formalizohen përmes memorandumeve shtesë të Mmrëkuptimit kur është e përshtatshme.

Neni 8

Raportimi i zbatimit

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë paraqet një raport vjetor zbatimi për këtë vendim te Këshilli i Ministrave dhe te Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, deri më 30 qershor të çdo viti në lidhje me vitin kalendarik paraardhës.

2. Raporti vjetor i zbatimit do të përfshijë, së paku:

a) pjesën e energjisë nga burimet e rinovueshme në sektorin e transportit, e arritur në vitin raportues, e llogaritur në përputhje me aneksin 2 të këtij vendimi, dhe krahasimin me trajektoren detyruese të përcaktuar sipas nenit 4 të ligjit nr.46/2025 dhe nenit 5 të aneksit 1 të këtij vendimi;

b) numrin e subjekteve të detyruara, sasinë totale të lëndëve djegëse të hedhura në treg, sasinë totale të energjisë RES-T të hedhur në treg dhe numrin total të certifikatave RTF të lëshuara, sipas kategorisë;

c) numrin e konstatimeve të përputhshmërisë dhe mospërputhshmërisë sipas nenit 6 të aneksit 6 të këtij vendimi dhe numrin e sanksioneve administrative të vendosura sipas nenit 14 të ligjit nr.46/2025;

ç) statusin operacional të databazës së biokarburanteve dhe i regjistrin RTF, duke përfshirë numrin e përdoruesve të regjistruar, numrin e transaksioneve të regjistruara dhe çdo problem teknik ose institucional të identifikuar;

d) statusin e njohjes nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë të skemave vullnetare që operojnë në Republikën e Shqipërisë;

dh) statusin operacional të masave të koordinimit ndërinstitucional, duke përfshirë përfundimin dhe zbatimin e memorandumeve të mirëkuptimit, të përmendura në nenin 1 të këtij aneksi;

e) çdo boshllëk në zbatim dhe çdo rekomandim për përshtatje legislative ose rregullatore.

3. Raporti vjetor i zbatimit publikohet në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë.

4. Raporti vjetor i zbatimit nuk zëvendëson dhe është shtesë ndaj çdo detyrimi raportimi të Republikës së Shqipërisë sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë, sipas ligjit nr.155/2020 (raportimi për klimën), sipas ligjit nr.24/2023 ose sipas ligjit nr.46/2025.

Neni 9

Hyrja në fuqi

1. Ky vendim hyn në fuqi pas botimit të tij në “Fletoren zyrtare”.
2. Të gjitha anekset, që i bashkëlidhen këtij vendimi dhe janë pjesë përbërëse të tij (Anekset 1 deri në 8), me të gjitha shtojcat e tyre, hyjnë në fuqi njëkohësisht.
3. Zbatimi i trajektores detyruese të përcaktuar sipas nenit, 5 të aneksit 1, të këtij vendimi për sa i përket vitit të parë kalendarik (2026, 1 për qind) i nënshtrohet datës se hyrjes në fuqi të këtij vendimi dhe miratimit të urdhrit të parë vjetor të pjesës minimale në përputhje me nenin 3 të këtij aneksi.
4. Periudha kalimtare prej 12 muajsh e përcaktuar sipas nenit 2, të këtij aneksi llogaritet nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi sipas pikës 1, të këtij neni.